

BIATORBÁGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Biatorbágy, Szentháromság tér 6.

OM AZONOSÍTÓ: 032441

Fenntartó: Érdi Tankerületi Központ

Jóváhagyta: .....
Sárközi Márta igazgató

Tartalom

BEVEZETŐ.....	4
AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE	4
1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	5
1.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI.....	5
ÜZENET TANÍTVÁNYAINKNAK	11
1.2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA CÉL- ÉS FELADATRENDSZERE	12
1.3. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ESZKÖZ- ÉS ELJÁRÁSRENDSZERE	23
2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	24
3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	28
3.1. AZ OSZTÁLYKÖZÖSSÉG, ILLETVE TANULÓI CSOPORTOK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	30
3.2. AZ ISKOLA TANULÓI KÖZÖSSÉGÉNEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	31
3.3. A DIÁK-ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉG SORÁN MEGVALÓSÍTANDÓ FELADATOK	31
4. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	32
4.1. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	32
4.2. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG.....	33
4.3. A TANULÁSI KUDARCNAL KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM.....	35
4.4. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK FEJLESZTÉSÉNEK PROGRAMJA (A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ PROGRAM)	36
4.5. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	39
4.6. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMEML KAPCSOLATOS FELADATOK	40
5. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	43
6. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	43
6.1. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI A NEVELÉS-OKTATÁS FOLYAMATÁBAN	43
6.2. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	44
7. AZ ISKOLA KAPCSOLATRENDSZERE	45
7.1. A SZÜLŐ, TANULÓ ÉS PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	46
8. A TANULÓK RÉSZVÉTELI RENDJE AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN	49
9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	52
9.1. A VIZSGASZABÁLYZAT CÉLJA, HATÁLYA.....	52
9.2. A VIZSGÁK FAJTÁI, RÉSZTVEVŐI	52
9.3. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI.....	54
9.4. AZ EGYES VIZSGATÁRGYAK KÖVETELMÉNYEI, RÉSZEI	57
9.5. AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE	58
9.6. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK IRATAI ÉS KEZELÉSÜK.....	59
10. AZ ISKOLÁBA VALÓ FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL SZABÁLYAI; AZ OSZTÁLYBA, CSOPORTBA SOROLÁS ELVEI	59
10.1. AZ ISKOLÁBA VALÓ BEKERÜLÉS FELTÉTELEI.....	59
10.2. AZ OSZTÁLYOK, CSOPORTOK KIALAKÍTÁSÁNAK ELVE	61
10.3. AZ EMELT SZINTEN OKTATÓ (TAGOZATOS) OSZTÁLYBA TÖRTÉNŐ ÁTVÉTEL ELVEI	63
11. AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK.....	65

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	68
12. AZ ISKOLA OKTATÁSI KÍNÁLATA	69
12.1. TANTÁRGYI RENDSZER	69
12.2. ÓRATERVEK.....	73
12.3. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE.....	79
12.4. A NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG.....	79
13. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	79
14. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	80
14.1. A TANULÓK ÉRTÉKELÉSÉNEK HELYI RENDSZERE	80
14.2. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	85
15. AZ ALKALMAZOTT TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ALAPELVEI	86
16. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	86
17. PEDAGÓGIAI PROGRAM SIKERES MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FEJLESZTÉSI FELADATOK	87
M E L L É K L E T E K.....	89
I. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	90
I.1. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA /Kt. 48.§ (2-3)/.....	90
I.2. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA 48.§ (3)/	101
KÉRDŐÍV	116
II. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	119
SZAKTÁRGYI VERSENYEK, RENDEZVÉNYEK	119
III. SZÁMÚ MELLÉKLET.....	121
A HELYI TANTERVBE TERVEZETT, TANTERVI SZERVEZÉSI FORMÁKTÓL ELTÉRŐ MÓDON TERVEZETT KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK.....	121
IV. SZÁMÚ MELLÉKLET	126
A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSE.....	126
V. SZÁMÚ MELLÉKLET	129
A VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI, AZ EGYES TANTÁRGYI VIZSGÁK RÉSZLETES LEÍRÁSA.....	129
ALSÓ TAGOZAT	136
VI. SZÁMÚ MELLÉKLET	139
BIATORBÁGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAMJA	139

BEVEZETŐ

A jövő nemzedékért érzett felelősség vállalása körültekintő döntéshozatalt igényel a közoktatásban érintett résztvevőktől: az iskolafenntartótól, az iskolától, a szülőtől. A gyermekek sikeres önmegvalósításának esélye, az életminőség felnőttkori alakulása összefügg az iskoláztatás színvonalával, eredményességével. A tudást közvetítő pedagógusba vetett hit, a szülők támogató segítsége biztosítja egy pedagógiailag átgondolt helyi program megvalósításának.

A pedagógiai program az iskola működését érintő alapidokumentum. Többoldalu "szerződés", amely alapján az érdekelt felek – a fenntartó, a település önkormányzata, a tantestület, a szülők - a programban meghatározott elvek megvalósítását tűzik ki célul.

A pedagógiai program széleskörűen fűzi egybe közösségünk tudását, tapasztalatát és jövőt formáló akaratát. A kiindulás: a célok és feladatok megfogalmazása, a végeredmény: az oktatás, nevelés színvonalának "mérése", minősítése egyaránt e program alapján történik.

Az iskola rövid története

Biatorbágy Pest megye nyugati részén, Fejér megyével határos területén helyezkedik el. Területe: 4379 ha, lakóterülete: 496 ha. A 2007. július elsejével városi rangra emelkedett Biatorbágy két község, Bia és Torbágy (másodszori) egyesítésével keletkezett 1966-ban. Népessége az elmúlt években dinamikusan nőtt, ma már meghaladja a 12 000 főt.

Bián a XVII. század második felében református, majd később katolikus iskola alakult. Torbágyon a XVIII. század elejétől működött katolikus iskola. Az államosítás után a felekezeti iskolákat megszüntették, ill. összevonták. Sokáig több kisebb épületben tanultak mindkét falurész diákjai.

Torbágyon 1977-ben megépítettek egy új, 3-szintes, az akkori szabványnak megfelelő 8 osztályos iskolaépületet.

Bián a Sándor-Metternich kastélyt 1956-ban alakították ki iskolai célokra. Az épületet a 80-as évek végén átalakították, felújították. A munkálatok 1991-ben fejeződtek be.

A Bián és Torbágyon egymástól függetlenül működő, két önálló igazgatású iskolát 1997-ben egy irányítás alá vonták.

Intézményünk, a Biatorbágyi Általános Iskola a német nemzetiségi tagozat leválásával 2012. augusztus 1-jétől ismét önálló iskolaként működik.

A településen fokozatosan növekszik az iskoláskorúak száma, az oktatási-nevelési feladatok kielégítő ellátása új telephely kialakítását tette szükségessé a Szily kastély épületében. Így iskolánk 2012 szeptemberétől három, területileg elkülönült helyen működött 2017-ig. A torbágyi tagintézményünk megszűnésével az iskola működése a biai városrész két kastélyára korlátozódott.

Elkészültek a minden szakmai igényt kielégítő, kulturált és egészséges tanulási körülményeket biztosító új iskola tervei.

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

1.1.1. Küldetésnyilatkozat

"Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egykettőre elpárolog,
ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának.
Csak az a mienk igazán, amiért megdolgoztunk, esetleg megszenvedtünk"
Kodály Zoltán

A BIATORBÁGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELŐTESTÜLETE AZ ISKOLA KÜLDETÉSÉNEK TEKINTI:

- szeretetteljes, bizalmon és kölcsönös elfogadáson alapuló légkörben,
- gyermekközpontú környezetben,
- személyiségközpontú pedagógiai eljárásokkal,
- testileg és lelkileg egészséges, harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó,
- az iskolához, a városhoz, a hazához erősen kötődő, önálló tanulásra, önnevelésre való képességgel,
- korszerű ismeretekkel és biztos készségekkel (szövegértési, matematikai, helyesírási) rendelkező ifjúság kibocsátását, akik biztos képességekkel, kulcskompetenciákkal (szóbeli és írásbeli kommunikációval, idegen nyelvismerettel, informatikai alapképzettséggel), szilárd alpműveltséggel rendelkeznek, és sikeresen folytathatják tanulmányaikat a 9. osztályban.

Fenti szándékunk megvalósítása érdekében partnerközpontú, a nevelés és oktatás színvonalát állandóan fejlesztő szervezetben dolgozunk.

Arra törekszünk, hogy iskolánk egyéni arculattal rendelkező, elismert iskolává váljon a városban. Tevékenységünket pedagógiai hitvallásunknak, a társadalmi és partneri igényeknek megfelelően, szeretetteljes légkörben végezzük.

1.1.2. Az iskola önmeghatározása

Az iskola a család után a második legfontosabb társadalmi alakulat, amely döntő befolyást gyakorol a felnövekvő gyermekek gondolkodására, világlátására, világnézetére, életpályájára. Az alapfokú oktatás a gyermekekkel a leghatékonyabb korban foglalkozik.

Pedagógiai alapelveink kiindulópontja, hogy minden gyermek rendelkezik valamilyen tehetséggel. Elsődleges feladatunk ennek kibontakoztatása.

A gyermekben rejlő képességek kibontakozását, a tanulói teljesítmények mértékét befolyásolják a tanulók szociális körülményeiben mutatkozó különbségek is, ami miatt az iskola kiegyensúlyozó feladata tovább erősödik. Munkánkban ezért a hagyományos szerepkör

(oktatás-nevelés) vállalása mellett az oktatás – nevelés - gondoskodás hármas egységének hangsúlyos szerep jut.

Törekszünk arra, hogy minden gyermek megkaphassa a neki megfelelő nevelést, gondoskodást, ami a legjobban motiválja, legjobban fejleszti őt. Ennek következetes érvényesítésével tudjuk tanítványainkat egyéni sikerélményhez juttatni. Az iskola mindennapi életét úgy szervezzük meg, hogy a gyermeknek és felnőttnek egyaránt érzelmi biztonságot nyújtson.

A gyermekre az iskolai élet egésze, annak légköre, valóságos viszonyai hatnak. Iskolánk olyan segítő, szeretetteljes légkört szeretne teremteni, ahol a demokrácia elvei érvényesülnek, de ez sohasem csap át anarchikus megnyilvánulásokba.

Hatékony munka elképzelhetetlen belső rend, azaz fegyelmezettség nélkül, amit viszont a külső rend és fegyelem erősít. Legyen iskolánk szülő, gyermek és pedagógus számára következetes, minden megnyilvánulásában kiszámítható intézmény.

Az iskola értékrendjét, belső klímáját és a környezetre gyakorolt hatását a benne tanító pedagógusok határozzák meg, ebben rejlik a nevelőtestület felelőssége és hatékonysága. Iskolánk ezért elvárja pedagógusaitól, hogy szakmailag felkészülten, emberi- és etikai értékeket felmutatva, saját pozitív életpéldájukkal neveljék, oktassák a gondjaikra bízott gyermekeket.

A hatékony oktató – nevelőmunka előfeltétele a jó kapcsolat a szülők és a pedagógusok között. Iskolánk vállalja, hogy nevelési kérdésekben segítséget nyújt a szülőknek. A szülők és a pedagógusok együttes feladata, hogy a gyermekeket megnyerjék és készítsék arra, hogy szorgalommal, fokozott erőfeszítéssel végezzék munkájukat.

Közös feladatunk, hogy bizalmon és kölcsönös elfogadáson alapuló szeretetteljes légkör vegye körül a gyermekeket.

Célunk, hogy iskolánk falai közül olyan személyiségek kerüljenek ki

- akiknek erkölcsi magatartása kifogástalan,
- akik ismerik és alkalmazzák a társadalmi együttélés szabályait,
- akik toleránsak másokkal szemben,
- akik becsülik a magyar nép és mások értékeit,
- akik harmonikus kapcsolatokat tudnak kiépíteni a természeti és társadalmi környezettel.

Iskolánk ezért

jövőorientált:

- a felnőtt életben boldogulni képes embereket akar nevelni,

gyermekközpontú:

- olyan odafigyelő, személyességre ösztönző környezet megteremtésére törekszik, ahol minden diák jól érzi magát, és képességei szerint a legtöbbet tudja nyújtani

demokratikus:

- mindenkit valós szükségletei szerint fejleszt, s biztos alapkészségeket alakít ki, és korszerű tudást nyújt

autonóm:

- szakmai önállóság jellemzi, tiszteletben tartja a gyermek személyiségét és biztosítja az egyéni jogokat

esélyegyenlőségre törekszik:

- szociálisan érzékeny, s a hátrányok kompenzálásával esélyt nyújt a képességek szerinti továbbtanulásra

1.1.3. Az iskola szellemisége

Iskolánk szellemiségét gyermekközpontúság, korszerűség, és egészséges ifjúság nevelése jellemzi.

Gyermekközpontú iskola

Célunk:

- olyan gyermekközpontú iskola, amelyben tanulóink szorongásmentesen élik mindennapjaikat
- az egyéni bánásmód, a humánus előtérbe helyezése segítse elő az iskolához való pozitív attitűd kialakulását, az iskola céljaival való önkéntes azonosulást
- a termék, helyiségek esztétikája a jó közérzetet szolgálja

A célok megvalósítása érdekében:

- A helyi tantervek készítésénél a személyiségközpontú oktatási módszereket részesítjük előnyben, igényes kimeneti szabályozással.
- Az ellenőrzés, értékelés rendszerében fontosnak tartjuk az átlátható, egyértelmű követelményeket, a számonkérés módjának változatosságát, kiszámíthatóságát.
- Változatos tanórán kívüli lehetőségeket biztosítunk a tanulói igények felmérése alapján.
- Egyéni tanulási utakat dolgozunk ki az esélyegyenlőség biztosítására.
- A kompetenciák fejlesztésére kiemelten figyelünk.
- A tanulók értékelését a pozitívumokra építjük.
- Rendszeresen mérjük a tanulói elégedettséget, a visszajelzések alapján korrigáljuk folyamatainkat.
- A diákönkormányzat támogatásával segítjük az önszervező, önkiszolgáló rendszer kiszélesedését.
- Az iskola munkarendjének kialakításakor figyelembe vesszük a tanulói igényeket:
  - sportlétesítmények nyitva tartása,
  - a szabadidő hasznos eltöltéséhez feltételteremtés
  - az óráközi szünetek szabályozása, hogy tegye lehetővé a reggelizést, az egyszeri hosszabb pihenést.
- A tanévközi szünidők kiadásakor, a vonatkozó rendeletek mellett, figyelembe vesszük az évi munkaterhelést.
- A tantermek és folyosók dekorálásával; pihenő, társalgó, kialakításával, udvari játszóterekkel, ápolt parkokkal gyermekbarát környezet kialakítására törekszünk.
- Kapcsolatot építünk és ápolunk a város más iskoláinak diákközösségével.

Korszerű iskola

Célunk olyan iskola működtetése, amely:

- a tanítás tartalmában
- a tanítás módszereiben
- a tanítás eszközeiben megfelel a korszerű követelményeknek.

A célok megvalósítása érdekében:

- Folyamatos önképzéssel, a továbbképzési tervben rögzített továbbképzéssel pedagógiai, módszertani és szaktárgyi ismereteinket fejlesztjük.
- Szervezetünk és folyamataink folyamatos mérésével, értékelésével, fejlesztésével törekszünk a minőség állandó javítására.
- A könyvtár és a szaktantermek korszerű ismerethordozókkal és taneszközökkel történő állandó fejlesztése által is lépést tartunk a tananyag tartalmi változásaival, a módszertani kultúra gazdagodó eszközrendszerével.
- Forrásbővítő pályázatokon veszünk részt.
- Szorgalmazzuk a tanulmányutakat, tapasztalatcsere céllal keressük más iskolákkal a szakmai együttműködés lehetőségeit.

Egészséges iskola

Célunk:

- testileg és lelkileg egészséges tanulóiifjúság felnevelése
- az iskola belső rendjének, kulturált tanuláskörnyezetnek a megteremtésével elősegíteni a tanulók belső értékrendjének, lelki tisztaságának kialakulását, fejlődését
- a balesetveszély elhárításával, a saját és mások testi épségének megóvásával az egymás iránti felelősségérzést kialakítani, növelni.

A célok megvalósítása érdekében:

- Olyan verseny-, és szabadidősport foglalkozásokat szervezünk, melyek mindenki számára biztosítják a választásuknak megfelelő, egészséges szabadidő-eltöltés és mozgás lehetőségét.
- Támogatjuk az úszásoktatást, a természetjárást; szervezéssel, hely és eszköz biztosításával támogatjuk táborok szervezését.
- Rendszeresen szervezünk sportprogramokat, háziversenyeken válogatjuk ki a régióban vagy a megyei versenyeken induló csapattagokat.
- Szorgalmazzuk a természetjáró mozgalmat.
- Tanévenként egy alkalommal, legfeljebb kétnapos osztálykirándulást szervezünk.
- A testi egészség mellett kiemelt figyelmet fordítunk tanulóink lelki egészségének megőrzésére, egyéni bánásmóddal, önismereti és szocializációs tanfolyamokkal, mentálhigiénés rendezvényekkel.
- Az erkölcsi és etikai ismeretek oktatása, normák követése igényének kialakítása kiemelt szerepet kap az osztályfőnöki munkában is.
- Életvitel tantárgyon belül foglalkozunk az elsősegély-nyújtási, csecsemőápolási ismeretekkel, nemi felvilágosítással.
- Osztályfőnöki órákon az osztályfőnök, vagy meghívott előadók drogmegelőzési, alkoholelleanes, közlekedésbiztonsági előadásokat tartanak.

- Az iskolában folyó oktatás egészében kiemelten kezeljük a környezeti nevelést.
- Az ifjúságvédelmi tevékenység során fokozottan figyelünk a testi vagy lelki traumát szenvedett tanulókra, iskolai módszerekkel igyekszünk kompenzálni nehéz helyzetüket.
- Oktatással, figyelemfelhívó táblákkal, szervezéssel törekszünk a tanulói balesetek megelőzésére.

1.1.4. Az iskola értékrendszere

A tudásvágy, mint érték

Iskolánk tanulója

- igyekezzon saját képességeihez mérten a legjobb teljesítményt nyújtani
- legyen kreatív, fejlett problémamegoldó gondolkodású
- legyen igénye minél több tudás megszerzésére
- legyen képes önálló ismeretszerzésre, feldolgozásra.

Az erkölcs, mint érték

Iskolánk tanulója

- legyen becsületes és megbízható
- legyen nyílt, őszinte, cselekedeteiért vállalja a felelősséget
- legyen helyes erkölcsi ítélőképessége
- ismerje a kétezer éve kialakult emberi értékeket, viselkedésnormákat.

Az anyanyelv tudatos védelme és ápolása

Iskolánk tanulója

- ismerje anyanyelvét, annak fejlődését
- tanulja meg, hogy az anyanyelv nemzetmegtartó erő
- tanulja meg, hogy az anyanyelv a kulturális örökségünk és gondolkodásmódunk hordozója, gondolataink közvetítője
- kerülje a trágár beszédet, fogalmazzon pontosan és szabatosan
- tanulja meg, hogy a világos nyelvi, fogalmi gondolkodás, beszéd és írás erkölcsi kérdés, egyéni felelősség is.

Társas viszony

Iskolánk tanulója

- legyen képes új környezetbe beilleszkedni, a közösség normáit magáévá tenni, ahhoz alkalmazkodni
- jellemezze türelem és megértés
- jellemezze a közösség véleményén alapuló reális önismeret, önértékelés
- legyen igényes a társas kapcsolataira
- jellemezze a felnőttek tisztelete, az öregek megbecsülése.

Az egyén viszonya önmagához

Iskolánk tanulója

- rendelkezzen fejlett esztétikai ízléssel
- legyen igényes környezetére, külső megjelenésére, munkájának minőségére
- tudja elviselni a kudarcot, legyen képes a hibákból tanulni
- értelmezze helyesen a szabadság fogalmát.

Társadalmi és kulturális értékek

Iskolánk tanulója

- szeresse hazáját, ismerje annak múltját, jelenét, cselekvő hazafiság jellemezze
- munkájában legyen felelősségteljes, kitartó, körültekintő, a nemzet számára is hasznos
- tartsa fontosabbnak az örök emberi értékeket a könnyen elveszíthető anyagiaknál
- értse és érezze a család - mint a legkisebb társadalmi egység - jelentőségét, fontosságát
- tartsa tiszteletben a kulturális értékeket
- ismerje és becsülje meg más népek kultúráját, szokásait.

A természet világához való viszony

Iskolánk tanulója

- óvja az élet minden formáját, védje az élőlényeket
- fordítson nagy figyelmet a környezetére és a környezete védelmére
- legyen képes egészséges életet élni.

Az értékek rendszerének ismerete nagyon fontos minden diákunk számára. A gyerekek számára érthetőbb formában megfogalmazva szeretnénk minden tanulónkhoz eljuttatni ezeket az alapelveket. A szülők segítségét felhasználva az alábbiakban foglaljuk össze a tanulóifjúságnak szánt üzenetet.

Üzenet tanítványainknak

- **Képezd magad! Minden ember egyszeri, különleges, különféle képességekkel rendelkező lény. Kutasd föl, miben vagy ügyesebb, jobb az átlagnál, és abban gyakorold magad! Amennyivel több jutott valamiből, annyival több kötelességed is van mások iránt.**
- **Legyél becsületes, megbízható! Amit megígérsz, azt mindig pontosan teljesítsd! Ne irigykedj! Amire vágysz, munkával igyekezz elérni!**
- **Fogadd el mások adottságait, képességeit! Légy türelmes, emberséges! Segíts azoknak, akik gyengébbek, ügyetlenebbek hozzád képest! A képességeidet ajándékba kaptad. Amit tudsz, azzal ajándékozz meg másokat is!**
- **Becsüld mások munkáját! Óvjad, védjed azt, amit mások fáradságos munkával megcsináltak! Ha lehet, segíts nekik! Becsüld meg mások tulajdonát!**
- **Tiszteld szüleidet, őseidet, tanáraidat! Tőlük kaptad, kapod az életedet, kultúrádat. Ők sokat fáradoztak azért, hogy ezeket neked ajándékozhasssák. Azzal légy hálás irántuk, hogy szorgalmas, jó tanítványuk, gyermekük leszel!**
- **Szeresd hazádat! Ebben a hazában egy nagyobb közösségnek is tagja vagy. Elődeid áldozata, harcai, szenvedései segítették felépíteni ezt az országot. Járulj hozzá te is munkáddal, erőfeszítéssel további építéséhez!**
- **Ápold a kultúrát! Azt a sok szépséget, amit mások, elődeink megalkottak ajándékba kapod. Ismerd meg, képességeid szerint gyarapítsd, és add tovább másoknak!**
- **Készülj a családi életre! Az ember olyan lény, aki szeretetben, egymás iránti hűségben képes boldogan élni. Készülj rá, hogy te is boldoggá tudj tenni másokat!**
- **Élj tudatosan! Míg gyerek vagy, szüleid, tanáraid vigyáznak rád. Mire felnősz, tudnod kell, mi a jó és a rossz a világban, hol a helyed a társadalomban!**
- **Vigyázz testi-lelki egészségedre! Még fiatal vagy, sok minden árthat neked. Óvakodj a káros dolgoktól (cigaretta, alkohol, drog, stb.), helyette sportolj, keresd az élet szépségeit!**
- **Tiszteld az életet! Világunk legnagyobb csodája az élet, nemcsak az emberi, hanem az állati és a növényi is. Óvj, védj minden életet, segítsd elő kiteljesedését!**

1.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka cél- és feladatrendszere

1.2.1. A nevelő-oktató munka alapvető céljainak meghatározása

A köznevelés társadalmi igényt elégít ki. Nevelő-oktató munkánk célja, hogy a tanulók elsajátítsák azokat a készségeket, ismeretanyagot, alapvető műveltséget és viselkedési szabályokat, amelyek a felnőtté válás és az önálló életvitel alapjait képezik, valamint biztosítják a nemzeti és egyetemes értékeink átörökítését.

Olyan embereket szeretnénk nevelni, akik képesek megállni helyüket az állandóan változó és mindig újabb kihívásokkal teli világban.

A ma embere akkor tud megfelelni e kihívásoknak, ha

- korszerű ismeretekkel és ismeretszerzési képességekkel rendelkezik,
- testileg egészséges,
- lelkiileg kiegyensúlyozott,
- környezetével harmóniában él.

A nevelés során a gyermeket önálló gondolkodású és döntést hozni tudó egyénné kell formálni, hogy a tartós értékek közvetítése és a közös célok érdekében tevékeny, és a közösségért feladatokat vállalni akaró emberré váljon.

• Az erkölcsi nevelés

Célunk a cselekedeteiért felelősséget vállalni tudó és akaró tanulók nevelése, az erkölcsi érzék fejlesztése. Célunk a tanulást elősegítő beállítódások kialakítása, a tanulók önálló, felelős életvitelre történő felkészítése; az erkölcsi és életvezetési problémákra értékálló választ adni képes fiatalok nevelése. Hangsúlyt kell helyezni az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, a közelmúlt történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

• Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célunk, hogy tanítványainkban nemzeti, népi kultúránk, hagyományaink megismerése révén erősödjék a magyarságtudat. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, mely elődeink tiszteletére, az értékek megőrzésére sarkalljon. Ugyanakkor legyenek képesek azon személyiségek helyes etikai alapú megítélésére is, akik a diktatúrákkal azonosuló politikai, morális és más közéleti szerepvállalásuk révén az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak. Ismerjék az egyetemes és a magyar történelemben a népcsoportok, nemzetiségek nemzetalkotó szerepét, a nyelvi-vallási etnikumok történelemformáló jelenlétét. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

• Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célunk a cselekvő állampolgári magatartás szükségességének kialakítása, mely összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. E magatartást jellemezze a törvénytisztelet, az emberi jogok tisztelete, az emberi méltóság és a másokkal együttélés erkölcsi szabályainak

betartása; jellemezze az empátia, a méltányosság, az erőszakmentesség. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelességeket, életkori sajátosságait figyelembe véve Magyarország Alaptörvényét.

A hazájáért felelősen cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség.

• **Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése**

Az énkép személyes tapasztalatok és megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, reális, fejleszthető képesség, melynek fejlesztése a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényel a pedagógustól. A megalapozott önismeret járuljon hozzá a tanuló készségeinek optimális kibontakoztatásához, az önértékelésre való képesség birtoklásához, az önfegyelem elsajátításához. A szociális készségek járuljanak hozzá a kulturált közösségi élethez, a kapcsolatteremtés- és együttműködés képességéhez, mások elfogadásához, szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

• **A családi életre nevelés**

Célunk a hagyományos családszerkezet megismertetése, a harmonikus családi minták közvetítése. A családi élet törvényszerűségeinek, a családtagok feladatainak bemutatásával segítségnyújtás a családi életre való felkészülésre. A harmonikus és felelős párkapcsolatok kialakításához ismeretek közvetítése, a családi életben előforduló konfliktusok kezelésére felkészítés. A szexuális felvilágosítás és szexuális kultúra kérdéseinek megbeszélése.

• **A testi és lelki egészségre nevelés**

Célunk a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre szocializálása. Azon meggyőződés kialakítása, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A tanulók legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a stressz-kezelési technikák alkalmazására.

A tanulókörzpontú fejlesztés kiemelt területei a személyiségfejlesztés, továbbá a tehetséggondozás, differenciálás és az egészségtudatos életmódra motiválás.

Cél, hogy tanulóinkat a családdal együttműködve felkészítsük az önállóságra, a betegség-megelőzésre, a testi higiénia igényére, a közlekedés-biztonságra, a káros szenvedélyektől való függőség elkerülésére.

A célok megvalósításának sikerességét szolgálja a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati megvalósítása.

• **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

Fontos célunknak tekintjük a hátránnyal induló tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, és intézményi szinten a szociális feladatok ellátását. A tanulói személyiségfejlesztés része a szociális érzékenységre nevelés, a segítő magatartás kialakítása. Lehetőség szerint erősítse azt saját élményű tapasztalatszerzés, az érintett csoportok sajátos igényeinek, élethelyzetének megismerése. A másokért tudatosan felelősséget vállaló magatartás kialakításához hangsúlyt

kell fektetni az együttérzés, empátia, együttműködés, önkéntes felelősségvállalás, mint belső tulajdonságok erősítésére.

• **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

Célunk, hogy a természet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás jellemezze tanulóinkat. A környezeti nevelés olyan személyiségfejlesztést jelent, amely során az ember felismeri a természettudományi gondolkodás rendszerszerűségét, ugyanakkor tudásbázisa nem kizárólagosan az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. A természettudományi kompetencia-területen hangsúlyt kap a műszaki életpályára való szocializáció, a jelenben folyó kutatások kérdéseibe való bepillantás. A természettudományi gondolkodásban hangsúlyt kap a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek alkalmazása.

Az iskolakörnyezeti nevelési programja részletesen kifejti a megvalósítás elméletét és gyakorlatát.

• **Pályaorientáció**

Célunk a tanulók képességeinek mind szélesebb körű kibontakoztatása, mely lehetővé teszi a tanulók számára sikerélmények elérését. Az egészséges önbizalom, az érdeklődésnek megfelelő elmélyülés segítse tanítványainkat erőfeszítést követelő, de elérhető célok kitűzése felé. Fejlesztendő az akaraterő, a kitartás, az önmagáért tenni akarás. Tanítványainknak átfogó képet kell kapniuk a munka világáról is, mely elősegíti a megfelelő hivatás választását, és azon keresztül az elégedett életet. Fejleszteni kell az együttműködő készséget, a kötelességtudatot; a vezetéssel-irányítással és versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat.

• **Gazdasági és pénzügyi nevelés**

Cél, hogy tanítványaink szerezzenek alapvető ismereteket a banki műveletekkel, pénzügyi szabályok működésével kapcsolatban. Legyenek képesek e területen – életkoruk szerint elvárható módon – döntéseik mérlegelésére, ismerjék fel annak közvetlen és közvetett következményeit mind rövid, mind hosszútávon. Ismeretekkel kell rendelkezniük a háztartások gazdasági-pénzügyi mechanizmusait illetően, kitekintést kell kapniuk a nemzetgazdaság gazdasági-pénzügyi működésére és intézményeire.

• **Médiatudatosságra nevelés**

Tanulóinknak képesnek kell lenniük a médiumok számukra elérhető információinak szűrésére. Ehhez meg kell ismerkedniük a média működésével és hatásmechanizmusával. A globális nyilvánosság felelős résztvevőjévé válás feltételezi a kapcsolódó etikai szabályok ismeretét, betartásának szükségességét. Meg kell ismerkedniük a valóságos és a virtuális érintkezés megkülönböztetésének módjával

• **A tanulás tanítása**

Minden pedagógus feladata, hogy útbaigazítást adjon az általa tanított tantárgy, tananyag elsajátításával kapcsolatban, nyújtson tanulás-módszertani segítséget. Közben keltse fel a tanulók érdeklődését, segítse az elsajátítás eredményességét. Hangsúlyozza a saját

megfigyelés, tapasztalás, a gyakorlattal való kapcsolat jelentőségét. Segítse elő, hogy tanítványai olyan alkalmazásképes tudás birtokába jussanak, mely az élet során folyamatosan bővíthető és megújítható. Segítse elő az információ szerzés forrásainak megismerését, alkalmazásukban az igényességet.

Az általános és a tantárgyakhoz kötődő célok meghatározásakor figyelembe vettük a szülők véleményét, a már meglévő hagyományainkat, értékeltük a már meglévő oktatási – nevelési területeinket, meghatároztuk fejlesztésüket.

1.2.2. Az előírt műveltségi anyag átszármaztatása, a korszerű ismeretek elsajátítása

Feladatok a tanulási folyamatok terén, kulcskompetenciák fejlesztése:

- **Öröklött tanulási kompetenciák fejlesztésének módja:**

- lehetőségek biztosítása az öröklött tanulási motívum erősítésére a tanórákon, az önálló felfedezés élményének biztosítása
- a kíváncsiság fenntartása érdekében színes, változatos tevékenységrendszer, önálló feladatok biztosítása
- játékoság biztosítása a tanulásban
- érdeklődés felkeltése pozitív élmények által
- az olvasásszeretet fejlesztése

- **Szerzett tanulási kompetenciák fejlesztésének módja:**

- sikerélmény biztosítása a tanulók számára
- a tanulók tanulási kudarcainak minimumra csökkentése
- tanulói teljesítmények állandó értékelése
- tanítványi kötődés erősítése (pozitív tanár-diák viszony)
- kötelességtudat fejlesztése érdekében olyan házi feladatok adása, amelyek reálisan elvégezhetők, azok teljesítésének rendszeres, következetes ellenőrzése
- tudás, tanulás értékének tudatosítása

- **Tanulási képességek/kompetenciák fejlesztése**

Megismerési képesség

- Bevezető és kezdő szakasz: Szemléletes megfigyelési lehetőségek biztosítása, a megfigyelés szóbeli megfogalmazása.
- Alapozó és fejlesztő szakasz: A megfigyelés írásbeli lejegyzésének képessége, értelmezési képesség fejlesztése törvények, szabályszerűségek felismerésével.

Kommunikációs képesség

- Bevezető és kezdő szakasz: Olvasás, írás, beszédkésztség folyamatos fejlesztése. Szövegértés gyakoroltatása, szókincs folyamatos bővítése.
- Alapozó és fejlesztő szakasz: Szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztése (szóban, írásban).

Gondolkodási képesség

- Bevezető és kezdő szakasz: Rendszerezés, kombinatív, szabályindukciós képesség fejlesztése tapasztalati szinten tárgyakkal, játékokkal, manipulációs úton.

- Alapozó és fejlesztő szakasz: Elvont gondolkodásmód továbbfejlesztése, problémamegoldó gondolkodás kiemelt fejlesztése.

Informatikai képesség

- Tegyük képessé a gyereket arra, hogy megfelelő információkhoz jusson, és azokat használni tudja (kézikönyv, szótár, lexikon, internet), ismerje meg a számítógép célszerű felhasználását, tudja a könyvtári kutatómunkát, a videofilmeket, a múzeumok anyagát megfelelő információszerzésre hasznosítani.

Idegen nyelvi képesség

- Beszéderítés, beszélgetési képesség fejlesztése, fordítás, szóbeli és írásbeli kifejező képesség fejlesztése idegen nyelven

Feladatok a tanítási folyamatok terén:

- Differenciált oktatás alkalmazása
- Felzárkóztatás és tehetséggondozás feltételeinek biztosítása
- Pedagógusok továbbképzésének szervezése és támogatása
- Szakmai belső ellenőrzés
- Az önálló ismeretszerzés új, változatos formáinak gyakoribb beillesztése a tanítási folyamatba
- Új tanulásszervezési technikák alkalmazása (kooperatív tanulás, projekt módszer)

1.2.3. Kulcskompetencia fejlesztéssel kapcsolatos feladatok

KULCSKOMPETENCIÁK ÉS KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK

A kulcskompetenciák fejlesztése és értékelése rendszerszerűen felépített, tudatos, többszereplős, hosszan tartó folyamat. A kulcskompetenciák birtoklása alkalmassá teszi a tanulókat a változásokhoz való gyors és hatékony alkalmazkodásra, a változások befolyásolására; hozzájárulnak az egész életen át tartó tanuláshoz.

Az iskolai nevelés – oktatás a sokoldalú készség- és képességfejlesztés kiváló terepe. A NAT-ban előírt kulcskompetenciák, valamint az erre épülő kiemelt fejlesztési területek mindegyik műveltségterületen megjelennek. Az egyes műveltségterületek, tantárgyak kiemelt fejlesztési területei és az ezekhez kapcsolódó **tartalmi és fejlesztési feladatok részletesen megjelennek a helyi tantervben.**

KULCSKOMPETENCIÁK

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség

- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttérére, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Az első idegen nyelv terén a B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és következetesen kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- analízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- összefüggések felismerése

- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai kommunikációs készség
- megfelelő segédeszközök használata
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitás

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget. A természettudományos gondolkodás a tanulók élettapasztalataihoz adekvát módon illeszkedő, tapasztalatokon alapuló és gyakorlatorientált megközelítése gyakoroljon a tanulókra erős motivációt a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz. Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás
- logikai képességek
- rajzolósi készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel

- nemzeti tudat megalapozás
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékkorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely magában foglalja a más népekkel, nemzetiségekkel toleráns és tárgyilagos magatartást
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- kompromisszumra való törekvés

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újjátásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés
- szervezés
- irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás

- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni magatartás elítélése és etikai alapú megítélése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- önkifejezés
- ítéletalkotás
- fantázia, képzelet
- kreativitás
- asszociációs képességek
- analízis készsége
- kulturált vitakészség
- nyelvi kifejezőkészség
- manuális készségek

KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

A kompetenciafejlesztés területén belül kiemelt területnek tekintjük az olvasáskészség, íráskészség, elemi számolási készség, vizuális kommunikáció, tanulni tanulás kompetenciáját.

Olvasáskészség

- Az olvasáskészség, vagyis a szövegértő, élményszerző olvasás kritikus feltétele az optimálisan fejlett, optimális használhatóságú olvasáskészség (olvasástechnika).

Íráskészség, mint a közlés kompetenciája

- Az íráskészség a kézírással működő írásbeli kifejezés, közlés kritikus feltétele, amely a tevékeny iskolai tanulás nélkülözhetetlen eszköze. Gyakorlottság szerint kétféle íráskészség létezik: rajzoló és kiírt íráskészség.
- Mivel a 4-5. évfolyamon már használni kell az íráskészséget, a gyakorlatlanság miatt alig olvashatóvá esne szét az írás. Ezért az 5. és 6. évfolyamokon több gondot fordítunk a kiírt íráskészség kifejlesztésére is.

Kiemelt feladatok az íráskészség fejlesztése területén:

- Az íráskészség, a kézírással működő írásbeli kifejezés, közlés minőségi fejlődésének kritikus feltétele, hogy a gyermek érezze annak szükségességét, értelmét.
- Tudja, hogy ellenőrzik, segítik, értékelik minden munkáját, az órai feladatait, valamint a házi feladatokat is.

Az elemi számolási kompetencia optimális szintű elsajátítása kulcsfontosságú feladat

- Az országos kompetenciamérések azt bizonyítják, hogy az összetett feladatokat az elemi készségek hiányában nehezen oldják meg a gyermekek. Mi az elemi készségek fejlesztésére törekszünk.

Szóbeli kommunikációs készség

- A szóbeli feleltetés/felelés kultúrájára nagy figyelmet fordítunk.
- Elvárjuk tanulóinktól a választékos, lényegre törő, igényes, szép magyar beszédet.

Vizuális kommunikáció

- A gondolatok kifejezése, rögzítése fontos minden órán!
- Az íráskép, a füzetek megjelenése minden tantárgynál egyformán hangsúlyt kap.
- A vázlatokhoz, fogalmazásokhoz, a szöveges feladatok értelmezéséhez sok-sok rajz, illusztráció készül a mindennapokban.

A tanulni tanulás kompetenciája

- Az értelmes, eredményes tanulás módszerét a tanórák keretében tanítjuk meg. Ennek érdekében a pedagógus feladata:
  - Az érdeklődés felkeltése a szaktárgy különböző témái iránt.
  - Az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása a tanulási folyamatban.
  - Az önművelés igényének és gyakorlatának kibontakoztatása.
  - Útbaigazítás adása a tananyag szerkezetével kapcsolatban.
  - Törekvés arra, hogy a tanulók fokozatosan szert tegyenek önálló tanulástechnikákra, tapasztalatszerzésen keresztül ismerjék meg a hatékony tanulási módszereket.
  - Az egyénre szabott tanulási módszerek kialakításának támogatása; a csoportos tanulás módszereinek, a kooperatív munkaformáknak alkalmazása az emlékezet erősítése, az ismeretek rögzítése érdekében.
  - Az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismertetése, módszereinek elsajátíttatása.
- A hagyományos tantermi oktatást kiegészítik az információszerzés-, bevésés egyéb lehetőségei.
  - Az ismeretek szerzésének, az alapkészségek gyakorlásának, az ismeretsajátítás ellenőrzésének színtere a könyvtár. A tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáit mind az írott, mind az elektronikus anyagok használat terén. (adatgyűjtés, forrásfelhasználás, keresés az interneten, kiselőadások készítése, projektmunka, ...) A tanulási folyamatok hatékonyabbá tétele érdekében a tanulóknak alkalmazásképes tudással kell rendelkezniük az elektronikus oktatási segédanyagok és eszközök felhasználásában.

- Iskolán kívüli tanulási szintér a múzeum, színház, kiállítások, előadások, természeti és épített környezet. **Tapasztalati úton használjuk** ki ezek ismeretszerzésben, és ismeretelsajátításban betöltött szerepét.

A pedagógus feladata különösen, hogy:

- Vegye figyelembe a tanulók eltérő képességeit, életkori sajátosságait a tanítás során.
- A tanulási problémákkal küzdők eredményes tanulására fektessen kiemelt figyelmet.
- Gondosan válassza meg az ismeretátadás, ismeretszerzés alkalmazott módszereit; fektessen hangsúlyt a szemléltetés képi – és elvont lehetőségeire; mutassa meg az ismeretek gyakorlati alkalmazhatóságát, tegye életszerűvé a tanítási tartalmakat.
- Törekedjen a rendszerszemlélet kialakítására; alakítsa ki a probléma felismerés-, problémamegoldás igényét. Fejlessze a tanulóknál az analízis, szintézis, összehasonlítás, elemzés, általánosítás, konkretizálás, elvonatkoztatás, érvelés, bizonyítás, gondolkodási eljárásokat.
- A tanulási folyamatban erősítse a kreativitást, ötletességet, az innovatív gondolkodást.
- A tanulási folyamatot használja ki személyes kompetenciák, mint együttműködés, felelősségvállalás, döntéshozatalra való képesség, konfliktuskezelés, érzelmi kiegyensúlyozottság fejlesztésére is.

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka során alkalmazott eszközök és eljárások a megfogalmazott célok megvalósítását szolgálják.

Megválasztásuknál fontos szempont, hogy

igazodjon:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz
- a tanulók értelmi fejlettségéhez, képességeihez
- az egyének érzelmi motiváltságához

igazodjon:

- a nevelők személyiségéhez
- pedagógiai kultúráltságához
- vezetői stílusához

igazodjon:

- a mindenkor szituációhoz és annak tartalmához

irányuljon:

- elsősorban a tanulók értelmére, meggyőzésére
- a lehető leghatékonyabban a kívánt cél elérésére.

Alkalmazásra javasolt eszközök

Nyelvi eszközök

- beszélgetés (egyéni vagy csoportos; tervezett vagy spontán; kötetlen vagy irányított)
- beszéd

Nem nyelvi eszközök

- mimika
- testtartás
- mozdulatok, gesztusok

Szociális technikák

- fejlesztő beszélgetés
- megerősítés
- minta- és modellnyújtás
- szituációelemzés
- szerepjáték, helyzetteremtés

Eljárások, módszerek

- *meggyőzés, felvilágosítás, tudatosítás módszerei*
(minta, példa, példakép, eszménykép, bírálat, önbírálat, előadás, vita, beszámoló...)
- *a tevékenység megszervezésének módszerei*
(játékos módszerek, szituációk, gyakorlás, megbízás, követelés, ellenőrzés, értékelés...)

Olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak fejlesztését; a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatását.

A tanulószervezés egyik fő elve a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, a tanári segítségnyújtásban, az ellenőrzésben és értékelésben. Sajátos tanulószervezési megoldások alkalmazása a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal küzdő tanulók nevelésekor, oktatásakor.

- *magatartásra ható módszerek:*
ösztönző eljárások (helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, jutalmazás, ...)
kényszerítő módszerek (utasítás, követelés, parancs)
korlátozást kiváltó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, tiltás)

Az alkalmazott eszközök kiválasztásakor fontos alapelvek: fokozatosság, következetesség, igazságosság. A meggyőzés eszközeit részesítjük előnyben, hogy építhessünk a tanulók belátásán alapuló együttműködő készségére.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A nevelési program

- a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott és képviselt értékekre
- nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei révén közvetített, célkitűzéseiben elérendő értékekre
- a helyi sajátosságokból fakadó elvárásokra és hagyományokra épül.

Pedagógiai fő cél: a személyiségformálás, amelyben kiemelt szerepet kap a művelődés (a tanulók képességeinek, tehetségének sokoldalú kibontakoztatás) és a szocializáció (a társadalmi viszonyrendszerbe való beilleszkedés). Cél a tanuló személyiségének mind teljesebb kibontakoztatása; a lelki egészség és kiegyensúlyozottság biztosítása.

A célok elérése érdekében

figyelembe vesszük tanulóink

- eltérő adottságait
- eltérő ütemű, mértékű fejlődését
- életkori sajátosságait
- a szociális és környezeti hatások különbözőségeit

építünk

- nevelőink felelősségtudatára, személyes példaadására
- a szűkebb és tágabb iskolai környezet és közösség pozitív hatásaira
- a szülői háttér támogatására.

A személyiségfejlesztés szinterei

- a tanórák
- a tanórán kívüli iskolai foglalkozások
- az iskolai és osztályközösség iskolai programjai
- az iskolán kívüli programok.

A személyiségfejlesztés feladatai az alábbi területek köré csoportosulnak:

- A tanulók gondolkodási, tanulási képességeinek fejlesztése, az értelem fejlesztése.
- Az akarat, a jellem nevelése.
- A közösségbe való beilleszkedés, emberi kapcsolatok, szociális értékrend fejlesztése.
- A testi, lelki egészség, a stabil, kiegyensúlyozott személyiség kialakítása.
- A családi éltre nevelés; a hazaszeretetre nevelés.

1. A tanulók gondolkodási, tanulási képességeinek fejlesztése; az értelem fejlesztése

Feladatok:

- A tanórán feldolgozott tananyag, az alkalmazott módszerek segítsék elő a tudásvágy felébresztését, a tanulás igényét; járuljanak hozzá a tehetség felismeréséhez, a gyermekben rejlő képességek sokoldalú kibontakozásához. Fejlesszék a problémamegoldó gondolkodást, a kreativitást.
- Az alkalmazott módszerek és a beszámoltatás formái segítsék az eredményes tanulási szokások kialakulását; fejlesszék a kommunikációs készségeket; erősítsék a tanulók kötelességtudatát a tanulás terén; segítsék elő a tanuló reális önérték érzését.
- A tanórai és tanórán kívüli ismeretszerzés formái segítsék elő, hogy az önálló ismeretszerzés és permanens tanulás szükségessége a tanuló számára belső késztetéssé alakuljon; segítsék elő, hogy a tudás birtoklása ne csak igény, egyben örömforrás is legyen a tanuló számára.

2. Az akarat, a jellem nevelése

Feladatok:

· *A fegyelmezés hatékonyságának javítása*

- A pedagógusnak ki kell vívnia tanítványai tiszteletét egyéni tekintélyének megszerzésével.
- A pedagógus személye és a pozitív tanulói példák szolgáljanak követendő mintaként; a pozitív viselkedési szokások épüljenek be az egyének és közösségek értékrendjébe.
- Szeretetteljes légkör, jóindulat és segítőkészség jellemezze a tanár-diák viszonyt.
- Legyen túlsúlyban a diákok értékelésében az elismerés és a jutalmazás a büntetéssel szemben.

· *Az iskolai rend és fegyelem megteremtése*

- Az iskolai elvárások, szabályok pontos meghatározása, azonos értelmezése.
- Az iskolai élet kiszámíthatóságának erősítése.
- A nevelőtestület egységének és következetességének további erősítése a szabályok betartatásában és betartatásában.
- A házirend elfogadtatása, szükségszerűségének beláttatása a diáksággal.
- A diákönkormányzat bevonása a rendszabályok megalkotásába és azok betartatásába.

· *Az önfegyelem, akarat kialakítása*

- Pozitív értékrend kialakítása a pedagógusok példamutatása alapján.
- A pozitív értékeknek pozitív érzelmekkel való összekapcsolása.
- Az értelemre hatva beláttatni a pozitív viselkedés, cselekvés célját, illetve a negatív cselekvés káros következményeit.
- A nevelés során egyre több lehetőséget biztosítani az önálló döntéshozatalra.
- Az iskola életének olyan irányú megszervezése, melyben mind gyakoribb lehetőség nyílik pozitív cselekedetek gyakorlására.
- Az akarat formális tulajdonságainak fejlesztése, mint akaraterő, kitartás, elhatározó képesség.

3. A közösségbe való beilleszkedés, emberi kapcsolatok, szociális értékrend fejlesztése

Feladatok:

· *Az öröklött szociális hajlamok pozitív irányba "terelése" hatékony osztályfőnöki munkával*

- Kiemelt figyelmet kell szentelni a bezárkózó, perifériára szorult, negatív vagy felületes kötődésű tanulóakra.
- Lehetőséget kell biztosítani sokféle rangsorolás létrejöttéhez, hogy mindenki "helyet vívhasson ki" magának, s előrébb is léphessen teljesítménye alapján.
- Az iskolai csoportok (osztályok, sportcsapatok, érdeklődési körök, stb.) valódi közösséggé szervezésével megfelelő teret biztosítani a társas együttlétekhez.
- A nemek közötti kapcsolat terén:
  - Nőies és férfias viselkedésnormák megismerése és elsajátítása.
  - Fiúk - lányok kapcsolattartási normáinak megbeszélése (barátság - szerelem).
  - Szexuális felvilágosítás.

A családmodellek működésének megismertetése, elemzése.

· *Szociális értékrend kialakítása*

- Helyes énkép kialakítása, önismeret fejlesztése, önértékelésre való képesség birtoklásának kialakítása. Önuralom és önfegyelem elsajátíttatása.
- Döntéshozatalra való képesség kialakítása, a döntésekért felelősséget vállalni tudás és akarás képességének kialakítása.
- Kitartás, akaraterő, mint emberi tulajdonság birtoklásának kialakítása.

· *Emberi kapcsolatok; szociális viselkedés kialakítása*

- Szociális készségek (empátia, tolerancia, siker- és kudarcátűrés, elismerés, bírálat, alkalmazkodás, szervező- és vitakészség) fejlesztése a kapcsolatteremtés, a közösségi együttélés során.
- Segítőkészség fejlesztése, olyan légkör megteremtése, melyben a segítség elvárt és elismert viselkedés.
- Érzelmi kommunikáció fejlesztése, dominánsan pozitív érzelmi légkör fenntartása az iskolában, a metakommunikáció érzelmközvetítő szerepének tudatosítása.
- Minél több együttműködést igénylő feladat biztosítása. Vezetés képességének fejlesztése, gyakorlása az osztályközösségben és a DÖK-ben.
- Versenyek során szigorúan megkövetelni a szabálykövetést, az esélyesség és a „fair play” megtartását.
- A tömegkommunikáció által sulykolt antiszociális minták ellensúlyozása pozitív minták adásával.
- Az emberek közötti érintkezés és kommunikáció elfogadott normáinak és kulturált formáinak kialakítása, erősítése, gyakoroltatása a társas együttlétek során.
- Az emberi értékek felismerésére való képesség kialakítása; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés erősítése.

4. A testi, lelki egészség, a stabil, kiegyensúlyozott személyiség kialakítása

Feladatok:

· *A lelki egészség fenntartása, a velünk született élményszükséglet kielégítésével. Az esztétikai érzék és ízlés kialakítása, formálása.*

- Azon meggyőződés kialakítása, hogy a lelki egészség fenntartásához az embernek pozitív élményekre (örömökre) van szüksége.
- Az önkifejezés képességének bemutatása, gyakorlása; új érték teremtésének igényére nevelés. Az alkotási vágy felébresztése, az alkotás örömeinek felfedezése
- A gyerekek értékrendszerében az esztétikai-, művészeti értékek erősítése. A környezetben fellelhető esztétikum felismertetése, vizuális művészeti ágak alkotásainak megszerettetése.
- A zene, a képzőművészet, az olvasás megszerettetése; igényesség kialakítása a valódi érték iránt. Értékalapú ízlésformálás.
- A kulturált nyelvi magatartás kialakítása, a választékos szóbeli kifejezőképesség elsajátíttatása.
- Az egészséges életmódra ösztönzés. A szabadidő hasznos, egészséges és kulturált eltöltése lehetőségeinek bemutatása. A környezetvédelem fontosságának kialakítása.

· *A személyiség stabilitásának biztosítása az egészséges önbizalom, önbecsülés és önértékelés által*

- Reális önbecsülés kialakulásának segítése, kiemelt figyelmet fordítva azokra a tanulókra, akiket a közösség tartósan alul vagy túlértékel.
- Reális önbizalom kialakulásának segítése: Olyan feladat kitűzése, amely erőfeszítést is igényel, de sikert is ígér. Olyan értékelés, mely nemcsak az objektív eredményt, de a tanuló képességeit is figyelembe veszi. Minél több lehetőséget biztosítani az alkotásra, szereplésre, sikerélmény elérésére.
- Önállósulási vágy érvényesüléséhez: Az önállóság fokozatos növelése, egyre több, önálló nevezési, lebonyolítási feladat, önálló döntéshozatal biztosítása.
- A tanulói teljesítmény önértékelésének rendszeressé tétele.
- A tanulók önismeretének folyamatos fejlesztése.

5. Családi életre és hazaszeretetre nevelés

Feladatok:

· *Családi életre nevelés*

- A család történelmi szerepének bemutatása. A hagyományos családszerkezet megismertetése, vonzónak tétele, követendő mintaként való bemutatása.
- A családi élet törvényszerűségeinek, a családot alkotó egyének feladatainak, kötelességeinek megismerése.
- A családban rejlő értékek tudatosítása; harmonikus családi élet igényének kialakítása.

· *Hazaszeretetre nevelés*

- A magyarságtudat erősítése, az identitástudat megalapozása érdekében minden gyerekek tudjon a határainkon kívül élő magyarokról, ismerje ennek történelmi okait.
- Nemzeti kultúránk, értékeink megismerésére, tiszteletére nevelés. Az otthon, lakóhely, szülőföld kulturális értékeinek, irodalmának, történelmének, földrajzának, művészeti értékeinek megismerése, megismertetése
- Az egészséges lokálpatrióta szellem kialakítása, a helyi hagyományok, értékek megismerése és ápolása által.
- A tanórák, tanórán kívüli foglalkozások, iskolai ünnepélyek szolgálják az ismeretszerzést, az érzelmi motivációt. Az ismeretszerzésen túl kapjon jelentős szerepet a tevékenykedtetés, az aktív szerepvállalás nemzeti kultúránk ápolásában, hagyományaink továbbélésében.
- Az iskolai könyvtár szakmai anyaga segítse e részterület feladatainak megvalósítását.

A személyiségfejlesztés terén megfogalmazott célok és feladatok középpontjában tehát a gyermeki képességek, a tehetség sokoldalú kibontakoztatása áll. Olyan erkölcsi, esztétikai, kulturális értékek közvetítése, melyek időtállóak és értékállóak, de egyúttal korszerűek is. Ezek közvetítése, kialakítása, megerősítése érdekében iskolánk teljes tevékenységével nevel.

3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösség autonóm egyének szerveződése, melyet a közös érdek-, cél-, értékrend és a közösségi tudat tart össze. A társadalomnak, ha valóban emberi és hatékony kíván lenni,

szüksége van együttműködő közösségekre. Olyan közösségekre, melyeknek tagjai saját akaratukból működnek együtt, s vállalnak önmagukért is, egymásért is felelősséget. A közösség másfelől a személyiségfejlesztés színtere: számos társadalmi norma, elvárás, érték egy adott közösség közvetítésével épül be az egyén személyiségébe.

Pedagógiai munkánk fő célja a közösségek tudatos fejlesztése, amelynek eredményeként az egyén önfejlődése mellett a közösség is minőségileg több lesz, mint tagjainak együttese.

Az iskolai közösségek rendszere

· *Tanulói közösségek:*

- a tanulói közösség egésze
- az osztályközösségek
- Diákönkormányzat (DÖK), mint a tanulók önszerveződő közössége
- napközis csoportok
- egyéb, alkalmi szerveződésű közösségek (szakköri csoportok, nívócsoportok, sportkörök, ...)

· *Pedagógusok közösségei:*

- nevelőtestület
- szakmai munkaközösségek

· *Szülők közösségei:*

- Szülői Szervezet

A közösségi nevelés célja:

- A tanulók szocializációjának hatékony elősegítése.
- A tanulók ismerjék fel az egyéni és közösségi érdekek összhangba hozásának szükségességét. Legyenek képesek a közösségen belül egészséges hierarchia kialakítására és elfogadására.
- Tanulóinkban alakuljon ki az alkalmazkodóképesség, kötelességtudat, egymás iránt érzett felelősség; realitás a jogok és kötelességek gyakorlása során.
- Tanulóink legyenek képesek harmonikus embertársi kapcsolatok kialakítására, fenntartására; alakuljon ki bennük az egymásra való odafigyelés igénye, az empátia, a másság elfogadás; egymás munkájának megbecsülése.
- Tanulóink legyenek képesek csapatban dolgozni, másokkal a közös cél érdekében együttműködni; legyenek képesek konfliktushelyzetek kezelésére, legyen bennük kompromisszumkészség, a közösségi akarattal való azonosulás képessége, az összetartás képessége.
- Fejlődjön tanulóink véleményalkotó képessége, alkalmazzák kulturáltan a véleménynyilvánítás módjait.

Alapelvek:

- Egyetlen iskolai közösség sem nélkülözheti a pedagógus tudatos, szervező irányítását.
- A közösségi nevelés, mint közvetett nevelési hatás, terjedjen ki a csoport minden tagjára.
- A közösségek fejlesztésénél alapvető a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vétele.
- Minden közösségben érvényesüljön az önkormányzás, önszervezés, mint tevékenységforma.

- A közösségi lét permanens gyakorlása színes és változatos tevékenységrendszer útján valósuljon meg.
- Szükséges a tantestület egységes szemléletének kialakítása.
- A családdal való folyamatos kapcsolattartás megvalósulása.

Munkánkat akkor tekintjük eredményesnek, ha:

- az iskolai normákhoz alkalmazkodó, egészséges versenyszellemű osztályközösségek jönnek létre
- a közösségeikre büszke, azokhoz ragaszkodó, egymásért és másokért is felelősséget vállaló, aktív szerepvállaló, önálló véleményalkotásra képes fiatal felnőtté válnak tanítványaink.

A közösségfejlesztés feladatai az alábbi területek köré csoportosulnak:

- Az osztályközösség, illetve tanulócsoporthoz közössége
- Az iskola tanulóközössége
- Diákönkormányzat (DÖK)

3.1. Az osztályközösség, illetve tanulói csoportok fejlesztésével kapcsolatos feladatok

· Az iskolai nevelés-oktatás kerete az osztály, mely kezdetben csak azonos életkorú és azonos feladatú tanulók együttese. Közösséggé formálása éveken át tartó folyamat, melyben kulcsszerepet töltenek be az osztályfőnökök. Feladatok:

- A spontán szerveződött osztályokból valódi közösség formálása.
- A tanulókkal szemben támasztott elvárások azonos értékrenddel való közvetítése; az iskolai szabályzatok egyértelmű értelmezése és következetes betartatása.
- A jogok és kötelességek megismertetése a házirend útján, valamint ezek gyakorlásának biztosítása.
- A felelősök rendszerének felállítása demokratikus választások útján; az ügyeleti és hetesi rendszer működtetése.
- Szociometriai felmérések útján a közösség társas kapcsolatainak alakulásának nyomon követése, és tudatosan befolyásolása az egészséges, aktív magatartás kialakítása és a perifériára szoruló közösségbe vonása érdekében.
- Az osztály rendezvényeinek megszervezése életkortól függően, a tanulók egészének bevonásával, növekvő önállóság adásával. A diákok egyre nagyobb mérvű bevonása a tervezés, döntés, szervezés, az értékelés, ellenőrzés folyamatába.
- Az osztályközösségre jellemző egyéni arculat kialakítása, osztályhagyományok teremtése.
- Kötött tartalmú és kötetlen együttlétek teremtése egymás jobb megismerése, a közös eredmények és örömek átélése, esetleg kudarcok feldolgozása céljából.
- Az osztály képviselőjének és aktív részvételének szervezése a nagyobb iskolai közösség rendezvényein, programjain.
- Az azonos érdeklődés által létrejött csoportok szervezeti kerete biztosítsa a közös élményt, a közös feladatvégzést, s ezen keresztül a közösségben rejlő személyiségformáló erők maximális kibontakozását.

3.2. Az iskola tanulói közösségének fejlesztésével kapcsolatos feladatok

· *Tanulóink az osztályközösségük mellett az iskola egészének, mint nagyközösségnek is tagjai. Alakuljon ki bennük az együvé tartozás érzése, a közösségért tenni akarás gyakorlata. Feladatok:*

- Az összetartozás tudatát erősítő iskolai hagyományok kialakítása, ápolása. Iskolai ünnepélyek, rendezvények szervezése az éves munkatervben meghatározottak szerint.
- A tanulmányi-, kulturális- és sporteredmények iskolaközösség előtti ismertetése, elismerése.
- Közös munkák szervezése (hulladékgyűjtés, környezetrendezés...)
- Iskolai szintű, különböző korosztályokat megmozgató rendezvények szervezése (vetélkedők, sportesemények,...)
- Az osztályok közötti kapcsolatok erősítése, közös rendezvények, tevékenységek révén.
- Iskolai szintű kirándulások, táborozások szervezése.
- Egységes jutalmazási és elmarasztalási rendszer működtetése.
- Iskolai díjak létrehozása; iskolai jelképrendszer megteremtése.

3.3. A diák-önkormányzati tevékenység során megvalósítandó feladatok

· *A diákönkormányzat a demokrácia gyakorlásának lehetőségét biztosítja tanulóink számára: egyetértési, javaslattételi és véleményezési jogokkal rendelkezik meghatározott keretek között. Információ-közvetítő, tájékoztató, érdekvédelmi feladatain túl jelentős kezdeményező, ötletadó szereppel rendelkezik az iskolai élet alakításában. Saját szervezeti-és működési szabályzata szerint tevékenykedik. Feladatai:*

- Elsődleges feladata a diákok demokratikus érdekképviselésének biztosítása.
- A diákképviselők demokratikus választásának ellenőrzése.
- Az információ-áramlás biztosítása a képviselők által.
- Az ügyeleti rendszer hatékony működtetése.

Működése során megvalósítandó feladataink:

- Önálló szervezési és értékelési lehetőségek biztosítása; szabályrendszerek kialakítása és működtetése (házirend, saját SZMSZ...). Az ügyintézés alapvető formáinak gyakoroltatása.
- Az öntevékenység által a közösségi felelősségtudat erősítése.
- A gazdálkodás alapjainak megismertetése.
- A szociális érzékenység, a tolerancia fejlesztése.
- A különböző kisközösségekhez tartozók, az eltérő korosztálybeliek kapcsolattartás formáinak kialakítása, gyakoroltatása.
- A társadalmi együttélés szabályainak kialakítása; aktív társadalmi tevékenység igényének felkeltése.

Közvélemény irányításának módszerei:

- perspektívák megszervezése
- hagyományok kialakítása
- közvetett követelés, ösztönzés, ellenőrzés

- a nevelő személyes részvétele a tevékenységekben, pozitív egyéni és csoportos minták kiemelése
- vita, mint módszer

A közösségfejlesztés említett feladatainak megvalósítására a tanórákon (kiemelten az osztályfőnöki órákon), a tanórákon kívül felnőttek és/vagy diákok által szervezett foglalkozásokon, egyéb szabadidős tevékenységek keretében kerül sor.

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

4.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. Velük szemben egyéni bánásmódot kell alkalmazni.

Pedagógiai munkánk fő célja: A beilleszkedési, magatartási probléma okának feltárása, a feltárás eredményeihez igazított egyéni fejlesztés, mely biztosítja a gyermeki személyiség egészséges fejlődését.

A cél elérése érdekében feladatunk:

- A zavar forrásának feltárása szakember segítségével.
- A környezet esetleges negatív befolyásoló szerepének csökkentése.
- A gyermek egészséges fejlődését biztosító pedagógiai légkör kialakítása; a közösség toleranciára, e másság elfogadására nevelése.
- A tanuló számára feladatvállalással, tevékenységeken keresztül megteremteni a közösségi életben való részvételt, sikerélményhez jutást.

Alkalmazott tevékenységi formák:

- a belépő évfolyamon a gyermek személyiségének alapos megismerése
- megfelelő szociális szokások és magatartási normák elfogadásának és elsajátításának elősegítése személyes példamutatással, pozitív minták példáján
- személyes beszélgetés, pozitív ráhatás; pozitív érzelmi légkör kialakítása a tanár-gyermek, illetve a gyermek és a közösség viszonyában
- a kortárs csoport pozitív befolyásoló szerepének erősítése
- közös feladatok, tevékenységek végzése a társakkal; pozitív tulajdonságokra épített megbízatások adása, elvárások támasztása a felelős helytállásban
- az önismeret folyamatos fejlesztése, szituációk teremtése
- egyénre szabott módszerek alkalmazása, következetesség az elvárásokban

- kapcsolattartás a szülőkkel; az gyermekvédelmi felelőssel, pedagógiai szakszolgálattal való szoros együttműködés

Alkalmazott eljárások:

- A leendő első osztályosokról pontos információszerzés, az óvoda - iskola közötti jól megalapozott együttműködés által.
- A tanév folyamán néhány alkalommal a leendő első osztályos pedagógusok látogatást tesznek az óvodák nagycsoportjaiban, illetve az óvónők az óvodásokkal órákat látogatnak az iskolában.
- Az igazgató, az óvoda vezetője, a leendő első tanítók, az óvodai csoportok vezetői, az alsós szakmai munkaközösség-vezetők, a pedagógiai szakszolgálat pszichológusa, a védőnők munkamegbeszélésen készítik elő a leendő első évfolyamba beiratkozók beiskolázását.
- Az első évfolyamba járó tanulók eltérő képességeit szeptember, október hónapban megszervezett DIFER méréssel történő feltárása.
- A magatartási és beilleszkedési, vagy/és tanulási nehézség meg tapasztalásakor pedagógiai szakszolgálat igénybevétele.
- Az okok felderítése után a tanulók egyéni fejlesztőprogram alapján történő nevelése, oktatása logopédus, illetve fejlesztő pedagógus közreműködésével.
- A pedagógusok felkészítése az integrált nevelés eredményes megvalósítására, a konfliktuskezelő eljárások alkalmazására.
- Esetmegbeszélő évfolyam-értekezletek tartása, melyek segítik a gyerekek egyéni problémáinak elemzését.
- A szocializációs zavarok feloldásának elősegítése a napközi és a gyermek egyéb közösségeinek bevonása által.
- Szülőkkel való szoros napi kapcsolattartás, segítő csoportokkal való együttműködés.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatának elmélyítése, támogató, bizalmas partnerkapcsolat kialakítása, mely elősegíti a tanuló megfelelni akarását.
- Tanulásszervezési és módszertani eljárások alkalmazásával a tanulási kudarcok mérséklése.

4.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

„A tehetség az értelmi képesség (az intelligencia), a kreativitás (az eredetiség) és a feladat iránti elkötelezettség (szorgalom, kitartás) egybeesése”. (Renzulli). Az egyik legnagyobb emberi érték, melyet kibontakoztatni és gyarapítani kell.

Pedagógiai munkánk fő célja: Az intézményünkbe kerülő tanulók képességeinek feltárása, kibontakoztatása és fejlesztése. A tehetséges tanulók érdeklődésének felkeltése, lehetőségek megteremtése, hogy kiemelkedő képességeik révén magas teljesítmény elérésére legyenek képesek, s felnőtté válva ki tudjanak teljesedni.

Fontos feladatunk továbbá az **önálló ismeretszerzés**, a permanens **önművelés igényének** kialakítása tanítványainkban.

A cél elérése érdekében feladatunk:

- A tanulók képességeinek megismerése.
- Az alsó tagozaton az alapkészségek magas szintű kialakítása.

- A tanulókkal szembeni elvárások optimális mederben tartása.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése, motiválása.
- A tudás értékének tudatosítása, a permanens tanulás vágyának kialakítása.
- Az alulteljesítés okainak feltárása; az önkorlátozó érzések mérséklése, a tanuló önbizalmának egészséges növelése.
- Egészséges versenyszellem kialakítása a tanulói közösségekben.

Alkalmazott tevékenységi formák:

- differenciált tanulásszervezés a tanórákon
- nívócsoportos oktatás
- tagozatos osztály kialakítása
- választható tantárgyi kínálat
- kooperatív tanulási módszerek alkalmazása a tanórákon
- tanulásmódszertan segítése napköziben, tanulószobán
- egyéni feladatok adása, felkérés kiselőadások tartására
- szakirodalom ajánlása, könyvtárba irányítás, iskolán kívüli előadásokra irányítás
- projekt munkák készítése, pályázatokon való részvétel
- szaktárgyi versenyekre való felkészítés
- szakkörök, egyéb szabadidős foglalkozások

Alkalmazott eljárások:

- A képesség felismeréséhez objektív mérési módszerek alkalmazása (pl. Lawrence teszt, Raven teszt, Bourdon-tábla, Révész-Nagy próba...) az alsó tagozaton, melyek a felső tagozaton visszatérő jelleggel ismét elvégezhetők.
- Tehetséggondozó szakkörök, sportkörök szervezése, iskolai szintű tanulmányi versenyek és egyéb vetélkedők szervezése, művészeti és egyéb kulturális rendezvények tartása.
- Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák szervezése; múzeumi órákon való részvétel, kulturális intézmények és rendezvények látogatása.
- Tehetséggondozó táborokba irányítás.
- Iskolánk profiljának megfelelően kiemelten kezeljük a matematika-logika, a magyar- és idegen nyelv, valamint a sport oktatását, az emelt szintű oktatás keretében nagyobb óraszámot biztosítunk e tantárgyakból a kötelezőnél. Az intézmény szabad órakeretét jellemzően e tárgyak óraszámának növelésére fordítja. A más iskolákhoz viszonyított magasabb óraszám a középiskolai felvételik sikerességét eredményezi, biztosabb alapot nyújt a középiskolai tanulmányokhoz.
- A nívócsoportos oktatást a képességkibontakoztatás és tehetséggondozás egyik lehetséges eszközeként alkalmazzuk.
- Képességfejlesztő tevékenységünket kiegészítik és színesítik a napközis foglalkozások.
- Az iskolaotthonos oktatás keretében az egyéni képességek kibontakoztatásának tág lehetőségeit biztosítjuk egyéni, kiscsoportos differenciált foglalkoztatással.
- A tehetséggondozás eszköze a választható tantárgyak kínálata, valamint a differenciált csoportokban szerveződő felvételi előkészítők. A választott tanórák sokszínű oktatás-szervezési formája segíti a tapasztaláson alapuló ismeretszerzést, és az ismeretek gyakorlati alkalmazását.

- A kiemelkedő teljesítmények közösség előtti elismerése, széles körben nyilvánosságra hozatala, jutalmazása.

4.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási kudarc okai lehetnek:

- részképesség zavar
- előismeretek hiánya, szociális háttér negatív hatásai
- magatartási problémák
- tanulási készség hiánya
- szülők túlzott elvárása
- magas követelményrendszert diktáló tempó; túlterheltség
- átmenet problémái (iskolából óvodába, alsó tagozatról felső tagozatra átmenet; tanárváltás)
- életcél hiánya, alulmotiváltság

A fenti nehézségek bármelyikével küzdő gyermek nem tud teljesíteni, tanulmányai során kudarcok sorozata éri, melynek következtében elveszíti önbizalmát, tanulmányi munkához való késztetését.

Pedagógiai munkánk fő célja: oktató-nevelő munkánk eredményeként intézményünkbe járó minden tanuló teljesítsen képességei maximuma szerint. A pedagógus munkáját jellemezze megértő odafigyelés, nevelő munkájában domináljon a motiváció, a tanulói erőfeszítést elősegítő és azt értékelő magatartás.

A cél elérése érdekében feladatunk:

- A tanulási zavarok megelőzése; a tanulási kudarc okainak feltárása.
- A tanulókkal szemben teljesítendő és teljesíthető követelmények támasztása.
- A tanuláshoz való viszony áthangolása; motiválás, ösztönzés; tanulási sikerélmény lehetőségének megteremtése. A tanulási motívumok fejlődése érdekében egyre magasabb rendű motivációk alkalmazása.
- A tanulási szokások alakítása, eredményes tanulási módszerek elsajátíttatása.
- Személyiségépítés.
- Alapkészségek fejlesztése, a továbbtanuláshoz szükséges legalább minimum szint elsajátíttatása.

Alkalmazott tevékenységi formák:

- egyéni fejlesztés
- differenciált tanórai foglalkoztatás
- nívócsoportos oktatás
- egyéni feladatadás, csoportmunkában való részvétel
- tanulópár kialakítása
- tanulás tanítása
- olvasásfejlesztés, szövegértés fejlesztése, emlékezet fejlesztése, gondolkodási képességek fejlesztése; tapasztalatszerzés
- szerepeltetés, véleménynyilvánításra készítés
- elismerés, megerősítés

Alkalmazott eljárások:

- Részképeség zavar észlelése esetén a gyermek pedagógiai szakszolgálathoz irányítása. A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi – a pedagógiai szakszolgálat, szakértő véleménye alapján – mentesítjük az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást biztosítjuk.
- Indokolt esetekben az iskola a jogszabályban meghatározott időkeret terhére biztosítja, hogy az adott tantárgyakból a tanuló egyéni foglalkozásokon is részt vegyen.
- A tanulásban lemaradók, a szakértői bizottság véleménye alapján fejlesztő csoportokban vehetnek részt a felzárkóztatásban logopédus, vagy fejlesztő pedagógus szakmai irányításával.
- A tudásszint felmérése év elején és év végén diagnosztizáló felmérőkkel.
- Tantárgyi felzárkóztató foglalkozások (korrepetálás) szervezése a lemaradók, illetve a tartósan hiányzó tanulók felzárkóztatása érdekében.
- Tanórai differenciálással lehetőséget teremtünk a lassabb feldolgozási menetre, több magyarázatra, hiányokat pótló speciális feladatra, az egyéni motivációra.
- A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásában kiemelt szerepet szánunk a napközi otthon és a tanulószoba tanulmányi foglalkozásának.
- A segítség legfőbb módja a bizalom és a megfelelő érzelmi kapcsolat kiépítése nevelő és tanuló között, a szorongás, félelem leküzdése érdekében. A gyermek énképének, önbizalmának erősítése. A kialakult negatív szokások leépítése.
- Kapcsolattartás a szülőkkel, tanácsadás.

4.4 A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének programja (a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló program)

4.4.1. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Általános elvek

A sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozók elfogadják az iskola Pedagógiai programjában található alapelveket, kiegészítéseket csak a sajátosságok kiemelése miatt tesznek.

A Pedagógiai program a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. A NAT-ban előírt kulcskompetenciák, valamint az erre épülő kiemelt fejlesztési területek mindegyik műveltségterületen megjelennek. Az egyes műveltségterületek, tantárgyak kiemelt fejlesztési területei és az ezekhez kapcsolódó tartalmi és fejlesztési feladatok részletesen megjelennek a helyi tantervben:

- a nemzeti köznevelésről szóló törvény, a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásai
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzései és lehetőségei
- a szülők elvárásai
- a tanulók sajátosságai.

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.

Az Irányelv meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit
- a nevelés, oktatás és a fejlesztés, szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat

Az Irányelv vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulónak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) történő nevelésére, oktatására.

4.4.2. A többségi intézményben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. **Sikerkritériumnak** a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása fontos. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus
  1. a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;
  2. egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
  3. a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti - a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a

- tanulói teljesítmények elemzése alapján, szükség esetén -, megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
4. egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
  5. alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
  6. együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba;
  7. terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

AZ ISKOLAI FEJLESZTÉS PEDAGÓGIAI SZAKASZAI

Alapfokú nevelés

Alsó tagozat: 1-4. évfolyam

Ebben a két szakaszban a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

A bevezető szakaszban javasolt - a nemzeti köznevelésről szóló törvény által biztosított lehetőséggel élve - egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák eszközszintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységre készíteti a tanulókat. A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie.

E két szakaszban nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

Az iskolatípus módosításának esetenkénti szükségessége folyamatos gyógypedagógiai diagnosztizálás nyomán a tanítás-tanulás folyamatában állapítható meg biztonsággal.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre való szocializálása. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Felső tagozat: 5-8. évfolyam

Az alapozó és a fejlesztő szakaszban a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is. Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett megfelelő teret kell engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

4.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiknek adottságaikhoz mért fejlődését különböző jellegű szociális tényezők gátolják.

A hátrányos helyzet okozói lehetnek:

- környezeti ok
  - családi mikrokörnyezet (pl.: rossz lakásviszonyok, alacsony 1 főre eső jövedelem, ingerszegény otthoni környezet, a család helytelen életvitele, a családtagok magatartása)
  - családi házon kívüli környezet (a lakókörzet negatív hatásai; kapcsolat és befolyásoltság kifogásolható erkölcsű gyermekcsoportokkal, felnőttekkel)
  - iskolai környezet (az iskola hiányos tárgyi/személyi ellátottsága, a tanítás nem megfelelő színvonala, rossz tanár-diák viszony, a tanuló nem megfelelő helyzete a különböző iskolai közösségekben)
- egészségügyi ok
- a gyermek személyiségében rejlő ok
- egyéb ok

Igen gyakran a mentális és egészségügyi problémák együttesen, egymást erősítve jelennek meg a gyermekeknél. A hátrányos helyzet kialakulását előidéző okok bármelyike külön-külön is nehezíti a közösségbe való beilleszkedést, a sikeres iskolai munkát. A tanulási kudarcnak eleve kitett tanulók az átlagosnál nagyobb türelmet és figyelmet igényelnek a pedagógustól, ezért szükség van a tanórai és tanórán kívüli tervszerű szakmai munkára, a felzárkóztatásra, illetve a fejlesztésre.

Pedagógiai munkánk fő célja: Az intézménybe járó tanulók meglévő szociális hátrányainak lehetséges enyhítése, esélyegyenlőségük fokozása az intézményi élet egész területére kiterjedően.

A cél elérése érdekében feladatunk:

- Pedagógiai eszközökkel törekedni kell a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a nevelőkkel közösen felmérést készít a szociális hátrányokkal küzdő tanítványokról, melynek célja a hátrány okának és mibenlétének feltárása, az alkalmazható módszerek és segítségadás formáinak megállapítása.
- A pedagógusnak oktató- és nevelőmunkája során fokozott figyelmet kell fordítania a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására, illetve fejlesztése.

Alkalmazott eljárások, tevékenységformák:

- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségéről szülői értekezleten, fogadóórán, családlátogatáson.
- Tanórai differenciálással lehetőség teremtése a tananyag lassabb feldolgozási menetére, több magyarázatra, hiányokat pótló speciális feladatra, az egyéni motivációra. Differenciált házi feladat adása.

- Motiváló differenciált értékelés, a tanuló önmagához is viszonyított értékelése.
- A tanulói figyelem vizsgálatával, folyamatos fejlesztésével az eredményesebb tanulás elősegítése.
- Az érintett tanulók számára napközis, tanulószobai, felzárkóztató és tehetség-gondozó programok biztosítása, motiválás az azokon való részvételre.
- Drog- és bűnmegelőzési programok, mentálhigiénés programok szervezése.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése; pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése.
- Táborokban, kirándulásokon, versenyeken való részvétel támogatása.

A tanórán kívüli munkáltatásnál az iskolánkban a tantárgyak szerinti korrepetálás a készségek, és a képességek, a kulcskompetenciák általános fejlesztését célzó fejlesztő pedagógiai munka párhuzamosan folyik.

Az egyéni szintfelmérés, a gyermekekre szabott megfelelő ütemű hiánypótló munka oldottabb hangulata csökkenti a gyermekekben felhalmozódott szorongást, feszültséget.

4.5.1 Képesség-kibontakoztató felkészítés

Az iskola a hátrányos helyzetű tanuló részére a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása érdekében **képesség-kibontakoztató felkészítést szervez** azokon az évfolyamokon, amelyeken a nevelési- oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben megfogalmazott feltételek fennállnak.

A képesség-kibontakoztató felkészítésbe az iskola igazgatója felveheti a nem hátrányos helyzetű, de rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulót a miniszteri rendeletben meghatározott keretszám erejéig. Az így felvettek közti sorrendiséget az igazgató a rászorultság alapján, és az adott évfolyam osztályfőnökeinek, valamint az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusoknak a javaslatát kikérve állapítja meg.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretei között a tanulók egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, tanulási, továbbtanulási esélyeinek kiegyenlítése folyik az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával. A tanuló - program szerinti egyéni fejlesztési terv alapján történő - fejlődését a részt vevő pedagógusok és az osztályfőnök háromhavonta értékeli.

4.6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység célja:

Olyan pedagógiai hatásrendszer kialakítása, amely a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, és a veszélyeztetett gyermekek számára biztosítja a segítségnyújtást, a szociális hátrányok, megkülönböztetések kiegyenlítését, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítését a tanulási hátrányok leküzdésében.

A társadalmi problémák megoldását az iskola nem tudja átvállalni, az érintett gyermekek helyzetét csak enyhíteni tudja.

Célunk a gyermek családban történő pozitív irányú nevelésének megsegítése.

A gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenység feladatai:

- a veszélyeztetettség megelőzése

- a kialakult veszélyeztetettség felismerése, az okok keresése
- segítségnyújtás - a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésében való aktív részvétel
- jelzési kötelezettség; amennyiben az iskola lehetőségei a veszélyeztetettség megelőzésére, illetve megszüntetésére nem elégségesek, külső segítségadás kezdeményezése
- együttműködési kötelezettség teljesítése gyermekjóléti, gyermekvédelmi rendszerrel
- dokumentációs feladatok elvégzése

A gyermekvédelmi tevékenység alapelvei:

- a hátrányos megkülönböztetés mellőzése
- titoktartási kötelezettség, tapintatos intézkedési mód
- a gyermek mindenképp felett álló érdekének figyelembevétele
- tanár és gyermek közötti érzelmi kapcsolat erősítése
- az iskola és a gyermek, család között megfelelő légkör kialakítása
- naprakész információk és nyilvántartások birtoklása
- érintettek naprakész tájékoztatása

A gyermekvédelmi tevékenység formái, eljárásai:

- **Az osztályfőnök feladata és felelőssége:**
  - időben jelzi a veszélyeztetettséget, a hátrányos helyzetű tanulókat
  - javasolja a gyermekvédelmi felelősnek a nyilvántartásba vételt
  - a veszélyeztetettnek minősített tanulók helyzetét folyamatosan figyelemmel kíséri, jelentős változás esetén jelez a gyermekvédelmi felelősnek
  - az első és az ötödik osztály elején, illetve szükség szerint családlátogatáson tájékoztodik
  - a szülőket szülői értekezleten tájékoztatja a gyermekvédelmi felelős személyéről, fogadóórájának idejéről, helyéről
  - szorongást csökkentő, tanulást, önismeretet segítő célzott beszélgetést, foglalkozást szervez a gyermekvédelmi felelős és egyéb külső szakemberek bevonásával.
  - adatot szolgáltat
    - a gyermekvédelmi felelősnek
    - az osztályfőnöki munkaközösség-vezetőnek
    - az igazgatóhelyettesnek
    - az igazgatónak
- **A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata és felelőssége:**
  - segíti az iskola pedagógusait a gyermekvédelmi munkában
  - gyermekvédelmi területen koordinálja mindazokat a feladatokat, amelyek az osztályfőnökre hárulnak
  - tájékoztatást ad a tanulóknak, szülőknek a fogadóórájáról, annak helyéről,
  - tájékoztatást ad a tanulóknak, szülőknek a gyermekvédelmi szolgálatról, annak címéről, telefonszámáról
  - családlátogatást végez, kapcsolatot tart a problémás családok érintettjeivel
  - gyermekbántalmazás, vagy egyéb veszélyeztető tényező felmerülése esetén vizsgálatot tart az intézményvezetővel

- gyermekbántalmazás, vagy egyéb veszélyeztető tényező megléte esetén azonnal értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot
  - orvosi vagy pszichológiai vizsgálatot kezdeményezhet
  - anyagi veszélyeztetettség esetén tájékoztatja a szülőt, gondviselőt a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás lehetőségéről, eljárás rendjéről
  - részt vesz az iskolai kedvezmények odaítélésének döntésében
  - rendszeresen részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszeri találkozók, esetkonferenciák, kábítószer egyeztető fórumok, az éves gyermekvédelmi konferencián
  - prevenciók tevékenységet folytat:
    - koordinálja a gyermekek iskolai szabadidős tevékenységekbe való bekapcsolását, a település szintű programokba való bekapcsolását
    - a veszélyeztetett tanulók körének külön, alkalmanként szervez kézműves foglalkozásokat, kirándulásokat, túrákat, igény esetén szüneti felügyeletet
  - adatot szolgáltat
    - az érintett osztályfőnöknek
    - az osztályfőnöki munkaközösség-vezetőnek
    - igazgatóhelyettesnek, igazgatónak
    - a gyermekvédelmi szolgálat felé
  - rendszeres munkakapcsolatot tart a gyermekvédelemben érintett intézményekkel és szakemberekkel. Ezek:
    - óvoda
    - gyermek egészségügyi szolgálat
    - pedagógiai szakszolgálat
    - családsegítő és gyermekjóléti szolgálat
    - gyámügy
    - az önkormányzat jegyzője
    - rendőrség
    - helyi társadalmi szervezetek
    - egyházak
    - alapítványok
- **A pedagógusok feladatai a gyermekvédelemmel kapcsolatban:**
- szakemberek bevonásával tájékoztató, felvilágosító programok szervezése, az egészséges életmód megismertetése
  - a hátrányokkal küzdő tanulók tanulásirányításának segítése (tanítási órákon, napköziben, tanulószobán)
  - a tanulók napközibe, tanulószobára járásának ösztönzése; felzárkóztató foglalkozáson, szakkörön és könyvtári foglalkozáson a hiányosságok szaktanárokkal való pótlásának ösztönzése
  - közös programok szervezése, mozi, színház, hangverseny, hétvégi túrák, sportolási lehetőségek biztosítása, hogy a tanulók ismerkedjenek a szabadidő eltöltésének kulturált formáival
  - pályázatokon nyert pénzből, szponzorok támogatásával táborozások, kirándulások szervezése
  - folyamatos segítségkérési lehetőség biztosítása a tanulók számára
  - értekezletek, szakmai továbbképzések alkalmával a kollégák megismertetése a veszélyeztetettség korai tüneteivel
  - felsőbb évfolyamokon, osztályfőnöki órákon, az iskolaorvos és a rendőrség képviselője által drog- és bűnmegelőzési tájékoztató óra szervezése

- az osztályfőnökök és a szülők számára előadás szervezése a drogmegelőzés és a tünetek felismerésének témakörében
- a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók pályaválasztásának különös gonddal való segítése

5. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat az iskola EGÉSZSÉGNEVELÉSI és KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA tartalmazza, az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet az EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM tartalmazza, mely a pedagógiai program I. számú melléklete.

6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

6.1. A pedagógusok helyi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

Legfontosabb feladatuk tanítványaik képességeinek, tárgyi tudásának és személyiségének folyamatos fejlesztése a sikeres továbbtanulás és az életben való helytállás érdekében.

Munkájukat a Pedagógiai programban megfogalmazott célok elérése érdekében, **az SZMSZ-ben, a házirendben és egyéb belső dokumentumokban megfogalmazott iránymutatások és szabályzatok betartásával végzik.**

Konkrét tevékenységüket, feladataik részletes felsorolását és felelősségüket munkaköri leírásuk tartalmazza, melynek mintája a SZMSZ-ben olvasható.

A pedagógus legfontosabb helyi feladatai:

- napi rendszerességgel eltervezi a legfontosabb napi feladatait, szükségszerűen egyeztet a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak megfelelően differenciáltan szervezi
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat; gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás, illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen

- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli, az iskolai szabályzatoknak megfelelő határidőig kijavítja a tanulók dolgozatait
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével ér el
- szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának megfelelően, alakítja érdeklődési körüket
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységeinek kialakítására
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor, értékelésekor és osztályzásakor
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében tájékozódik

6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalma

Az osztályfőnök az iskola nevelési céljainak szellemében tervezi, szervezi, irányítja az osztályában folyó nevelő-oktató munkát. Pedagógiai törekvései során figyelembe veszi tanítványai egyéni személyiségjegyeit, összehangolja az iskolai és az iskolán kívüli nevelési tényezőket.

Az osztályfőnöki munka eredményeként formálódik az osztályközösség, fejlődik a tanulóknál a közösségi értékek megbecsülése, a közösségért vállalt felelősségtudat. A közös tevékenységek során a személyiségjegyek közé épülnek a korrekt társas kapcsolatok jellemző jegyei és a kíváncsi együttműködési szabályok.

A közösségi élet szervezése során kialakul a közösséghez tartozás igénye, mely a közösségért végzett aktív cselekvésekben nyilvánul meg.

A céltudatos osztályfőnöki munka fejleszti a tanulók szociális érzékenységét, toleranciáját, a tanulók empátiás képességét az életkoruknak megfelelő társadalmi problémák iránt.

Az iskolai és tanórán kívüli programok lehetőséget kínálnak a tanulók jobb megismerésére, egyéni bánásmód és partnervizsgálat kialakítására; az osztályközösség arculatának formálására, a közösségi magatartásnormák és erkölcsi értékek alakítására.

Az osztályfőnöki munka része a negatív társadalmi hatások mérséklése. Az esetleges torz családi nevelés, negatív minták hatásának ellensúlyozása, aminek érdekében az osztályfőnök törekszik a tanulók egyéni és társas kapcsolatainak megismerésére, valamint a családi háttér megismerésére, a családdal való kapcsolattartásra.

Az osztályfőnöki munka hatékony színtere az osztályfőnöki óra. A kötetlenebb, nagyobb szabadságérzetet adó együttlét alkalmas a tanulók személyiségének és véleményének jobb megismerésére és alakítására. Az osztályfőnöki órák tartalma az évek során koncentrikusan bővül, alakul a tanulók életkorához, érdeklődéséhez. Az osztályfőnök teremtsen gondolkodásra, állásfoglalásra serkentő helyzeteket, támogassa a tanulók autonóm törekvéseit; mutassa meg, hogy a problémák megoldásának lehetnek alternatívái; segítse a helyes vitakultúra kialakulását.

Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja a tanulók tájékozottságának és műveltségének gyarapítását, a világszemlélet és erkölcsi értékrend formálását.

Az osztályfőnöki óra fejlessze az önismeretet, a kulturált társas kapcsolatok igényét, neveljen értékes emberi kapcsolatok kialakítására; segítse mások elfogadását.

Az osztályfőnök főbb tevékenységeinek összefoglalása

- Az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályát, segíti az osztályközösség kialakulását, fejlődését.
- Egyéni bánásmód alkalmazásával segíti a személyiség fejlődését.
- Figyelmet fordít a tanulók tanulmányi előmenetelére, az osztály fegyelmi helyzetére. Betartatja és ellenőrzi az iskola házirendjében foglalt szabályokat.
- Figyelmet fordít az osztály és az iskola környezeti rendjére; tanítványait is arra neveli.
- Kapcsolatot tart az osztályban tanítókkal a tájékoztatás-tájékozódás megvalósulása érdekében.
- Kapcsolatot tart és együttműködik az osztály szülői közösségével, a szülőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat minden rájuk vonatkozó kérdésben a határidők és a pontos információ-közvetítés betartásával.
- Javaslatot tesz a tanulók értékelésére, jutalmazására, esetleg büntetésére, segélyezésére.
- Kiemelt figyelmet fordít az ifjúságvédelmi feladatokra, a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok megvalósítására.
- Részt vesz a nevelési munkaközösség munkájában, segíti az iskolai feladatok megoldását. A határidők betartásával szolgáltat pontos információkat, adatokat az iskolavezetés felé.
- Ismeri az iskolai dokumentumok tartalmát, az azokban foglalt feladatokat önállóan elvégzi.
- Elvégzi a feladatkörébe tartozó valamennyi ügyviteli és adminisztratív munkát, tervező munkát; ellátja a szükséges szervező-tevékenységeket.

7. Az iskola kapcsolatrendszere

Biatorbágyi Általános Iskola gazdag kapcsolatrendszert működtet. Főbb partnerei: a tanulók, a szülők, a fenntartó, a város önkormányzata, az iskolai pedagógusok és alkalmazottak, az óvodák, a középiskolák, az egyház, a sport és művelődési intézmények, a

pedagógiai szakszolgálat, a gyámhatóság, a családsegítő, az iskolaorvos, a védőnői-, a környezetvédelmi munkát segítő szakemberek.

A kapcsolattartás módjai:

- Kapcsolat az óvodával:
  - kölcsönös foglalkozás- és óralátogatások
  - óvodások fogadása az iskolai élet megismerése céljából
  - óvodások látogatása a tanórákon
  - óvodások meghívása az iskolai kiállításokra, rendezvényekre
  - iskolások műsoros bemutatói
- Kapcsolat más iskolákkal:
  - alkalomszerűen
  - testvériskolai kapcsolatok ápolása
- Kapcsolat a Pásztói Miklós Alapfokú Művészeti Iskolával:
  - közös rendezvények szervezése
  - zeneórák számára hely biztosítása az iskolában

A kapcsolatrendszeri szabályozás, a hozzájuk tartozó információs rendszerműködtetés az SZMSZ-ban részletesen kidolgozott, eljárás rendben szabályozott.

7.1. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

7.1.1. A szülői ház és az iskola együttműködése

Az iskolai nevelésnek, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség koordinált, aktív együttműködése.

Az együttműködés alapja a gyermek nevelésében érzett közös felelősség.

Az iskola nevelési törekvéseiben akkor tud **eredményes lenni**, ha:

- az iskola és a szülői ház kapcsolatát a kölcsönös bizalom és őszinte légkör jellemzi
- az iskola és a szülői ház kapcsolatát a kölcsönös tájékoztatás, folyamatos kapcsolattartás jellemzi
- a család és az iskola értékrendje, elvárásai közelítenek egymáshoz

Az együttműködés **eredménye** a családi és iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés **megvalósulási formái**:

- a kölcsönös támogatás
- a koordinált pedagógiai tevékenység

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi együttműködési módokat várjuk:

- őszinte véleménynyilvánítást
- együttműködő magatartást
- a nevelési problémák őszinte feltárását, közös megoldások keresését
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését
- érdeklődő-segítő hozzáállást
- alkalmazkodást az iskola alapidokumentumaiban megfogalmazottakhoz

A szülő, mint a nevelési-oktatási folyamat segítője, közreműködhet az alábbi területeken:

- aktív részvétel az iskolai rendezvényeken
- ötlet-nyújtás az iskolai nevelő-oktató tevékenység hatékonyabbá tételéhez
- szponzori segítségnyújtás
- az iskola eszközállományának gyarapítása
- az iskola esztétikai arculatának alakítása
- szabadidős tevékenységek szervezése, lebonyolítása; iskolán kívüli programok lebonyolítása
- az iskolai rendezvények, programok (pl. erdei iskola, tanulmányi versenyek, táborok) tárgyi, környezeti feltételeinek javítása

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, amely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladatainkat sikeresen támogatja, erősíti, színesíti.

Az iskola és a szülői ház együttműködéséhez a pedagógusok a következőkkel járulnak hozzá:

- korrekt tájékoztatás nyújtása az iskola képzési kínálatáról, eredményeiről iskolaválasztás előtt
- tanévkezdéskor szülői tájékoztató készítése a tanév fontosabb tudnivalóiról
- a honlapon keresztül folyamatos tájékoztatás az iskola aktuális eseményeiről, hírekről
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről
- hatékony és színvonalas iskolai oktatás, sokszínű iskolai élet, szorongásmentes iskolai légkör megteremtése a gyerekek részére

Iskolánk az együttműködéshez a következő kapcsolattartási formákat kínálja:

- *Családlátogatás* előzetes egyeztetéssel a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése érdekében, illetve tanácsadás céljából, a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
- *Szülői értekezlet*, melynek feladata:
  - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
  - a szülők tájékoztatása
    - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
    - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
    - a helyi tanterv követelményeiről
    - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
    - a szülő saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról
    - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
    - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé

Minden alkalommal a közérdekű információk mellett kidolgozott terv alapján nevelési témájú tájékoztatót is tartanak az osztályfőnökök, ha szükséges, rendkívüli szülői értekezletet hívunk össze. Összevont szülői értekezletet hívunk össze a szülők nagyobb csoportját érintő kérdések ismertetésekor, véleményük kérésékor.

- *Fogadóóra*, melynek feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
- *Nyílt tanítási nap*, melynek célja, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- *Írásbeli tájékoztató*, melynek célja a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.
- *Előadások szervezése* különböző nevelési témakörökben; egyes szakterületeken avatott szakértők (logopédus, pszichológus, egészségügyi szakember, stb.) meghívásával.

A Szülői Szervezettel való együttműködés

Az iskola és a szülők közötti együttműködés szervezett keretét a Szülői Szervezet biztosítja.

Tagjait az osztályközösségek szülői értekezlete választja és bízta meg. A szülők közössége önmaga választja tisztségviselőit, az önmaga által készített működési szabályzat és munkaterv alapján tevékenykedik.

Munkáját az iskola igazgatója és igazgatóhelyettesei segítik.

Az iskola igazgatója folyamatosan tájékoztatja a választmányt az iskolai élet eseményeiről. A nevelőtestület a véleményüket kéri az intézményi feladatok megvalósulásáról, az együttműködésről, az Oktatási Hivatal méréseinek eredményéről, az osztályközösségek, csoportok helyzetéről.

A Szülői Szervezet a mindenkorai törvényi előírások szerint él javaslattevési és véleményezési jogával.

7.1.2. A pedagógusok és a tanulók együttműködése

A pedagógusok és a tanulók közti együttműködés a tanórákon, óráközi szünetekben, tanórán kívüli foglalkozásokon valósul meg (ld. nevelési program egyéb fejezetei).

A tanulók részéről a nevelőtestület az alábbi együttműködésmódot igényli:

- együttműködő magatartás
- őszinte és tiszteletet sugárzó, kulturált véleményalkotás
- együttgondolkodás
- kellő önállóság a tanulói feladatok szervezésében és kivitelezésében
- aktív részvétel az iskolai életben

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök az alábbiak szerint tájékoztatják:

- az iskola igazgatója évente kétszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságán keresztül

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a Szülői Szervezettel.

A diákönkormányzattal való együttműködés formái és módjai

Az iskolában Diákönkormányzat működik. Munkájukat a tanulók által felkért és az igazgató által megbízott nevelő segíti, aki egyben képviseli őket az iskola vezetőségében és a Szülői Szervezet előtt. A Diákönkormányzat gyakorolhatja jogát minden olyan kérdésben, melyet törvény számára biztosít. Az osztályközösségek 2 fő diákképviselőt választanak, s az így delegált tagok vesznek részt a saját munkatervükben meghatározott üléseken.

Évente legalább két alkalommal közgyűlést tartanak, megtervezik saját programjukat, javaslatot tesznek a házirend esetleges módosítására, szakkörök szervezésére, szabadidős programokra, a diákönkormányzat által felhasználható tanítás nélküli munkanap programjára, az iskolai élet demokratikusabbá tételére.

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

A diákönkormányzat és az irányító nevelő feladata, hogy a nevelő-oktató munkát segítő tevékenységüket tegyék még **hatékonyabbá** az alábbi területeken:

- tanulói, tanulóközösségi kezdeményezések felkarolása, megvalósításuk segítése
- helyi hagyományok ápolása
- a tanulói öntevékenység, önállóság, felelősségérzet fejlesztése
- a diákok környezettudatos szemléletének fejlesztése, a környezettudatos magatartás beépülése a cselekvésbe
- az iskolai rend, tisztaság megóvása; az iskolai környezet szépítése
- diáktársak szemléletének pozitív irányú alakítása az értük dolgozó felnőttek iránti tisztelet és megbecsülés vonatkozásában
- a szabadidő hasznos eltöltését célzó programok kínálatának gyarapítása, aktív részvétel e programok megszervezésében, megvalósításában

8. A tanulók részvételi rendje az intézményi döntési folyamatokban

Célunk: tanulóink legyenek a közösség élet aktív szereplői, váljanak a közösségért tenni akaró és tudó fiatalokká. Legyenek képesek önérdekeik érvényesítésére, ugyanakkor ismerjék és alkalmazzák helyesen a demokratikus döntéshozatalt és magatartásformákat.

Munkánkat eredményesnek tartjuk, ha:

- nő a tanulók önállósága és kezdeményezőkézsége saját közösségi életük színesítésében
- ha a DÖK rendezvényein a közösségért végzett feladatvállalás nő, és a közösségi felelősségtudat erősödik

Feladataink a cél elérése érdekében: a tanulók bevonása az intézményi szintű döntések tervezésébe, előkészítésébe; a döntések végrehajtásának ellenőrzésébe és az értékelés folyamatába.

Alapelveink:

- A tanulók és közösségeik véleményezési és javaslattevési jogának tiszteletben tartása.
- A javaslatok és vélemények figyelembe vétele az intézményi döntésekben.
- A közösség véleményének kikérése a törvényi kereteken túl tágabb körben.
- A tanulói részvétel mértéke és az együttműködés módja segítse elő az intézményi jó közérzetet.
- Az iskolai közélet formálásában a vezető szerep a pedagógusé, aki mintaadó, érték közvetítő; vezető szerepében demokratikus és toleráns.

Tevékenységek, kapcsolatok:

- Az iskola tanulóinak szervezett képviselőt a diákönkormányzat látja el.

A DÖK **véleményt** nyilváníthat, **javaslattal** élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben [20/2012. EMMI 120. § (4)].

A DÖK véleményét a következő ügyekben kötelező kikérni:

- Az iskola SZMSZ-ének, házirendjének elfogadása előtt [Nkt. 25. § (4)].
- Az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál [Nkt. 43. § (1)].
- A tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt [Nkt. 48. § (4) b)].
- Az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor [Nkt. 48. § (4) c)].
- A fenntartó a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt [Nkt. 83. § (3)-(4)].
- Az iskolai és a kollégiumi munkaterv elkészítéséhez [20/2012. EMMI 3. § (1)].
- Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti, és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, középiskolában tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatót a DÖK véleményezi [20/2012. EMMI 15. § (1)].
- Az első tanítási óra 7:15 és 8 óra közötti kezdésénél [20/2012. EMMI 16. § (1)].
- A fegyelmi eljárás során [20/2012. EMMI 57. § (3)].
- A pedagógiai program elhelyezése, arról a szülők, tanulók részére történő tájékoztatás, az SZMSZ, házirend és pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, a házirend egy példányának átadása, annak érdemi változása esetén a szülő, a tanuló tájékoztatása, a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről történő tájékoztatás SZMSZ-ben történő szabályozásánál a DÖK-öt véleményezési jog illeti meg [20/2012. EMMI 82. § (1)].
- A tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál.
- A tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához.
- A tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez.

- Az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához.
- Az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához.
- A könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához.
- Az intézményi SZMSZ-ben meghatározott további ügyekben [20/2012. EMMI 120. § (5)].
- A térítési díj ellenében igénybe vehető szolgáltatások esetében az iskolaszék, - kollégiumokban a kollégiumi szék - annak hiányában a szülői szervezet (közösség) az intézményi tanács és az iskolai DÖK véleményének kikérésével - meghatározhatja azt a legmagasabb összeget, amelyet a program megvalósításánál nem lehet túllépni [229/2012. Kr. 34. § (1)].

Azokban az ügyekben, amelyekben a DÖK véleményének kikérése kötelező, a DÖK képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót a tárgyalás határnapját legalább 15 nappal megelőzően meg kell küldeni a DÖK részére [20/2012. EMMI 120. § (6)].

DÖK egyéb jogai

A DÖK jogainak megsértése esetén 15 napon belül a fenntartóhoz **fellebbezést nyújthat be**. A fenntartó döntése ellen a közléstől számított 30 napon belül a bírósághoz fordulhat [Nkt. 39. § (2)].

Nevelőtestületi értekezletet kell összehívni a DÖK **kezdemenyezésére** [20/2012. EMMI 117. § (2) c)].

Intézményi tanács, iskolaszék létrehozását **kezdemenyeyezheti** az iskolai DÖK képviselője, DÖK hiányában az iskolába járó tanulók legalább 20 %-a [20/2012. EMMI 121. § (1) c), 122. § (1) c)]. A DÖK képviselőket küldhet az iskolaszékbe. [Nkt. 73. § (2)].

Az iskolai büfé nyitvatartási rendjének és az áruautomata működtetési időszakának a meghatározásához az igazgató beszerzi a DÖK **egyertértését** [20/2012. EMMI 130. § (5)].

Az iskolának lehetővé kell tenni a DÖK-képviselő **részvételét** a tanulóbaeset kivizsgálásában [20/2012. EMMI 169. § (9)].

- A véleményezés jogok érdemi gyakorlásához szükséges információkat a DÖK szervezeti felépítése adta információs rendszeren keresztül eljuttatjuk a tanulókhöz. Ezen túlmenően a honlapon, iskolai faliújságon keresztül is biztosítjuk az információáramlást.
- Azokban az ügyekben, amelyekben a DÖK véleményének kikérése kötelező, elegendő időt biztosítunk (tartalomtól függően legalább 1 hét) a vélemény kialakítására.
- A DÖK véleményezési jogának gyakorlásához szükséges, intézményvezetéssel való kapcsolattartási rendjét a SZMSZ részletezi.
- A DÖK működésének tárgyi feltételeit az iskola az igényekhez igazítottan biztosítja.
- Az iskola igazgatója felelős a DÖK jogai érvényesítésének megteremtéséért, képviselőinek értekezletekre való meghívásáért.
- A nevelőtestület részt vesz a diákközgyűlésen.

- A nevelőtestület támogatja a diákönkormányzat rendezvényeit, azokon a szükséges mértékben ellátja a felügyeletet; segít a szervezésben, lebonyolításban, amennyiben a DÖK arra igényt tart.

9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

9.1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya

A vizsgaszabályzat célja a 20/2012. EMMI rendelet 7. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A 20/2012. EMMI rendelet 5. § (1) h pontjában foglaltak alapján a nevelési-oktatási intézmény házirendjében kell szabályozni a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét, az osztályozó vizsgára jelentkezés módját és határidejét. A 20/2012. EMMI rendelet 65. § (5) bekezdése értelmében a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a pedagógiai programban kell meghatározni.

Jelen szabályzat a házirendben foglaltakkal együtt érvényes az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra.

Hatálya kiterjed:

- az intézmény valamennyi tanulója, aki tanulmányok alatti vizsgára jelentkezik, vagy arra kötelezett
- más intézmények olyan tanulóira, akik intézményünkbe átvételüket kérik és az intézmény szabályzatai különbözeti vizsga letételét írják elő
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira.

A vizsgaszabályzat az intézmény pedagógiai programjának részeként 2013. szeptember 1-jétől **lép hatályba**, érvényessége határozatlan időre szól.

Felülvizsgálata, módosítása a törvényi szabályozók tartalmát érintő változása esetén szükséges, egyéb esetben a nevelőtestület kezdeményezésére történhet.

9.2. A vizsgák fajtái, résztvevői

9.2.1 Osztályozó vizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát **kell** tennie, ha:

- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól az igazgató felmentette
- a tanuló egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott és a nevelőtestület engedélyezte, hogy osztályozóvizsgát tegyen
- a tanuló hiányzása egy adott tantárgyból az évi tanítási órák 30%-át meghaladta, teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető és a nevelőtestület engedélyezte, hogy osztályozóvizsgát tegyen
- átvételnél az iskola igazgatója előírja

- a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Osztályozó vizsga letételének engedélyezése meghatározott mértékű mulasztás esetén

A 20/2012. EMMI rendelet 51. §(7) bekezdésében foglaltak értelmében a tanítási órákról való meghatározott mértékű távolmaradás azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a tanuló év közbeni teljesítménye, érdemjegyei nem teszik lehetővé a szaktanár számára a félévi vagy év végi osztályzat megállapítását.

Ez esetben a nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladta a 20 tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett az igazolatlan mulasztásokkal kapcsolatos értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

9.2.2 Különbözeti vizsga

Más oktatási intézményből való átvétel, illetve intézményen belül tagozatos osztályba való átlépés esetén különbözeti vizsgát kell tenni a tanulónak

- azokból a tantárgyakból, amelyeket a megkezdni tervezett évfolyamnál alacsonyabb évfolyamon az iskola helyi tanterve szerint tanulók tanultak, de az átvételét kérő nem, s a tantárgy tananyagának ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek
- azokból a tantárgyrészekből, amelyeket iskolánk helyi tanterve szerint a megkezdni kívánt évfolyamnál alacsonyabb évfolyamon tanított, de az eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott tanuló nem, s a tananyag rész ismerete feltétele a tanulmányok sikeres folytatásának
- továbbá azokból a tananyagrészekből, amelyeket a tanítási év közbeni átlépés idején már tanítottak, de az átvételt kérő még nem tanulta, s a tananyag rész ismerete feltétele a magasabb évfolyamra lépésnek.

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak, ha

- igazgatói engedély alapján a választott tanórai foglalkozásba a tanítási év során november 1-jénél később kapcsolódik be.

Különbözeti vizsga letételének meghatározása

A vizsgatantárgyak és tananyagrészek meghatározása során az igazgató az érintett szaktanárok véleményét figyelembe véve egyedileg hoz határozatot a tanuló ügyében.

9.2.3 Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet az a tanuló, aki

- a vizsgáról neki fel nem róható okból távol marad, késik, vagy azt nem tudta befejezni.

Pótló vizsga letételének engedélyezése

Amennyiben a vizsgától való távolmaradás, vagy annak befejezetlensége nem vezethető vissza a tanuló szándékos, vagy gondatlan magatartására, az igazgató engedélyezheti pótló vizsga megszervezését, amennyiben annak feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig teljesített vizsgarészt, vizsgakérdésekre adott válaszokat értékelni kell.

9.2.4 Javítóvizsga

Javító vizsgát tehet az a tanuló, aki

- legfeljebb három tantárgyból a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott
- számára felróható okból nem teljesítette az osztályozó vizsgát.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

9.2.5 Független bizottság előtt tett vizsga

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 65. §-ának (2) bekezdése szerint tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt is le lehet tenni. Az (5) bekezdés alapján a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal bízza meg. A hivatkozott EMMI-rendelet 73. § (3) bekezdése szerint a tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül kérheti, amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet 8 napon belül továbbítja a megyeszékhely szerinti járási hivatalnak.

9.3. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének szabályai

A vizsgák előkészítéséért, szabályos lebonyolításáért az igazgató felel. Feladatait és felelősségét a 20/2012. EMMI rendelt 66. §-a szabályozza.

9.3.1 A vizsgabizottság

A vizsgabizottság legalább három tagból áll: elnökből és vizsgáztató tanárokból.

Vizsgáztató tanár az lehet, aki rendelkezik az adott tantárgy tanítására feljogosító iskolai végzettséggel és szakképzettséggel.

A vizsgabizottság elnökét és tagjait az igazgató írásban bízza meg úgy, hogy amennyiben az intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége lehetővé teszi, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust jelöl ki, aki az adott tantárgy tanítására jogosult.

Az elnök és a vizsgáztató tanárok feladatukat a 20/2012. EMMI rendeletben foglaltak alapján látják el; felelősségi körük is e rendelet szerint meghatározott.

9.3.2 Az írásbeli vizsgák általános szabályai

Az írásbeli vizsga lebonyolítása során követendő szabályokat a 20/2012. EMMI rendelet 67-69. §-a részletesen ismerteti. Ennek legfontosabb tartalmi elemei – tájékoztatásul - a következők:

- a vizsga reggel nyolc és tizenhét óra között szervezhető
- egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb három írásbeli vizsgát tehet; a vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc szünetet kell tartani
- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként hatvan perc
- a vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, kihirdeti az írásbeli tételeket
- a vizsgateremben az ülésrendet a vizsgáztató tanár alakítja ki
- a vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapokon szabad dolgozni; a szerkesztéseket és a rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát.
- a vizsgázónak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható
- az íróeszközökről a vizsgázó, a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik
- a vizsgázó a válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsgatantárgy nevét, a vizsganap dátumát. Vázlatot, jegyzet is csak ezeken a lapokon készíthet.

A rendelet részletesen szabályozza továbbá:

- a vizsgát zavaró rendkívüli esemény bekövetkezése esetén teendőket
- a vizsgán esetlegesen elkövetett szabálytalanság kezelését és a szabálytalanság várható következményeit
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vizsgázóra vonatkozó eltérő szabályokat

9.3.3 A szóbeli vizsgák általános szabályai

A szóbeli vizsga lebonyolítása során követendő szabályokat a 20/2012. EMMI rendelet 70 - 71. §-a részletesen ismerteti. Ennek legfontosabb tartalmi elemei - tájékoztatásul - a következők:

- a vizsga reggel nyolc és tizenhét óra között szervezhető
- egy vizsganapra egy vizsgázónak legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga
- a vizsgázónak a vizsga megkezdésére kijelölt idő előtt legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén
- a vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat
- a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközöket, melyekről a vizsgáztató tanár gondoskodik
- a vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani, mely alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet. A feleltetés időtartama tantárgyanként legfeljebb tizenöt perc lehet. A következő tantárgyból való tételhúzás előtt a vizsgázó számára legalább tizenöt perc pihenőidőt kell biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- a vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, gondolatait szabad előadásban kell elmondania. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó

határozza meg. Ha gondolatai kifejtése során súlyos tárgyi, vagy logikai hibát vét, vagy elakad, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

- a vizsgabizottság a vizsgázónak a tétellel kapcsolatosan kérdéseket tehet fel, ha meggyőződött arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy nem tudja folytatni, vagy súlyos hibát vétett. A tétel kifejtése során a vizsgázó félbeszakítható, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
- az elnök a vizsgázóval egy alkalommal póttételt húzat, ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el

A rendelet részletesen szabályozza továbbá:

- a szóbeli vizsga rendjét zavaró vizsgázói magatartás következményeit
- a szóbeli vizsgán esetlegesen elkövetett szabálytalanság kezelését és a szabálytalanság várható következményeit
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő vizsgázóra vonatkozó eltérő szabályokat

Igazgatói engedély alapján az iskolával magántanulói jogviszonyban álló tanulók félévi szóbeli osztályozó vizsgájának eltérő szabályai:

- a vizsgáztató tanár a vizsgára kijelölt tananyagrészből olyan feladatsort állít össze, mely alkalmas a tanuló általános tantárgyi felkészültségének megállapítása.

9.3.4 A gyakorlati vizsgák általános szabályai

A gyakorlati vizsgarész lebonyolítása során követendő szabályokat a 20/2012. EMMI rendelet 72. §-a részletesen ismerteti. Ennek legfontosabb tartalmi elemei - tájékoztatásul - a következők:

- a gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tanterve eltérő rendelkezést nem állapít meg
- a gyakorlati vizsgafeladatokat az iskola igazgatója hagyja jóvá legkésőbb a vizsgát megelőzően két hónappal
- a gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázót tájékoztatni kell a vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, egészségvédelmi előírásokról
- a vizsgarész megkezdése előtt az elnöknek meg kell győződnie a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek meglétéről
- a vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a vizsgázó rendelkezésére, melybe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozó rendelkezéseket a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat.

9.3.5 A vizsgafeladatok, vizsgatételek elkészítése

Az igazgató megbízása alapján a vizsgáztató tanár készíti el az osztályozó vizsga iskolai vizsgakövetelményekre épülő feladatlapjait, húzótételeit, továbbá a feladatok megoldásához szükséges segédanyagokat, valamint a javítási és értékelési útmutatókat.

A javítóvizsga feladatlapjainak, tételeinek elkészítésére az igazgató az iskola bármely, az adott tantárgy tanítására megfelelő képesítéssel rendelkező pedagógusát kijelölheti.

A feladatlapokat, tételeket (húzásra alkalmas formában is) az elkészítésre kijelölt pedagógus a vizsga előtt legalább 2 tanítási nappal az igazgatónak átadja. Az igazgató gondoskodik a vizsgafeladatok biztonságos elhelyezéséről, a vizsga kezdetéig a vizsgázók számának megfelelő mennyiségű sokszorosításáról, iskolai bélyegzővel való ellátásáról.

9.3.6 A vizsga helyszínének, körülményeinek biztosítása

Ezen feladatok ellátásával az igazgató az adott tagozatért felelős igazgatóhelyettest bízta meg. A megbízott igazgatóhelyettesek a 20/2012. EMMI rendelet vizsgakörülmények biztosítására vonatkozó előírásainak betartásával járnak el.

9.4. Az egyes vizsgatárgyak követelményei, részei

Az egyes vizsgatárgyak követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az iskola helyi tantervében meghatározott követelményrendszerével, azaz a vizsgakövetelmények a helyi tantervben szereplő ismeretek, fejlesztési követelmények összessége.

A javítóvizsga sikeres teljesítéséhez szükséges követelményeket az egyes tantárgyak helyi tantervében szereplő, a magasabb évfolyamba lépés feltételei c. rész külön is hangsúlyozza.

Vizsgatárgyak részei

Alsó tagozat

A tantárgy neve	A vizsga részei	
Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli
Matematika	írásbeli	szóbeli
Környezetismeret	írásbeli	szóbeli
Ének	írásbeli	gyakorlati
Technika és életvitel 1-2. évfolyam		gyakorlati
Technika és életvitel 3-4. évfolyam	szóbeli	gyakorlati
Rajz és vizuális kultúra		gyakorlati
Testnevelés és sport		gyakorlati

Felső tagozat

A tantárgy neve	A vizsga részei	
Magyar nyelv	írásbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli
Matematika	osztályozó vizsga	írásbeli
	javító vizsga	írásbeli és szóbeli
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	írásbeli	szóbeli
Erkölcstan	írásbeli	szóbeli
Természetismeret	írásbeli	szóbeli
Biológia-egészségtan	írásbeli	szóbeli
Fizika	írásbeli	
Kémia	írásbeli	szóbeli
Földrajz	írásbeli	szóbeli

Ének-zene	írásbeli, szóbeli	és gyakorlati
Vizuális kultúra	írásbeli	gyakorlati
Hon-és népismeret	írásbeli	szóbeli
Informatika		gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat	szóbeli	gyakorlati
Természettudományi gyakorlatok		
Testnevelés és sport		gyakorlati
Dráma és tánc		

Igazgatói engedély alapján az iskolával magántanulói jogviszonyban álló tanulók félévi osztályozóvizsgálata valamennyi tantárgyból szóbeli vizsga, mely a készségtantárgyak esetén gyakorlati vizsgarésszel egészül ki.

Az egyes tantárgyak vizsgáinak leírását a helyi tanterv V. számú melléklet részletesen ismerteti.

9.5. Az értékelés rendje

A tanulmányok alatti vizsgák értékelésére vonatkozó elvek azonosak az intézmény helyi tantervében: A tanulók értékelésének helyi rendszere fejezetében megfogalmazottakkal.

A vizsgatárgy akár egy, akár több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege képezi a tanuló teljesítményének osztályzatra váltását az alábbiak szerint:

100 -91 %	jeles
90- 75 %	jó
74- 51%	közepes
50- 35 %	elégséges
34- 0 %	elégtelen

Mivel a javítóvizsga feladatainak összeállításánál a magasabb évfolyamba lépéshez szükséges minimum-követelmények dominálnak, a tanuló teljesítményének osztályzatra váltásakor a fentitől eltérő százalékos határokat határozzuk meg:

100 -95 %	jeles
94- 85 %	jó
84- 75 %	közepes
74- 65 %	elégséges
64- 0 %	elégtelen

A vizsga eredményét a vizsgabizottság az eredményhirdető értekezletig titkosan kezeli. **Az eredményhirdető értekezleten a vizsgabizottság elnöke az intézmény kijelölt vezetőjének, a vizsgabizottság tagjainak és a vizsgázóknak a jelenlétében röviden értékeli a vizsgát és ismerteti a vizsga eredményét.** Az eredményhirdető értekezleten részt vehetnek a kiskorú tanuló szülei is, ha a nyilvánosság kizárását senki nem kérte.

Az egyes vizsgaformákra, vizsgákra vonatkozó sajátos szabályok

Amennyiben a vizsgázó a szóbeli vizsgán az elnök utasítására egy alkalommal póttételt húz, a szóbeli minősítését a póttételre adott felelt alapján kell kialakítani úgy,

hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, s az osztályzat kialakításánál az így megállapított pontszámot kell figyelembe venni.

A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott osztályzatát a vizsga helyszínén készített gyakorlati alkotásra és/vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott pontszámok alapján kell meghatározni.

Igazgatói engedély alapján az iskolával magántanulói jogviszonyban álló tanuló a félévi osztályozó vizsgán szöveges értékelést kap.

A szöveges értékelés megfogalmazása: „megfelelt”, „nem felelt meg”, „kiválóan megfelelt”.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben kívánja teljesíteni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

9.6. A tanulmányok alatti vizsgák iratai és kezelésük

A tanulmányok alatti vizsgákról tanulónként és vizsgánként jegyzőkönyvet kell kiállítani. A jegyzőkönyv tartalmára vonatkozó előírásokat a 20/2012. EMMI rendelet 104. §-a tartalmazza.

A vizsga iratai közé tartoznak mindazok a dokumentumok, amelyek a vizsga előkészítése és lebonyolítása során keletkeznek. Ezek:

- jelentkezési lapok a vizsgára (amennyiben alkalmazásuk előírás)
- a vizsgabizottság tagjainak megbízólevelei
- mentesítésekről szóló igazolások, határozatok
- a vizsga során keletkezett jegyzőkönyvek
- az egyes vizsgarészek feladatlapjai, feladatai, javítási és értékelési útmutatói
- a tanulók produktumai (piszkozatokkal együtt)

A tanulmányok alatti vizsgák iratainak kezelésére alkalmazni kell a nevelési-oktatási intézmények iratkezelésére vonatkozó szabályokat és a tanügyi nyilvántartásokról szóló előírásokat.

10. Az iskolába való felvétel és átvétel szabályai; az osztályba, csoportba sorolás elvei

10.1. Az iskolába való bekerülés feltételei

Az általános iskola első évfolyamába lépés feltételei

Az általános iskolába történő beiratkozás feltételeinél a vonatkozó törvény előírásai érvényesülnek.

Az iskola beiskolázási körzetéből – Biatorbágy város – minden beiratkozni szándékozó tanköteles tanulót felvesz.

Ha a felvételi kötelezettség teljesítése után az iskola további felvételi kérelmeket is tud teljesíteni, a felvételt a 20/2012. EMMI rendelet 24.§ (5) bekezdésben szabályozottak figyelembe vételével hajtja végre. Ha a felvételüket kérők száma meghaladja az iskola lehetőségeit, akkor – a törvényi előírások szerint – előnyben kell részesíteni a hátrányos helyzetű, integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű (SNI), illetve különleges helyzetű gyermekeket. Ha azok, vagy a további jelentkezők száma meghaladja a megjelölt helyek számát, az iskola nyilvános sorsoláson dönti el a felvételt. A sorsolás lebonyolításának szabályait a házirend tartalmazza.

Átvétel más oktatási intézményből, nem kezdő évfolyamon

Más oktatási intézményből történő átiratkozást szülő kezdeményezhet. A beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló átvételéről mérlegelés után az igazgató dönt.

Átlépés tanév elején

- Amennyiben az elbocsátó iskola és intézményünk helyi tantervében részben eltérő a tantárgyi szerkezet, illetve egyes tantárgyak heti óraszámában különbség van, az adott tantárgy ismereteinek pótlása a tanuló feladata, melyhez az iskola a szülőnek útmutatást ad.
- Amennyiben a tanuló nem az intézményünkben oktatott idegen nyelvet tanulta, nyelvtanulási kötelezettségének vagy magántanulóként, vagy egyéni felzárkóztatás révén tesz eleget. Ez utóbbi esetben az intézmény a pótlás idejét megszabja. Az osztályozó vizsgát az intézmény megszervezi, az egyéni pótláshoz az iskola útmutatást és segédanyagot ad.
- Az iskola szükség esetén pótrendeléssel gondoskodik a tanuló tankönyveiről.
- Javítóvizsgára kötelezett tanuló átvétele esetén az iskola szorgalmazza a javítóvizsga intézményünkben való letételét.

Átlépés esetén az iskola **különbözeti vizsga** letételére kötelezheti a tanulót. A különözeti vizsgára kötelezettség szabályait a 9. fejezet 2.2. pontja tartalmazza

Átlépés tanév közben

- Amennyiben az elbocsátó iskola és intézményünk helyi tantervében részben eltérő a tantárgyi szerkezet, illetve egyes tantárgyak heti óraszámában különbség van, az adott tantárgy ismereteinek pótlása a tanuló feladata, melyhez az iskola a szülőnek útmutatást ad, a tanulónak biztosítja a csoportos felzárkóztató foglalkozásokhoz csatlakozást.
Különbözeti vizsga letételére a fent említettek érvényesek.
- Az igazgató gyenge tanulmányi eredményű tanuló esetén mérlegeli a továbbhaladáshoz elengedhetetlenül szükséges feltételek meglétét. Ehhez kikéri a szaktanárok véleményét, mely szóbeli vagy írásbeli tudásszint mérésen alapul. Amennyiben a mérés jelentős hiányosságokat mutat, arra felhívja a tanuló szülőjének figyelmét, továbbá javasolja – körülményektől függően - az iskolaváltás tanév végére történő halasztását, a tananyagpótlás szükségességét.
- Amennyiben az iskolai könyvtár nem tud a tanulónak szükség esetén tankönyvet biztosítani, annak egy tanítási héten belül való beszerzése a szülő feladata.
- Az átvett tanuló emelt szintű oktatásba való csatlakozásáról, nívócsoportba való besorolásáról szintfelmérés után dönt az iskola.

10.2. Az osztályok, csoportok kialakításának elve

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – az érintett szakmai munkaközösség véleményének kikérésével – **az igazgató dönt.**

Osztályba sorolás emelt szintű oktatás esetén

Az emelt szintű testnevelést választók számára – ha az adott tanévben indul ilyen osztály – az iskola az első osztályba jelentkező gyerekek számára játékos formában felmérést szervez az osztályban tanító testnevelő tanár és az osztály tanítója bevonásával. A felmérés során a gyermekek mozgáskészségét vizsgáljuk. A testnevelést emelt szinten oktató osztályba a felmérést végző pedagógusok javaslata alapján lehet bekerülni. A felvételtől az igazgató dönt. Túljelentkezés esetén megvizsgáljuk további osztály indításának lehetőségét, illetve lehetőséget biztosítunk nem emelt szintű osztályainkban történő elhelyezésre.

Csoportok kialakítása

Tudásszinten alapuló nívócsoportos bontás

Az alapkészségek, jártasságok elsajátítását követően az azonos évfolyamon tanuló diákokat elsősorban **addig nyújtott tanulmányi teljesítményük alapján** soroljuk tanulócsoportokba, hogy képességüknek megfelelő ütemben haladhassanak tanulmányaikban. Azonos, vagy közel azonos tantárgyi teljesítmény esetén figyelembe vesszük a tanuló tantárgyi érdeklődését, szorgalmát is.

A nívócsoportok száma legalább eggyel több az adott évfolyam osztályainak számánál (amennyiben elegendő számú adott szakos tanár áll rendelkezésre).

A nívócsoportba való beosztást a csoportok kialakítását követő első félévkor, azt követően minden tanév kezdetekor felülvizsgáljuk. **A nívócsoportok átjárhatók**, a nyújtott tantárgyi teljesítmény változása következtében a tanuló másik csoportba helyezhető a felülvizsgálat eredményeként.

Az átjárhatóság biztosítása garanciája a jobb tanulmányi teljesítményre való törekvésnek.

Amennyiben a tanuló tanulmányi teljesítménye év közben lényegesen változik (számottevően javul, vagy romlik), a nívócsoportját oktató tanár tanév közben is kezdeményezheti a tanuló más csoportba sorolását. Lemaradás esetén ezt megelőzi a szülővel való konzultáció, a felzárkózás lehetőségének tanár által szabott határidőig való megteremtése. Számottevően javuló tanulmányi munkán alapuló, tanár által kezdeményezett évközi csoportváltás esetén, a csoportok esetleges eltérő ütemű haladása okán keletkezett tananyagbeli elmaradás egyéni felzárkóztatás keretében való pótlását az iskola biztosítja. Ennek szükségességéről és mértékéről az érintett szaktanárok döntenek. A csoportváltásról a szaktanár véleményének maghallgatása után az igazgató dönt.

Amennyiben a nívócsoportban oktatott tantárgy heti óraszámának választására nincs lehetőség, a szülő a nívócsoportos besorolás változtatását csak szakmailag alátámasztott indokkal kezdeményezheti. A besorolás változtatásáról az igazgató az érintett szaktanárok véleményének figyelembe vételével dönt.

Az iskola garantálja az **idegen nyelv és a matematika tantárgy** felső tagozaton, heti teljes óraszámában történő nívócsoportos oktatását. Egyéb tantárgyak esetén az intézmény az évfolyam tanulólétszámának, a tanulók tudásszintbeli differenciáltságának függvényében szervezhet nívócsoportokat egy-egy évfolyamon, figyelembe véve a tanrendi és tantermi

adottságokat. E tekintetben az intézmény a magyar nyelv és irodalom tantárgyat kezeli kiemelten.

Az emelt szintű oktatásban való részvétel minden esetben feltételekhez kötött. Ezek:

- az előző tanév végén az adott tantárgyból jeles, vagy legalább jó osztályzat
- korábbi években bizonyított tantárgyi érdeklődés és hozzáállás
- a tanuló képességein, készségein alapuló szaktanári vélemény
- szülői egyetértésen alapuló tanulói jelentkezés

Adott tantárgyat emelt szinten tanuló csoport évfolyamonként legalább 1 indítandó, melynek maximális létszáma 25 (idegen nyelv esetén 20); az indítás alsó létszámkorláthoz nem kötött. Amennyiben az emelt szint követelményeinek eleget tevő jelentkezők száma meghaladja a tervezett maximális csoportlétszámot, több csoport indítására akkor kerülhet sor, ha a csoportok létszáma 14 (idegen nyelv esetén 12) tanulónál több.

A nívócsoportok kialakításának további elvei az idegen nyelv esetében:

A tanulók differenciált nyelvoktatása már az alsó tagozaton megkezdődik, és a felső tagozaton folytatódik. Ennek megfelelően a tanulók a törvény által előírt heti 3 órában, vagy annál magasabb, heti 4 órában, illetve emelt szinten heti 5 órában tanulják az idegen nyelvet.

Az idegen nyelv heti 4 tanórán való tanulásának feltételei.

- az előző tanév végén elért legalább közepes osztályzat
- a tanuló képességein, készségein alapuló szaktanári vélemény
- szülői egyetértésen alapuló tanulói jelentkezés

Ha a tanuló a következő tanévben az idegen nyelv tanulását magasabb óraszámú csoportban kívánja folytatni, mint az előző tanévben, akkor a feltételek kiegészülnek további eggyel:

- írásbeli és szóbeli szintfelmérés követelményeinek való megfelelés.

A szintfelmérő összeállítása, a besorolásra vonatkozó javaslat megtétele a magasabb óraszámú csoportot tanító szaktanár feladata.

Egyéb tanulócsoporthoz kialakítása

- **A szabadon választható tanórai foglalkozások** közül azonos tanórai foglalkozást választók egy tanulócsoporthoz alkotnak. A tanulócsoporthoz azonos évfolyamon, különböző osztályokba besorolt tanulók lehetnek.
A szabadon választható tanórai foglalkozások indítása **létszámhoz kötött**, a minimálisan létszámot az adott tanévben az igazgató határozza meg. Nagyszámú jelentkező esetén csoportbontásra az osztályok létszámára vonatkozó törvényi szabályok érvényesek.
- Egy adott – nívócsoportos bontással nem érintett - tantárgy osztálybontásban történő tanítására sor kerülhet akkor is, ha az osztálylétszám magas, ha az osztály tanulóinak tantárgyi képessége jelentősen eltér, ha a tantárgy sajátos jellege az eredményesség

érdekében megkívánja az osztálybontást. Ezen esetekben az osztályok bontásának az intézmény tárgyi, személyi és tanrendi feltételei szabnak határt.

10.3. Az emelt szinten oktató (tagozatos) osztályba történő átvétel elvei

10.3.1. Felvételi keretszám

A tagozatos osztályba adott évben felvehető tanulók létszámát a törvény által meghatározott maximális és minimális osztálylétszám között minden évben az igazgató dönti el. A maximális létszámtól nagyobb létszámú osztály indítása a fenntartó külön engedélyével lehetséges. Az osztálylétszám meghatározásánál az igazgató figyelembe veszi:

- az adott évfolyam létszámát
- a tanulók tudásáról – az előzetes mérések során – szerzett tényeket
- a 4. osztályokat tanítók véleményét,
- a más iskolákból jelentkezők számát.

Az osztálylétszám legfeljebb 20 %-a fenntartható más iskolából 5. osztályba átjelentkezők számára. A fenntartott helyek üresen maradása esetén azokat a sorrendben következő tanuló(k)nak kell felajánlani augusztus 28 és szeptember 1. között.

A tagozatos osztályokban a humán tagozatos, reál tagozatos és testnevelés tagozatos tanulók arányát az adott évi tantárgyi eredmények és jelentkezők számának figyelembe vételével az igazgató dönti el. A szülő a jelentkezési lapon mindhárom tagozatot megjelölheti az elsőbbségi sorrend megadásával.

10.3.2. A tagozatra bejutás szempontjai, a tanulók rangsorolása

Valamennyi tanulóra kiterjedő mérési-rendszert alkalmazunk magyar nyelv és irodalom, illetve matematika tantárgyakban való jártasság, tárgyi tudás, alkalmazásképeség mérésére. A hiányzó tanulókkal a mérést utólag meg kell íratni.

A mérések időpontjai:

3. osztályban	május	15-30. között
4. osztályban	november	15-30. között
	február	15-30. között
	május	1–15.között

Az egyes mérések eredményének százalékban kifejezett értéke a tanulók sorba rendezésének egyik szempontja.

A tanulók 3. osztály második félévében, illetve 4. osztály első, valamint 2. félévében magyar nyelv és irodalomból, illetve matematikából az összes megszerzett érdemjegyei átlagának százalékban kifejezett értéke a sorba rendezés másik szempontja.

A fenti két szempont alapján szerzett százalékpontok átlaga alapján történik a tanulók sorba rendezése magyar nyelv és irodalom tantárgyból, illetve matematikából külön-külön.

Az a tanuló, aki e tárgyak valamelyikéből 3. és 4. osztályban - legalább területi - szaktárgyi versenyen helyezést ér el, további százalékpontokat szerezhethet. (A 40-nél kevesebb résztvevővel szervezett versenyek esetén az az 1-6. helyezés vehető figyelembe, amelynél a

tanuló legyőzi az indulók legalább 50 %-át, itt a szerzett százalékpont számítás: 7 – helyezés. A 40-nél több induló esetén, ha a tanuló legyőzte az induló versenyzők 50%-át, a százalékpont számítás: (41- helyezés) osztva 4-gyel egészre kerekítve).

A tagozatra jelentkező tanuló felvételét a felvételi bizottság a tanuló rossz illetve változó magatartása alapján elutasíthatja.

A tanuló magatartásjegyeit a felvétel elbírálásánál akkor is figyelembe kell venni, ha két tanuló azonos pontszámmal áll a rangsorban.

Az így készített besorolás adja a humán és a reál tagozatra való bejutás előnyben részesítési sorrendjét azzal a kitéttel, hogy a tanuló egyéb közismereti tantárgyakból 4. osztály félévekor és év végén elért átlaga nem lehet gyengébb 4,0-nél.

Más iskolából jelentkező tanulók esetében a besorolást a 3. és 4. osztályban kapott osztályzatok százalékpontokra való átváltásával kell elvégezni.

A felállított tanulói sorrend nem hozható nyilvánosságra, a szülő a saját gyermeke sorrendben való elhelyezkedéséről információt szerezhet az iskola honlapján megjelenő, tanulói kóddal ellátott eredménylistáról.

A felsőbb évfolyamon induló testnevelés tagozatra való bejutás alapja a korábbi években szerzett testnevelés érdemjegy és a testnevelést tanító pedagógus ajánlása. Más iskolából jelentkező tanuló esetén a tanuló mozgáskészségét vizsgáló testnevelő tanár a felmérés alapján teszi meg ajánlását. A felvételtől az iskola igazgatója dönt.

10.3.3. A matematika és magyar mérések tartalma, összeállítása, alkalmazása

A mérések összeállítását az iskola mérés-értékelés feladataival megbízott szaktanára koordinálja. A mérőlapokat az igazgató a felsős munkaközösség véleményének figyelembe vételével hagyja jóvá.

Kétszer ugyanaz a mérőlap nem alkalmazható; a mérőlapok tartalmában legalább 50%-os változtatást kell végrehajtani. Egymást követő években a feladatok teljes egészében kicserélendők.

A feladatlapok a következő években gyakorlásra nem használhatók fel.

A kijavított feladatlapokat a szülők az iskola Szentháromság téri épületének titkárságán előzetesen egyeztetett időpontban megtekinthetik.

10.3.4. Eljárás

Az igazgató minden év április 15-ig nyilvánosságra hozza a választható tantárgyak kínálatával egy időben a tagozatra való jelentkezés lehetőségét. A szülő választását írásban május 20-ig teheti meg.

Az igazgató a tagozatra felvett tanulók névsorát május 25-ig hozza nyilvánosságra.

A tagozatra fel nem vett tanulók május 25. és június 5. között tantárgyválasztásukat módosíthatják.

A felvételi bizottság tagjai:

- igazgató
- a tagozatért felelős igazgatóhelyettes
- a mérés-értékelés feladataival megbízott szaktanár

- a tagozatos osztály vezetésére felkért osztályfőnök

11. Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek

Az iskola a nevelés-oktatás területén megfogalmazott céljainak elérését különböző oktatásszervezési módok, sajátos pedagógiai módszerek, eljárások és módszerek alkalmazásával is elő kívánja segíteni.

A tanulók eredményes fejlesztéséhez a személyre szabott tematika és az egyéni bánásmód elengedhetetlen.

Célunk olyan tanulásszervezési megoldások alkalmazása, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációját, segítik a tanulói aktivitás optimális kibontakoztatását. Célunk, hogy az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók korábbi ismereteinek feltárását, az oktatási folyamat tegye lehetővé a felfedezve tanulást, az eredmények adjanak lehetőséget az esetleges hibák, tévedések felülvizsgálatára, a tudás átrendeződésére.

Feladatunk a tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban a tanulók önállóságának, kezdeményezőképességének, probléma-érzékenységének, alkotóképességének előtérbe helyezése; differenciálás a feladatok kijelölésében, a megoldás során a tanári segítségadás mennyiségében és mértékében. Feladatunk, hogy a sajátos tanulásszervezési megoldások révén juttassuk sikerhez az egyéni bánásmódot igénylő, tanulási kudarcnak kitett tanulókat is.

Céljaink elérését a következő tanulásszervezési módok mindennapi munkánkba épülésével kívánjuk eredményesebbé tenni.

Együttműködő (kooperatív) tanulási módszerek

- Szövegértelmezés, lényegkiemelés, vázlagszerű összefoglalás.
- Kulcsszó, kulcsmondat, kulcsesemény keresése.
- Tanult ismeretek csoportos visszakeresése, egyesítése.
- Kérdésekre adandó válaszok kiscsoportos megfogalmazása, véleményezése.
- Páros munka, közös véleményformálás, meggyőzés.
- Páros munka anyag gyűjtésében, rendszerezésében, következtetések ismertetésében.
- Probléma megoldás önkontrollal, értékeléssel; ötletrohammal.
- Írásbeli értekezések, vitairatok készítése, értelmezése és értékelése csoportmunkában.
- stb.

Játékos tanulás

A játék lényege, hogy a játékként végzett tevékenységek örömet szerezzenek. A játékoknak azonban komoly céljaik is lehetnek:

- segíthetnek bennünket bizonyos készségek gyakorlásában
- segíthetik koncepciók és stratégiák kidolgozását

A játékok elsődleges haszna, hogy felkeltik a tanulók érdeklődését, lelkesedését. Változatosságot visznek bármely tantárgy órájába. A játék bevonja a tanulót a tanítási folyamatba, mely során a tanulók megtanulják a tanítandó fogalmakat, készségeket, ismereteket. A tudás elmélyítése mellett a gondolkodási folyamatok felől tekintve jártassá válik a tanuló a szabályok alkalmazására, érvelésre, kérdések megfogalmazására, következtetések levonására. Nem utolsó sorban alkalmas a játék a szaknyelv gyakorlására és a nyelvi kifejezés csiszolására.

Projektoktatás

Az iskola munkatervébe építünk minden tanévben egy projektnapot, vagy téma-hetet. A projekt-terv közös elkészítése a tanulók iskolai ismereteire és általános műveltségére, kutató munkájára épül. A projekt-terv megvalósítása az iskola egészét, vagy legalább egy évfolyamát megmozgató program. Javasolt a projekt-téma kiválasztásában az adott év valamely jeles évfordulóját vagy a magyarság történelmi múltját, földrajzi elhelyezkedését alapul venni.

Tanulmányi, kulturális versenyek. A tanulói képességek kibontakoztatása, a tehetség gondozása és fejlesztése, a tudás és képesség megmértetése érdekében tanítványainkat felkészítjük számos helyi, kistérségi, megyei, országos szintig felmenő tanulmányi és kulturális versenyen való részvételre.

A versenyeken, szakmai rendezvényeken való eredményes részvétellel tanulóinkat sikerélményhez kívánjuk juttatni, iskolánk szakmai hírnevét kívánjuk növelni, öregbíteni.

Az iskola versenyszabályzatát a SZMSZ 12. fejezete (Tanórán kívüli foglalkozások) tartalmazza. Azoknak a versenyeknek a felsorolását, amelyekre évek óta tanulóinkat felkészítjük, ajánlás jelleggel a Pedagógiai program II. számú melléklete tartalmazza.

Tanulmányi kirándulások, erdei iskola

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink természetes környezetben gyűjtsenek a tananyaghoz ismereteket, tapasztalatokat, illetve megtapasztalhassák a tanult tananyagtartalmak valóságát, jellemzőit.

Az iskola által szervezett tanulmányi kirándulások a tanulók ismereteinek bővítését, valamint a közösségépítést segítik. Tartalmuk elősegíti a Pedagógiai programban rögzített célok elérését.

A tanulmányi kirándulás 2 napja tanítási napnak minősül, ezért az elektronikus naplóban számozott nap. A tanulmányi kirándulások napjain az osztályfőnöknek úgy kell megszerveznie a programot, hogy az egy vagy több tantárgy tananyagához szorosan kapcsolódjék. Ez az iskolai tanórán elsajátított tananyagot elmélyíti, kiegészíti, életszerűvé teszi, de nem tartalmaz mindenki számára előírt követelményeket. Ennek megfelelően az azokon való részvétel a tanulók számára nem kötelező, de javasolt.

A tanulmányi kiránduláson nyújtott ismereteket, tapasztalatokat a kirándulásról távolmaradó tanuló számára (akik kötelezően iskolai oktatáson jelennek meg ezen idő alatt) egyéb úton biztosítjuk.

Egy tanévben alsó és felső tagozaton is legfeljebb 2 tanítási nap használható fel osztályszintű tanulmányi kirándulás szervezésére.

Erdei iskolai programot úgy szervezünk, hogy azon a helyi tantervben rögzített, mindenki számára kötelezően elsajátítandó tananyagtartalom átadása nem folyik. A tanulmányi kiránduláshoz hasonlóan a tanórán elsajátított ismeretek kiegészítését, életszerűvé és élményszerűvé tételét szolgálja annak programja. Az erdei iskolai programra legfeljebb 3 tanítási nap vehető igénybe (beleértve a tanévben tanulmányi kirándulásra fordítható legfeljebb 2 tanítási napot). Az azon való részvétel a tanulók számára nem kötelező, a távolmaradó tanulók kötelezően iskolai oktatáson vesznek részt az erdei iskola ideje alatt.

Kulturális- és sport programok

A kulturális és sportprogramok részben elősegítik a tananyag élményszerű elsajátítását, a Pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó, minden tanuló számára előírt tananyag megismerését, feldolgozását; részben kiegészítő ismereteket, gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak.

A helyi tantervben tervezett színház-, múzeumlátogatások, intézményen kívüli helyszínen szervezett terepgyakorlatok, termelő- és szolgáltató tevékenységet folytató vállalatok látogatása, egyéb foglalkozások, projektek, tanulmányutak, kirándulások költségeit a mindenkori éves költségvetésben meghatározott keret erejéig a fenntartó finanszírozza. A finanszírozott programokon minden érintett tanuló részvételével tananyagátadás folyhat. A fenntartó által nem finanszírozott programokon kiegészítő ismeretek átadása folyik, a részvétel önköltséges, ezért nem kötelező, de ajánlott.

A helyi tantervben tervezett, illetve ajánlás jellegű kulturális és sportprogramok listáját a III. számú melléklet tartalmazza.

A helyi tantervekben nem tervezett, további iskolán kívüli programok szervezése önköltséges, azon a részvétel fakultatív jellegű, de ajánlott.

Külföldi utazások

A szorgalmi időben szervezett külföldi tanulmányutak a testvérvárosi, testvérnemzeti kapcsolatok elmélyítését, más népek kultúrájának megismerését szolgálják, illetve a nyelvgyakorlás lehetőségét biztosítják.

Amennyiben a külföldi tanulmányúton, illetve a testvériskolai kapcsolatokat fenntartó tanulmányi kiránduláson egyúttal a résztvevők számára kötelező tananyagtartalom és követelményátadás is folyik, továbbá szerepel a helyi tantervben, akkor a résztvevők számára a térítésmentesen biztosított köznevelési közfeladatok körébe tartozik. A tanulmányút költségének forrásai: országos pályázatok, fenntartói támogatás, helyi önkormányzati támogatás, szülői hozzájárulás.

A külföldi utazások szabályai:

- A többnapos tanulmányi és a külföldi iskolai kirándulások esetében - külön jogszabályban meghatározott - felelősségbiztosítást kell kötni az iskolának vagy a szervezőnek, amelynek kedvezményezettje a tanuló.
- Az emberi erőforrások minisztere 27/2017. (X. 18.) EMMI rendelet szerint a gyerekeket szállító busz nemzetközi forgalomban 23:00 és 04:00 között nem közlekedhet,
- a busz 13 évesnél nem lehet idősebb;
- digitális menetíró készüléknek kell lennie benne;
- a külföldi kirándulásoknál a sofőrnek szakorvosi igazolás kell, hogy nincs alvászavara.

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

12. Az iskola oktatási kínálata

A NEMZETI ALAPTANTERV BEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSA

Általános képzések:

- Nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó általános iskolai oktatás 1-8. évfolyamon.

Iskolai specialitásaink:

- Emelt szintű nyelvtanítás, mely az angol nyelv elmélyültebb tanulását lehetővé teszi.
- Sport irányultságú vagy sport tagozatos képzés, mely az aktív szabadidő- és versenysport révén alakítja az egészséges életmód iránti igényt.
- Matematika illetve magyar nyelv és irodalom emelt szintű képzés a felső tagozaton, mely az alsó tagozaton szerzett ismeretek magasabb szintű továbbvitelét biztosítja.

Informatika, néptánc, dráma- és tánc, természettudományi gyakorlatok tantárgyak oktatása, könyvtári szolgáltatásunk, sokféle szabadidős és sporttevékenységünk, kulturális rendezvényeink, tevékenységünk, mind tanítványaink tehetségének felismerését, annak kibontakoztatását szolgálják.

A helyi kialakítású óraterv, az óraszámok arányai, az emelt szintű- és nívócsoportos oktatás, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozások kínálata az iskola profilját hangsúlyozza, egyben gazdag választási lehetőséget kínál.

12.1. Tantárgyi rendszer

12.1.1. Kötelező tanórai foglalkozás

A kötelező tanítási órák

- egyrészt a kerettantervben meghatározott tantárgyak és tantervi modulok ismeretanyagának elsajátítását, követelményeinek teljesítését szolgálják
- másrészt kerettantervi kötöttségektől mentes órakeret, mely felhasználható a helyi sajátosságok hangsúlyozására, a kerettantervi követelményeket kiegészítő ismeretek átadására

A kötelező tanórai foglalkozáson az adott évfolyam adott osztályának valamennyi tanulója köteles részt venni.

12.1.2. *Nem kötelező (választható) tanórai foglalkozás*

A nem kötelező tanórai foglalkozás a tanulók számára választható tanórát jelent. A választható tanítási órák száma az 1-4. évfolyamon heti 2, az 5-6 évfolyamon heti 3, a 7-8. évfolyamon heti 4 óra lehet legfeljebb.

ALAPELV

Az iskola tantárgyi rendszerének kialakításakor él a következő, törvény adta lehetőséggel:

- Az iskola helyi tantervének megvalósítása érdekében a nem kötelezően választható tanórai foglalkozások óraszámával megemeli, megemelheti az egyes évfolyamokon – eltérő mértékben – a tanulók tanórai foglalkozásainak számát. Erre a tanuló és a kiskorú tanuló szülőjének figyelmét a beiratkozás előtt az intézmény felhívja, a szülő a tudomásulvételről írásban nyilatkozik. Az iskolába való beiratkozás a fentiek tudomásul vételét, a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását jelenti. Szempont azonban a tanulók túlterheltségének, a magas heti óraszámnak az elkerülése.
- Egyes évfolyamokon – a helyi tantervben szabályozottak szerint – a tanulók maguk is választhatnak a felkínált választható tanórai foglalkozások közül. Kínálatunk célja, hogy:
  - minden tanuló találjon érdeklődésének, képességének megfelelő foglalkozást,
  - elősegítsük az egyéni adottságok, képességek, a tanulói tehetség kibontakozását.
  - lehetőséget teremtsünk az egyén munkabíráshoz igazítható többletmunka vállalására,
  - a választott tanórán szerzett tudás segítse tanulóinkat továbbtanulási szándékuk megvalósításában, szaktárgyi versenyeken való sikeres helytállásban
  - az iskola arculatát hangsúlyozzuk,
  - a választás lehetőségével az egyéni döntésért érzett felelősségvállalásra, a kötelességtudat erősítésére neveljünk.

A választható tanórai foglalkozások kínálatát tartalmazó tájékoztató kiadványon megnevezzük azt a pedagógust, aki a következő tanévben várhatóan a választott tantárgyat tanítani fogja. A tantárgy választásakor a tanuló ilyen módon élhet a **pedagógusválasztás** lehetőségével.

Részvétel a nem kötelező tanórai foglalkozáson

Ha a tanulót felvették a nem kötelező tanórai foglalkozásra, az azon való részvétel számára a tanév végéig kötelező. Választását a tanuló csak az igazgató külön elbírálás alapján meghozott engedélyével módosíthatja.

Amennyiben a tanuló olyan osztályban tanul, ahol számára a kötelező óraszámot a választható órakerettel (vagy annak egy részével) megemelték, választásának igazgató engedéllyel való módosítása egyben osztályváltást is eredményezhet.

A nem kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében azonos a kötelező tanítási óráéval.

Az emelt szintű tantárgy kritériumai

- A kerettantervben mindenki számára előírtaknál bővebb ismeretanyag nyújtása, a kerettantervben meghatározottaknál magasabb követelmények támasztása.
- A kerettantervben előírt óraszámot meghaladó tanórai foglalkozás, amely valamennyi tantárgy esetén legalább heti 4, élő idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgyak esetében legalább heti 5 tanórai foglalkozás.

12.1.3. Tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások

Az iskola a tanórai foglalkozások mellett a tanulók érdeklődése, igénye szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez, mely foglalkozások az iskolai nevelő-oktató munka szerves részei.

Napközi, tanulószobai csoportok létszámának meghatározása a szülői igényeknek megfelelően történik. A napközi otthoni foglalkozások elsődleges feladata a tanulási idő hatékony kitöltése, segítségnyújtás az egyes tantárgyak tanulási technikájának elsajátításához, a szabadidő kulturált és hasznos eltöltéséhez.

Védetté tesszük a tanulási időt.

A napköziben a legfőbb feladat a tanulás, amely nem csupán ismeretsajátítás. Tágabb értelemben magába foglalja az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. A napközi pedagógiai munkája az első osztályban a családi és az óvodai nevelés eredményeire épül. A kezdő szakaszban a nevelés átvezeti a gyermeket az iskolába lépést megelőző időszak játékban megvalósuló tanulási tevékenységeiből az iskolai tanulás célirányos, egyre tudatosabbá és önállóbbá váló formáiba.

Sokoldalú tanulási tevékenységekkel alapozza azt a továbbépíthető, alapvető képesség – és elemi ismeretrendszert, amelyre a következő iskolaszakasz pedagógiai munkája épülhet. Biztosítja az alpműveltség megszerzéséhez szükséges feltételeket a délutáni tanórai foglalkozásokon, és erre építve fejleszti az egyéni képességeket. Elősegíti a tanulók önállóságát a tanulás időbeli és sorrendi tervezésében, felkelti az önművelés iránti igényt.

A szakkörök sokoldalú kínálata a tehetséggondozást, az egyéni képességek kibontakozását, az érdeklődés felkeltését, a szabadidő hasznos eltöltését szolgálja. Tovább erősíti a választott profil ismereteinek elsajátítását, az alkalmazásképes tudás birtoklását.

E foglalkozások kínálata az iskola lehetőségei, adottságai és a tanulók igénye szerint alakul, változik, cél azonban az alsóbb évfolyamon megkezdett szakköri munka folytatásának, kiteljesedésének biztosítása.

A szakkörök vegyes életkorú gyerekek részvételével is szervezhetőnek.

Részvétel a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokon

A szakkörökre, énekkarra a tanulók jelentkezése önkéntes, de a működés megkezdése után a részvétel kötelező. A foglalkozásokat az iskola az első tanítási napon hirdeti meg, melyekre írásban, szülői aláírással lehet jelentkezni. A szakkörök a második tanítási héten indulnak és az utolsó előtti tanítási hétig terjedő időszakban működnek.

A részvételre és a hiányzások igazolására a kötelező tanórai foglalkozásokra megállapított előírások vonatkoznak a házirend 5. pontjában szabályozottak szerint.

A szakkörök iskolai finanszírozással működnek.

Egyéb tanórán kívüli foglalkozások

Felzárkóztatás, korrepetálás, melynek lehetőségét – a sikeres oktató-nevelő munka érdekében -, minden rászoruló gyermeknek biztosítjuk.

Az iskola – szaktanárok javaslatára – tanulót felzárkóztató foglalkozáson való részvételre kötelezhet. A részvételi kötelezettség elveit a SZMSZ 12. pontja szabályozza.

Tehetséggondozás

Az iskola egyéni és csoportos tehetséggondozó foglalkozásokat szervez az egyéni képességek kibontakoztatása, a tehetség felismerése és fejlesztése érdekében. A csoportos foglalkozások felkészítik a tanulókat a sikeres felvételi vizsgára, tanulmányi versenyekre, országos mérésekre.

Tömegsport, iskolai sportkörök működésével az iskola minden tanuló számára biztosítja a mindennapos testnevelés lehetőségét. Az órakeret egy részét a szabadidősportra, más részét a tanulók sportági versenyekre való felkészítésére, bajnokságokon való részvételére fordítjuk. A sportkörök lehetőséget teremtenek az öntevékeny sportolásra, az egészség megőrzésére.

12.1.4. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a SZMSZ 14.2. pontja tartalmazza.

12.2. Óratervek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 2013. szeptember 1-jén történő életbe lépésével az iskolai nevelés-oktatás tartalmi változásokon megy keresztül. Ennek következményeként tanulmányaikat a 2013/2014-es tanévben első és ötödik osztályban megkezdők új óratervek alapján kezdik, illetve folytatják

Az iskola a törvény adta mozgásterén belül olyan óratervek kialakítására törekedett, amelyek megfelelnek az iskola nem változó nevelési elveinek. Ugyanakkor a lehetőség megragadásával az iskola gazdagította oktatási kínálatát, hangsúlyosabban jeleníti meg sajátos arculatát, képzési kínálatát.

MELLÉKELT ÓRATERVEKET AZ ISKOLA A 2013/2014-ES TANÉVTŐL ELSŐ ÉS ÖTÖDIK OSZTÁLYTÓL FELMENŐ RENDSZERBEN VEZETI BE

ÓRATERV

Nyelvi-irányultságú 1-4. osztály

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Tantárgy	Heti óraszám			
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Matematika	4	4	4	4
Idegen nyelv				2
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Rajz és vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés és sport, tánc és mozgás	3+2	3+2	3+2	3+2
Szabadon tervezhető tanórai foglalkozás				
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	1	1	1	1
<i>Matematika</i>	1	1	1	1
<i>Idegen nyelv</i>			1	
<i>Környezetismeret</i>				1
Összesen	25	25	25	27
Szabadon választható órák				
<i>Idegen nyelv</i>	1	2	2	2
Heti óraszám összesen	26	27	27	29

ÓRATERV

Testnevelés-irányultságú 1-4. osztály

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Tantárgy	Heti óraszám			
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Matematika	4	4	4	4
Idegen nyelv				2
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Rajz és vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és életvitel	1	1	1	1
Testnevelés és sport, tánc és mozgás	3+2	3+2	3+2	3+2
Szabadon tervezhető tanórai foglalkozás				
<i>Magyar nyelv és irodalom</i>	1	1	1	1
<i>Matematika</i>	1	1	1	1
<i>Testnevelés</i>			1	
<i>Környezetismeret</i>				1
Összesen	25	25	25	27
Szabadon választható órák				
<i>Idegen nyelv</i>		1	2	2
<i>Testnevelés</i>	1	1		
Heti óraszám összesen	26	27	27	29

ÓRATERVEK

Az intézmény a 2018/2019-es tanévtől a következő óraterveket alkalmazza:

ÁLTALÁNOS TANTERVŰ OSZTÁLY

TANTÁRGY	HETI ÓRASZÁM			
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4,5	4,5
Idegen nyelv (angol vagy német)	3	3	3	3
Matematika	4,5	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2,5	-	-
Biológia-egészségtan	-	-	1,5	2
Fizika	-	-	2	1,5
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Informatika	-	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Természettudományi gyakorlatok	1	1	0,5	0,5
Testnevelés és sport *	3+2	3+2	3+2	3+2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező óraszám összesen:	28	28	31	31
<i>Választható tanórai foglalkozás</i>				
Hon- és népismeret	-	1	1	1
Német nyelv	1	1	1	1
Angol nyelv	1/2	1/2	1/2	1/2
Dráma és tánc	1	1	1	1
Választható tanórák száma legfeljebb	3	3	4	4

5. osztályban – igény esetén – az informatika tantárgy szakkör keretében történő tanulását biztosítjuk.

* a heti 5 testnevelés órából két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,

b) iskolai sportkörben való sportolással,

c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel

d) alapfokú művészeti iskolában néptánc oktatásban való részvétellel váltható ki.

HUMÁN TAGOZATOS OSZTÁLY

TANTÁRGY	HETI ÓRASZÁM			
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	5	5	5	5
Idegen nyelv (angol vagy német)	3	3	3	3
Matematika	4,5	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2,5	-	-
Biológia-egészségtan	-	-	1,5	2
Fizika	-	-	2	1,5
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Informatika	-	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport *	3+2	3+2	3+2	3+2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen:	28	28	31	31
Kötelezően választott tanóra (a szabadon választott tanítási órakeret terhére)				
Dráma és tánc	1	1	0,5	0,5
Természettudományi gyakorlatok			0,5	0,5
Kötelező óraszám összesen:	29	29	32	32
<i>Választható tanórai foglalkozás</i>				
Hon- és népismeret	-	1	1	1
Német nyelv	1	1	1	1
Angol nyelv	1/2	1/2	1/2	1/2
Választható tanórák száma legfeljebb	2	2	3	3

A humán tagozaton tanulóknak 5. osztályban – igény esetén – az informatika tantárgy szakkör keretében történő tanulását biztosítjuk.

REÁL TAGOZAT

TANTÁRGY	HETI ÓRASZÁM			
	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4,5	4,5
Idegen nyelv (angol vagy német)	3	3	3	3
Matematika	5	4	4	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2,5	-	-
Biológia-egészségtan	-	-	1,5	2
Fizika	-	-	2	1,5
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1,5	1	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Informatika	-	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Természettudományi gyakorlatok	1	1	0,5	0,5
Testnevelés és sport *	3+2	3+2	3+2	3+2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen:	28	28	31	31
Kötelezően választott tanóra (a szabadon választott tanítási órakeret terhére)				
Informatika	1	-	-	-
Matematika emelt szint		1	1	1
Kötelező óraszám összesen:	29	29	32	32
<i>Választható tanórai foglalkozás</i>				
Hon- és népismeret	-	1	1	1
Német nyelv	1	1	1	1
Angol nyelv	1/2	1/2	1/2	1/2
Választható tanórák száma legfeljebb	2	2	3	3

12.3. A választott kerettanterv megnevezése

Az iskola a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készített. A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	B változat
Matematika	A változat
Fizika	B változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene	A változat

12.4. A nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk tanulói számára nemzeti köznevelésről szóló törvény előírja, hogy az iskolai nevelés-oktatás keretében ismerjék meg a településen élő nemzetiségek kultúráját.

A településen görög, lengyel, ruszin és német nemzetiség él. E nemzetiségek kultúrájának megismeréséhez az iskola felhasználja mind a tanórai, mind a tanórán kívüli ismeretszerzés lehetőségeit.

A következő tantárgyak helyi tantervében tervezett az említett nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyag:

történelem, magyar nyelv és irodalom, ének-zene, rajz és vizuális kultúra

Az iskola megragadja a lehetőséget az iskolai foglalkozásokon kívüli ismeretszerzésre, melyek:

- részvétel a település nemzetiségi rendezvényein
- nemzetiséghez tartozó vendégek előadásra hívása
- a város könyvtárában kutató munka végeztetése
- a német nemzetiségi iskolával közös programok szervezése

13. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Magasabb évfolyamba lépés

A tanuló az iskola magasabb évfolyamba léphet, ha tanulmányi és iskolába járási kötelezettségének eleget tett, az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló értékelését évközi teljesítménye, illetve érdemjegyei, vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Évfolyamismétlés

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

Egyéni továbbhaladás esetén, amennyiben a tanuló a negyedik évfolyam végéig nem teljesíti a helyi tantervben meghatározott tanulmányi követelményeket, a negyedik évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait

A tanuló részére engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként a második évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt

14. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

14.1. A tanulók értékelésének helyi rendszere

Az értékelés területei:

- tantárgyi értékelés;
- a tanulók szorgalmának értékelése
- a tanulók magatartásának értékelése

Az értékelést megalapozó ellenőrzés formái és módjai

- szóbeli ellenőrzés módjai:
  - frontális vagy egyéni számonkérés, kérdésekre adott rövid válaszok
  - összefüggő szóbeli felelt
  - kísérletek elemzése, folyamatismertetés
  - ábrák, képek, rajzok elemzése, adatok értékelése
  - kiselőadás, beszámoló készítése
  - tanórai aktivitás
- szóbeli ellenőrzés formái:
  - alkalmazhatunk egyéni, csoportos vagy osztályra kiterjedő frontális ellenőrzést
- írásbeli ellenőrzés módjai:
  - füzet, munkafüzet ellenőrzése (tanórai vagy otthoni munka ellenőrzése)
  - rövid írásbeli felelet
  - néhány egység ismeretanyagát átölelő dolgozatok (pl. feladatlap, teszt, kifejtendő feladatok, esszé)
  - témazáró dolgozatok

- gyakorlati ellenőrzés módjai
  - ábrák, grafikonok, táblázatok készítése, bemutatása
  - egyszerű tanulókísérletek összeállítása, bemutatása
  - munkadarab készítése
  - gyakorlat bemutatása, sportteljesítmény; előadás (ének)
  - számítógépes alkalmazás

A beszámoltatás egyes formáit és módjait a tantárgy sajátosságainak, az ismeretanyag jellegének és a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével alkalmazza a pedagógus, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

Az ellenőrzés során annál gyakrabban alkalmazzuk a szóbeli feleletet, minél magasabb a tantárgy heti óraszám, minél jellemzőbb a tantárgy tananyagtartalmának elsajátítására a kommunikáció, mint eszköz.

14.1.1. Tantárgyi értékelés

Az értékelés célja

Tantárgyi értékelés esetén:

- a tanulók minősítése
- visszajelzés a tanulónak, szülőnek a tanuló tudásáról, visszajelzés a tanárnak az oktatómunka eredményességéről, a tanítási-tanulási folyamat módszereinek hatékonyságáról
- pozitív megerősítés, motiválás a jó teljesítmény megtartására, illetve elérésére; segítségadás a feltárt hiányosságok pótlására
- a saját teljesítményről objektív információ szerzése, viszonyítás a külső normákhoz; reális önértékelés, a személyiség fejlesztése

Az értékelés átfogja a nevelési-oktatási, tanítási-tanulási folyamat teljes egészét. Értékeljük a tanuló

- tanulmányi teljesítményének és a tantárgy tantervi követelményeinek egymáshoz való viszonyát
- ismereteinek gyarapodását, alkalmazásának képességét
- kimagasló teljesítményét szaktárgyi versenyeken és egyéb megmérettetéseken
- tanórákra való felkészültségét, házi feladatainak elkészítését
- feleletének logikai felépítését, előadásmódját, szaknyelv használatát, taneszközök célszerű alkalmazásának képességét; tanulmányi munkában való önállóságát, a segítségadás mértékét

Az ellenőrzés és az azt követő értékelés legyen:

- pedagógiaileg kifogástalan
- folyamatos, tervszerű, rendszeres, aktuális
- kiszámítható, nem kampányszerű
- sokoldalú
- módszertanilag változatos
- konkrét, objektív és igazságos
- szükség esetén méltányos
- természetes kísérője a tanulási folyamatnak, ne kísérje túlzottan feszült légkör.

A tantárgyi értékelés formái és módjai

- szóbeli értékelés (lehet személyre szóló, vagy az egész osztályhoz intézett; lehet páromondatos minősítés vagy részletes elemzés, vonatkozhat kiemelt részterületre vagy a teljes ismeretre)
- írásbeli értékelés
  - érdemjegy
  - osztályzat
  - szöveges értékelés
  - szöveges tanári dicséret, esetleg elmarasztalás
  - a tanár sajátos értékelési rendszere (szimbólumok, kisjegyek, pontok...), mely jegyre váltható és csak érdemjegyként jelenik meg az elektronikus naplóban, tájékoztató füzetben

Érdemjegy, osztályzat

A tanév során érdemjegyekkel, félévkor és év végén osztályzattal kell értékelni a tanulókat 2. osztály második félévétől 8. osztály végéig.

Ha a tantárgy oktatása félévkor befejeződik, a tanuló értékelését az év végi bizonyítványban fel kell tüntetni.

A választott tantárgy óráin való tanulói teljesítmény év közben érdemjeggyel értékelhető, amelyet ez esetben a kötelező tantárgy félévi, év végi osztályzatába be kell számítani. A választott tantárgy tanóráján való részvétel a félévi értesítőbe, év végi bizonyítványba „rész vett” megjegyzéssel és a megfelelő záradékkal bekerül.

Az iskola a következő érdemjegyeket/osztályzatokat használja a tantárgyak tanulásával kapcsolatos teljesítmények értékelésére:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Az osztályzat (érdemjegy) akkor

- **jeles (5):** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
- **jó (4):** Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal alkalmazni tudja tudását.
- **közepes (3):** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- **elégséges (2):** Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- **elégtelen (1):** Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az értékelés egységesítése érdekében a témazáró dolgozatok értékelésekor a következő százalékos határokat alkalmazzuk azzal a megkötéssel, hogy a tanárok (a helyi tantervük, a dolgozat vagy tananyag rész nehézségi foka alapján) attól fel- és lefelé legfeljebb 5-5 %-kal eltérhetnek.

A témazáró felmérések az 1 – 4. évfolyamon:

100% - 91%	jeles	(5)
90% - 81%	jó	(4)
80% - 66%	közepes	(3)
65% - 51%	elégletes	(2)
50% - 0%	elégtelen	(1)

A témazáró felmérések osztályozása az 5 – 8. évfolyamon:

100% - 91%	jeles	(5)
90% - 75%	jó	(4)
74% - 51%	közepes	(3)
50% - 35%	elégletes	(2)
34% - 0%	elégtelen	(1)

ALAPELVEK

- Az osztályozás nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze.
- A nem szakos helyettesítő a tanuló teljesítményét érdemjeggyel nem értékelheti. A szakos helyettesítő tanár a helyettesített pedagógus tartós (2 hetet meghaladó) távolléte esetén minősíthet érdemjeggyel a tanulók kitartó tanulása érdekében.
- A nívócsoportos oktatásnál az adott csoporthoz viszonyított értékelést is alkalmazhat a tanár (motiváló céllal elsősorban), de a félévi és év végi osztályzatnak az iskola valamennyi tanulója egyformán vonatkozó követelményrendszerhez mért tudást kell tükröznie.
- A felszerelés otthon hagyása közvetlenül érdemjeggyel nem büntethető.
- A félévi, illetve tanév végi osztályzat kialakításához félévente legalább 5, heti 1 órás tantárgy esetén legalább 3 érdemjegy adása szükséges. Az osztályzatok kialakításában a témazáróknak kiemelt szerepe van. Tanév végén az egész éves teljesítményt figyelembe kell venni, az első félévi eredmény beszámításának mértékéről a szaktanár dönt (függ attól, hogy pl. a tanuló teljesítménye romlik vagy javul; a tantárgy tartalmának nehézségi foka hogyan változik...)
- A pedagógus meglátása szerint bármikor ellenőrizheti a tanuló felkészültségét szóban, valamint írásbeli felelt formájában.
- A témazáró dolgozatok hosszabb felkészülést igényelnek, ezért a témazáró írásának időpontját a pedagógusnak egy héttel korábban be kell jelentenie a tanulóknak. A tanulók túlterheltségét elkerülendő, egy tanítási napon 2 írásbeli témazáró dolgozatnál több nem íratható.
- Az értékelés motiváló hatásának, illetve az oktató munka eredményességéről való visszajelzés érdekében az írásbeli dolgozatok kiosztása a dolgozatírást követő órán célszerű, amire törekedni kell. Legkésőbb azonban két héten belül a kijavított dolgozatokat ki kell osztani.

Szöveges értékelés

1. osztályban, valamint 2. osztály első félévében a tanuló teljesítményét érdemjeggyel, osztályzattal nem értékeljük.

1. osztályban félévkor és tanév végén, 2. osztályban félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni a tanuló tanulmányi előmenetelét. A szöveges értékelés kategóriái:

kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Ezen túlmenően 1. osztályban november végén és április elején, 2. osztályban november végén szövegesen értékeljük a tanuló tanulmányi előmenetelét, tájékoztató jelleggel.

A tanuló napi teljesítményét az iskolakezdéstől a 2. osztály félévéig a tanító saját értékelő rendszere alapján értékeli, az elektronikus naplóba csak a munkaközösség által kialakított, egységes, negyedévenkénti szöveges értékelés kerülhet.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatokat kell tenni azok megszüntetéséhez. Tájékoztatni kell a szülőt, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a felzárkóztatáshoz.

14.1.2. A magatartás és szorgalom minősítése, a minősítés követelményei

Az értékelés célja

A tanuló szorgalmának értékelése esetén

- a tanulók tanulmányi munkájának normarendszerhez való viszonyítása
- visszajelzés a tanulónak, szülőnek a tanítási-tanulási folyamatban való részvételről, aktivitásról, munkafegyelemről
- elismerés vagy elmarasztalás motiváló szerepének érvényesítése

Értékeljük a tanuló

- képességeinek megfelelő teljesítmény elérése érdekében tett erőfeszítését
- kötelességtudatát, kitartó és rendszeres tanulmányi munkáját
- lehetőségeihez mért helytállását
- munkafegyelmét, gondosságát és igényességét a tanulmányi munkában
- többletfeladatok vállalását, gyűjtőmunkáját
- tanórai aktivitását, figyelmét
- taneszközeinek, felszereléseinek rendben meglétét, munkáinak rendezettségét, külalakját
- önállóságát, tanulmányi munkájához nyújtott segítség pozitív érvényesülését
- az iskola szakmai elismertségéhez való hozzájárulását versenyeken való részvétellel, szerepvállalással

A tanuló magatartásának értékelése esetén

- a tanuló fegyelmezettségének normarendszerhez való viszonyítása
- a tanuló minősítése, az elvárások tudatosítása, belső igénytétele
- önismeret fejlesztése, önkontroll és önmérséklet kialakítása
- a helyes magatartási normák, illemszabályok, társas viselkedési szabályok követésére való ösztönzés; a pozitív példa elismerése, követendővé tétele
- visszajelzés a szülőnek gyermeke iskolai viselkedéséről

Értékeljük

- a tanuló tanórai és iskolai magaviseletét
- tanárai, társai megbecsülését
- közösséghez való viszonyát, társas kapcsolatait
- az iskola vagyonának, társai testi épségének, tulajdonának megóvását

A tanulók magatartásának és szorgalmának követelményeit a tantestület állapítja meg, melyet a tanév elején a tanulókkal és a szülőkkel ismertetni kell. A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésében az osztály közössége, valamint az osztályban tanító pedagógusok is részt vesznek.

A tanulók magatartását és szorgalmát az alsó tagozaton érdemjeggyel, osztályzattal attól kezdve értékeljük, amiktől kezdődően a tanulók tanulmányi munkájának értékelése is érdemjeggyel, osztályzattal történik.

A magatartás és szorgalom minősítésének négy fokozata:

magatartás:	(5) példás	szorgalom:	(5) példás
	(4) jó		(4) jó
	(3) változó		(3) változó
	(2) rossz		(2) hanyag

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményeit a IV. számú melléklet tartalmazza.

14.2. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanítási órák anyagának elmélyítését a rendszeresen feladott írásbeli és szóbeli házi feladatok szolgálják.

Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

A házi feladat

- az óra anyagához szorosan illeszkedő
- gyakorló jellegű
- készség vagy képességfejlesztést szolgáló
- képesség szerinti munkáltatást lehetővé tevő (felzárkóztató vagy tehetséggondozó).

A házi feladat lehet

- témakört előkészítő gyűjtőmunka
- vagy az adott tananyagot kiegészítő gyűjtőmunka is
- tantárgyanként fél óra alatt elvégezhető legyen; az alsó tagozaton azonban nem lehet több, mint amennyit a tanuló a napközi otthonban a védett 1 órás tanulási idő alatt el tud végezni.

Mind az írásbeli, mind a szóbeli felkészülés szövegesen, vagy érdemjeggyel értékelhető.

A házi feladat mennyisége nem tölthet be fegyelmező eszköz funkciót!

Hét végére a hét közbeni házi feladat mennyiség adható, amelyet a tanuló a hét utolsó tanítási napjának délutánján el tud végezni.

Szünetekre (őszi, téli, tavaszi, nyári szünet) nem szabad házi feladatot adni!

15. Az alkalmazott tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

Az alapelveinket az alábbiak határozzák meg:

- nevelési, oktatási céljaink, és a tanítandó tantárgyak,
- motiváló jellegű legyen,
- gondolkodásra neveljen,
- önálló ismeretszerzés lehetőségét biztosítsa
- a taneszköz legyen jól tanítható és jól tanulható

Szem előtt tarjuk még az alábbi szempontokat:

- tartósság,
- egységesség vertikálisan és horizontálisan is,
- hosszú távú felhasználás
- egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok tagjai
- melyekhez a hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a tanulók otthoni tanulásához is tudja nyújtani
- A taneszközök, segédletek a korszerű információközlést segítsék elő.
- A tankönyvek, taneszközök és tanulmányi segédletek kiválasztásáról az illetékes szaktárgyi munkaközösség javaslata alapján a Szülői Szervezet véleményének kikérésével a pedagógus dönt.
- A szükséges taneszközökről és egyéb munkaeszközökről a megelőző tanév végén tájékoztatja az iskola a tanulókat és a szülőket.

16. A tanuló fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az egészséges életmódra nevelés fő célja a testi egészség biztosítása.

A 20/2012. EMMI rendelet 4. melléklete tartalmazza a fizikai fittségi mérések iskolai évfolyamokra vonatkozó tartalmi keretét. Az iskola a Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt (NETFIT) alapján végzi a tanulói fizikai állapot felmérést.

A tanulók évente egyszer szakorvos általi ortopédiai szűrésen vesznek részt az anyagi lehetőségektől függően.

Az iskolában a szakos ellátás lehetővé teszi, hogy órarendi keretek között a rászoruló tanulóknak gyógytestnevelés órákat tartunk legfeljebb a lekötött munkaidőből fennmaradó órakeret erejéig.

Az iskola komplex intézményi mozgásprogramját a VI. sz. melléklet tartalmazza.

17. Pedagógiai program sikeres megvalósításához szükséges fejlesztési feladatok

Nevelőtestületünk úgy véli, hogy nem elégséges az intézmény jelenlegi állapotának megjelenítése a Pedagógiai programban. A folyamatos fejlesztés új elemeket emel be, a feltételek változnak és átalakulnak. A tevékenységek bővülnek.

Fejlesztési célok:

- Folyamatos és rendszerszemléletű fejlesztés útját követve kell terveinket valóra váltani.
- A programban megfogalmazott ellenőrzési és értékelési rendszer folyamatméréseihez és nevelési eredményvizsgálatokhoz elkészítjük, vagy megrendeljük a mérési dokumentumokat.
- A mérési-értékelési rendszer optimális működtetéséhez az iskola feladatbankot hoz létre, melyben az eddig összegyűjtött anyagokat elhelyezi és folyamatosan bővíti.
- Nagy figyelmet fordít a nagyszámú tankönyvkínálatból a számunkra megfelelő tankönyvek kiválasztására, a tartós tankönyvek kölcsönzésére.
- Célunk a számítástechnikai eszközállomány folyamatos korszerűsítése, valamint az Internet szolgáltatás igénybevételeének szélesítése, amely a tanórai és tanórán kívüli mindennapos használat lehetőségét megteremti.
- Az intézmény dolgozóinak szakmai és emberi összetétele biztosítékul szolgál a kitűzött célok megvalósítására. A Nemzeti Alaptantervben, a Kerettantervben szereplő új és újszerű műveltségi részterületek szükségessé teszik a pedagógusok folyamatos önképzését és továbbképzését.

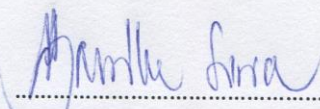
Tárgyi feltételek alakítása terén:

- a meglévő számítástechnikai géppark bővítése, karbantartása
- az iskolai könyvtár fejlesztése
- a mozgóképkultúra oktatásához szükséges eszköztár kialakítása
- sporteszközök gyarapítása
- szaktantermi hálózat kialakítása
- valamennyi tantárgyhoz szükséges eszköztár lehetőség szerinti fejlesztése korszerűbb kínálat alapján.

A BIATORBÁGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

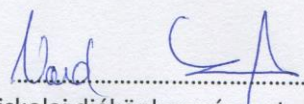
A Biatorbágyi Általános Iskola Szülői Szervezetének képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy az iskola Pedagógiai programjának módosításához előírt véleményezési jogát az iskola szülői szervezete gyakorolta.

Biatorbágy, 2018. június 14.

szülői szervezet vezetője

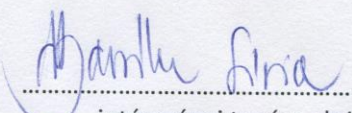
A Biatorbágyi Általános Iskola Pedagógiai programjának és mellékleteinek módosítását az iskola diákönkormányzat véleményezte, elfogadásra javasolta.

Biatorbágy, 2018. június 14.

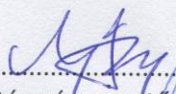

iskolai diákönkormányzat vezetője

A Biatorbágyi Általános Iskola Pedagógiai programjának módosítását az Intézményi tanács véleményezte és elfogadásra javasolja.

Biatorbágy, 2018.06. 14.

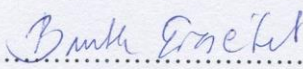

intézményi tanács elnöke

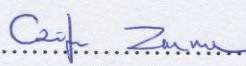
A Biatorbágyi Általános Iskola Pedagógiai programjának módosítását az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2018. június 21-én elfogadta.

intézményvezető

Az elfogadást a nevelőtestület jelenlévő képviselői aláírásukkal tanúsítják.

nevelőtestület tagja

nevelőtestület tagja

MELLÉKLETEK

I. számú melléklet

I.1. Az iskola egészségnevelési programja

Bevezetés

Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészséget a mindennapi élet erőforrásaként értelmezzük, nem pedig mint életcél.

I.1.1. Alapelvek, célok, feladatok

Alapelvek

Iskolánk a családi környezet mellett a szocializációnak olyan színtere kell, hogy legyen, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Célok

A teljes körű egészségfejlesztési program célja, hogy a tanulók az intézményben eltöltött idő alatt teljes testi-lelki jólétben, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő körülmények között legyenek. Ezért:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt!
- Tudatosítsuk a testmozgás fontosságát!
- Alakítsuk ki az egészséges táplálkozás iránti igényt!
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat!
- Ismerjék meg a káros függőséghez vezető szokásokat, és azok egészséget károsító következményeit!
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt!
- Neveljük a sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartásra diákjainkat!
- Tanítványaink legyenek toleránsak az eltérő életmódok, szokások iránt, becsüljék az emberi életet!

Feladatok

Feladatok az ép test, egészség megőrzése terén:

- szűrővizsgálatok, ismeretterjesztő előadások szervezése szakember bevonásával
- helyes testtartásra nevelés a deformitások elkerülése érdekében
- egészséges iskolai környezet kialakítása (ergonómiai szempontok figyelembe vétele)
- balesetvédelmi-, elsősegély-nyújtási ismeretek oktatása
- testi épiséget veszélyeztető környezeti tényezők megismertetése
- az órarendben az egyenletes megterhelés szempontjainak érvényesítése
- nyugodt, kiszámítható iskolai légkör biztosítása
- az iskolai kudarcok minimálisra csökkentése
- a pozitív tanár-diák viszony kialakítása

Feladatok a kondicionális (erőnléti) és koordinációs (ügyességi) képességek fejlesztése terén:

- **mindennapos testedzés biztosítása**
- változatos sportolási lehetőségek biztosítása
- úszásoktatás megszervezése
- a sportolás tárgyi feltételeinek javítása
- mozgásfejlesztő foglalkozások, a játék tudatos alkalmazása
- kirándulások, túrák szervezése
- tánc és mozgáskultúra fejlesztése
- kézügyesség fejlesztését szolgáló manuális feladatok arányának növelése az oktatásban
- a tanulók állóképességének tanévenként kétszeri mérése, értékelése, a szükséges fejlesztések biztosítása

Feladatok az egészséges életvitel terén:

Hatékony felvilágosító munka a következő témákban:

- **egészséges táplálkozás**
- pihenés jelentősége, aktív és passzív pihenés fogalma
- helyes heti- és napirend összeállításának szabályai
- káros szenvedélyek, és azok következményeinek megismertetése
- a szabadidő helyes, változatos megszervezésének módja
- levegőzés, mozgás, sportolás, fizikai tevékenység jelentősége

I.1.2. Helyzetelemzés

Környezet

Épület és berendezései

- A Biatorbágyi Általános Iskola Bia településrészen forgalmas, veszélyes csomópontnál fekszik. A balesetveszély csökkentésére a kereszteződést néhány éve körforgalommá alakították át. Az iskola másik egysége a főépülettől pár száz méterre, nem iskolai célra épült régi kastélyban található.
- A közel kétszáz éves biai főépület nem iskolának épült, ezért a mai követelményeknek semmilyen szempontból sem felel meg.
- Az épület állaga folyamatosan romlik, ami balesetveszélyt is magában hordoz. A Szily kastélyban lévő iskolaegység újonnan kialakított.
- A főépületben a fényviszonyok változóak: vannak egész évben mesterséges fényt használó osztályok és vannak túl erős fényben úszók, melyeket sötétíteni kell. Az itt létrehozott szükség tantermek (konténer termek) szűkek és rosszul világítottak.
- A tornatermen kívül egy tornaszoba is rendelkezésre áll, ami az osztályok számára és az óraszámokhoz mérten kevés. Számottevően javít 2012 őszétől a helyzeten, hogy a Szily kastélyban elkészült egy további tornaterem felújítása, melyhez korszerű vizesblokk is csatlakozik.
- Az előírásoknak megfelelő szaktanterem a korszerűen felszerelt informatika termen kívül nincsenek.

- Mindkét épüleategységben van étkező, a főépületben könyvtár (mely tanteremként is szolgál), orvosi szoba, szükségmegoldással kialakított fejlesztő pedagógusi szoba. Nincs műhely, közösségi terem, klubhelyiség, szakköröknek és a pszichológus foglalkozásainak megfelelő terem. Több tanterem nem megfelelő méretű, zsúfolt.
- A mosdók megfelelően felújítottak, hagyományos jellegűek, egy részük csak hideg vízzel van ellátva. Mindkét épüleategység barátságos, a folyosókat növények és a gyerekek munkái díszítik.
- A Sándor-Metternich kastélyban nincsenek tanulói szekrények, ezért itt nincs lehetőség váltócipő használatára, és ilyen módon a folyosók porszennyezésének csökkentésére.
- A tantermek bútorait az elmúlt években cseréltük ki. Az új székek és padok esztétikusak, de nem túl kényelmesek. A Szily kastélyban lévő, újonnan kialakított tantermek teljes bútorzata új, esztétikus, a gyermekek életkorához illeszkedő.
- Az iskola technikai felszereltsége megfelelő. Három tanterem interaktív táblával felszerelt, a nyelv és zenetanárok részére 1-1 CD lejátszó, az ünnepélyekhez, rendezvényekhez szükséges korszerű hangosító berendezés segítik a munkát.
- A kerti szerszámok és a kézműves eszközök hiányosak.

Étkeztetés

- Az étkezők melegítő konyhával vannak egybeépítve mindkét épüleategységben. Mérete az étkező gyerekek létszámához képest a főépületben kicsi. A szűk hely és a rendelkezésre álló rövid idő megnehezíti a kulturált étkezést.
- Az ebédlők előtt kézmosásra alkalmas mosdók találhatók.
- Az étel minősége, tartalmassága időnként nem megfelelő, jellemző az egészséges ételek túlsúlya.
- Az eltérő táplálkozási igényű tanulók étkeztetése biztosított.
- Az étkezési eszközök minősége és mennyisége kielégítő.
- A gyerekek maguk terítenek és szedik le az asztalt, az ételt pultnál kapják.

Az iskola udvara

- Az iskola udvarának vízelvezetése megoldatlan, ezért esős időszakban használhatatlan. Jelentős területet vesznek el az ide telepített konténerek, ami ideiglenesen átrendezte az iskolaudvarok hasznosítását. A játszótér felújított, a gyerekek létszámához képest kevés a játék. A Szily kastély kertjében az iskolaudvar kialakítása folyamatban van.
- A felsősök udvara füves. Vízelvezetése ugyancsak megoldatlan. Forgalmas útra nyílik, ezért szennyezett levegőjű és zajos.
- A napközisek füves udvara hatalmas. Itt a fák árnyékában elhelyezett padok és asztalok udvari tanteremként is jól használhatóak.
- A testnevelés órákhoz a szabadtéri munka nem teljesen megoldott. Szükség lenne a foci és a röplabda pálya korszerűsítésére.
- Az iskola udvarán található kerékpártároló.

Iskolai büfé

- Csak a főépületben működik, vállalkozó működteti.
- Kínálatában egészséges és környezetbarát termékek is szerepelnek.

Iskola tisztasága

- Kevés helyen van lehetőség lábtörölő elhelyezésére, az udvarok burkolata miatt porosak az épületek folyosói. Bár a tanórák alatt is takarítják a folyosókat, ez kevésnek bizonyul.
- Az udvaron és a folyosókon kevés a szeméttartó. Túl sok szemetet gyártunk, amin mindenképpen változtatni kell.

I.1.3. Az egészségnevelés személyi feltételei

A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért fontos, hogy a pedagógusok egyéni és testületi magatartása tükrözze azt az értékrendet, amire tanulóinkat nevelni akarjuk.

Pedagógusok:

- Tantárgyaikba beépítve tanítják az egészségnevelési tartalmakat.
- Részt vesznek az egészségnevelési programokon, segítenek azok szervezésében.
- Életmódjukkal példát mutatnak tanulóinknak.
- Gondoskodnak az osztálytermek rendszeres szellőztetéséről, a megfelelő ülésrendről és időszakonkénti váltásáról.
- Tájékozódnak a tanulók egészségügyi állapotáról.
- Alsóban figyelmet fordítanak arra, hogy az iskolatáska súlya ne haladja meg az optimális értéket.

Egészség- és környezeti nevelési arculati munkacsoport vonatkozó feladatai:

- A pedagógiai programnak megfelelően az éves munkaterv elkészítése, és megvalósulásának koordinálása.
- A munkacsoport összehangolja az iskolánkban folyó egészségnevelési tevékenységeket, ellátja a folyamatos minőségfejlesztéssel járó feladatokat.

Osztályfőnöki munkaközösség:

- Évfolyamokra lebontva megtervezi az egészségnevelési tartalmak feldolgozását.

Iskolavezetés:

- Lehetőséget teremt a testület számára egészségnevelési témájú továbbképzéseken való részvételre.

Gyógytestnevelő tanár:

- A szakorvosi leletek alapján egyénre szabottan végzi munkáját.
- Nyomon követi a diákok egészségügyi állapotának változásait.
- Kapcsolatot tart a szakemberekkel és a szülőkkel.

Gyermekvédelmi felelősök:

- A gyermekvédelmi felelős egyéni munkaköri leírás alapján végzi munkáját.

Technikai dolgozók:

- Munkájukkal segítik az egészségnevelési programok megvalósulását.

I.1.4. Kapcsolatok

Iskolán belüli kapcsolatok

Szülők:

A szülő, a család a legfontosabb társa az iskolának a tanuló érdekében végzett munkában. A szülők a megfelelő tájékoztatás és információátadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük többen szakértelmükkel is növelhetik az iskolai munka hatékonyságát. Ezért törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra, és a szülők bevonására programjainkba. Igényeik figyelembevételével előadásokat szervezünk pl. drog prevenció. Vetélkedőre, előadásra hívjuk meg a szakképzett szülőket (mentős, védőnő, orvos). Közös sportrendezvényeket szervezünk.

Iskolaorvosok:

Az iskolaorvosi feladatokat ellátó orvosok rendszeresen végzik a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látják el a gyerekeket. Folyamatos kapcsolatot tartanak az iskola vezetésével, jelzik az egészségügyi problémákat.

Védőnők:

Segítik az iskolaorvosok munkáját, vezetik a dokumentációt. Tisztaság ellenőrző vizsgálatokat végeznek. Előadásokat tartanak az iskola vezetésével és az osztályfőnökökkel egyeztetett témákban (egészségügyi felvilágosítás, egészséges életmód, dohányzás). Ellenőrzik a szakrendelésre irányítottak leleteit.

Iskolapszichológus:

A pszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segítheti a tantestület munkáját. Szakmai ismeretei révén olyan területeken adhat folyamatos segítséget a diákoknak, tanároknak vagy a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget igényel.

Iskolán kívüli kapcsolatok

Iskolánk egészségnevelési programjának megvalósítása érdekében jó kapcsolatot tartunk fenn egészségügyi intézményekkel, civilszervezetekkel és az önkormányzattal.

Biatorbágy Város Önkormányzata évente kétszer rendez Önkormányzati Sportnapot, melyen iskolánk tanulói és tanárai is részt vesznek. Az önkormányzat évről-évre pályázik az iskolatej programban.

Kapcsolatban állunk országos egészségügyi és szociális intézmények helyi képviselőivel, kapcsolatunk nemcsak a törvény által előírt formában jelenik meg. A Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálatban a rászoruló családok és diákok segítséget kaphatnak, kapcsolattartó a gyermekvédelmi felelős. A Vöröskereszt Biatorbágyi Szervezete kezdeményezésére több éve iskolánk rendezi meg a területi Vöröskeresztes versenyt.

- A rendőrség körzeti megbízottja is segíti munkánkat, ifjúságvédelmi, bűnmegelőzési programokban és helyszínbiztosításban működik közre. Munkájukkal segítik az egészségnevelési programok megvalósulását.
- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budakeszi Tagintézményét, cím: Cím: 2040 Budaörs, Budapesti út 54. Titkárság: 30/322-46-38. E-mail: pmpsz.budakeszi@gmail.com;
- Budakeszi Járási Hivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztályát, cím: 2092 Budakeszi, Fő u. 179 Tel.: (23) 427-442 vagy 447, E-mail: budakeszi.jarasihivatal@pest.gov.hu;

1.1.5. Módszerek és tanulásszervezési formák

Az egészségnevelési követelmények megvalósítását szolgáló módszerek:

- a tanítási órák klasszikus módszerei
- kooperatív tanulási technikák
- szituációs játékok
- megjelenítés, művészeti kifejezés
- adat- és információgyűjtés
- megfigyelés

Az egészségnevelési követelmények megvalósítását szolgáló tanulásszervezési formák:

- projektek
- erdei iskola
- osztálykirándulások
- csoportfoglalkozás napközis szabadidős időszakban
- sportköri foglalkozások, szakkörök
- versenyek
- témanapok, akciók
- rendhagyó osztályfőnöki órák
- tanulmányi séta

1.1.6 Az egészségnevelés a tanórákon és a tanórákon kívül

Egészségnevelés a tanórákon

Minden tantárgy esetében figyelmet fordítunk a tananyagtartalom és az egészségnevelés csatlakozási pontjaira. Kiemelt szerepe van a biológia, testnevelés, osztályfőnöki és egészségtan, ill. környezetismeret óráknak, de minden tantárgynak megvannak az egészségnevelési feladatai.

Tantárgyak egészségnevelési feladatai:

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg az emberi test felépítését és működését,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat,
- ismerjék a káros szenvedélyek egészségkárosító hatásait,
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat.

Testnevelés

A tanulók

- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól,
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,
- ismerjék meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.

A tanulóknak

- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására.

Osztályfőnöki

A tanulók

- ismerjék meg a káros szenvedélyeket és következményeiket,
- kapjanak szakembertől tájékoztatást egészséges életmód, serdülőkori változások, családi életre nevelés témájában,
- ismerjék a balesetmentes közlekedés szabályait.

Egészségtan

A tanulók

- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait,
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat,
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében,
- ismerjék meg a drogok káros hatásait.

A tanulókat

- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában,
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében.

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését,
- tudják az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit,
- ismerjék a balesetmentes közlekedés szabályait,
- tudják, hogy a balesetek hogyan kerülhetők el.

Történelem

A tanulók

- értsek és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,

- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Hon és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét.

Idegen nyelv

A tanulók

- mélyítsék el ismereteiket az egészséges neveléshez kapcsolódó szövegek feldolgozásával,
- ismerjék meg más nemzetek életmódját, hagyományait.

Matematika

A tanulók

- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek reális becslésekre,
- alakuljon ki bennük a rendszerben való gondolkodás.

Természetismeret

A tanulók

- igényeljék az esztétikus és egészséges környezetet, értékeljék szépségeit,
- ismerjék a megtanult termesztett növények, tenyésztett állatok termékeinek tápanyagtartalmát, és ezek ismeretében törekedjenek a megfelelő étrend kialakítására.

Fizika

A tanulók

- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosító következményeit,
- tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat.

Kémia

A tanulók

- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától,
- legyenek tisztában a háztartási vegyszerek használatának és kezelésének szabályaival,
- ismerjék a veszélyes anyagok figyelemfelkeltő jelöléseit.

Földrajz

A tanulók

- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket, életmódjukat.

Ének-zene

A tanulók

- sajátítsák el a helyes légzéstechnikát,
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét,
- alsóban tanuljanak népi játékokat, táncot.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- legyenek képesek alkotásokat létrehozni az egészségneveléssel kapcsolatban.

Tánc és dráma

A tanulók

- éljék át a tánc és a drámajáték közösségteremtő erejét,
- ismerjék fel, hogy a tánc is az aktív testmozgás egy formája.

Technika és életvitel

A tanulók

- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit,
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismeretek, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismérveit.

A tanulóknak

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény,
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás.

Informatika

A tanulók

- legyenek képesek az interneten, illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre.

Az egészségnevelés tanórán kívüli formái

Orvosi vizsgálatok

Tanulóink a törvényben előírt gyermekorvosi és fogorvosi szűrések mellett évente ortopédiai szűréseken vesznek részt.

Tömegsport és szakkörök

Iskolánk a diákok által legkedveltebb sportágakban szervez sportköri foglalkozásokat a délutáni órákban. Az alsó tagozatosok számára játékos délutáni sportfoglalkozásokat biztosítunk.

Túraszakkör

Tagjai felső tagozatosok, akik részvételével havi rendszerességgel szerveznek túrát a környéken (pl. a Vértesben Mária-szakadék, Vitányvár romjai).

Tanulmányi séták

Több tantárgy (környezetismeret, honismeret) módszereként is alkalmazzuk.

Sportversenyek

Nagy számban vesznek részt diákjaink a különböző csapatsportokban (floorball, kosárlabda) rendezett házi bajnokságokon. Tehetséges tanulóink több sportágban területi és megyei szintű versenyeken, diákolimpiákon vesznek részt.

Sportnap

Minden diákunk és tanárunk részt vesz évente az iskola által szervezett Sportnapon.

Tanulmányi kirándulás, osztálykirándulás, erdei iskola

Igyekszünk minél több szabadtéri programot, túrát tervezni az iskolán kívüli programok során.

Kerékpártúra, kerékpáros ügyességi verseny, közlekedésbiztonsági nap

Valamilyen formában minden évben sort kerítünk kerékpáros programra, amely a testmozgás mellett a közlekedési szabályok felelevenítését is szolgálja.

Egészségnap

Projekt jelleggel egy-egy egészségnevelési terület (egészséges táplálkozás, személyes higiénia, stb.) köré szervezünk programot ezen a napon.

Vöröskeresztes verseny

Iskolánkban rendezzük a területi Vöröskeresztes versenyt, amelyre iskolánk csapatainak felkészítését elsősegélynyújtó tanfolyam keretében a védőnők és a biológia szakos tanárok közösen végzik.

Dohányzásmentes nap

Ezen a napon figyelemfelkeltő akciót szervezünk.

Drog prevenció

Nyolcadik osztályos diákjaink a szülők igényeinek figyelembevételével drog prevenció előadáson vesznek részt.

A mindennapos testedzés

Célja:

- A gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.
- A szociális kompetenciák, csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttmozgás fejlesztése.
- A fizikai képességek hanyatlásának megakadályozása, mely a szellemi teljesítmény romlását is előidézheti.

Formái:

- testnevelés órák – óraterv szerint,

- tömegsportkörök (röplabda, floorball, alsósoknak játékos sportdélután),
- szakkörök,
- napközis szabadidős- és sportfoglalkozások,
- óráközi szünetekben,
- úszásoktatás 5. osztályban,
- gyógytestnevelés,
- versenyekre való felkészítés,
- versenyeken való részvétel,
- háziversenyek.

Az egészséges táplálkozás

Célja:

- minden tanuló jusson minden nap kellő mennyiségű és tápanyagértékben megfelelő összetételű élelemhez

Megvalósítás lehetőségei

- a kedvezményes étkeztetés igénylésének támogatása
- az iskolai büfé előírásokat betartó termékkínálata
- egészségnevelési hét programjaival a figyelemfelkeltést, tájékoztatást is szolgálja
- kedvezményes akciók (pl. almaprogram) lehetőségeinek kihasználása

I.1.7. Minőségbiztosítás

Programjaink, rendezvényeink eredményességéről a résztvevők visszajelzései (riport, interjú) alapján gyűjtünk információkat. Ezek figyelembevételével szükség szerint módosítunk tevékenységünkön.

Tanulóink fizikai állapotának felmérése évente történik. Ezzel az éves és az évenkénti fejlődés is nyomon követhető (NETFIT).

Egészségnevelési programunk végrehajtását akkor tekintjük eredményesnek, ha tanulóinkban ki tudjuk alakítani azokat a tulajdonságokat, amelyek lehetővé teszik, hogy az egészség megóvása, az egészséges életmódra való törekvés, a káros szenvedélyek elutasítása mindennapi életük szerves részévé válik, és ennek érdekében aktív együttműködésre is hajlandók.

I.1.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy

- ismerjék a tanulók a veszélyhelyzetek csökkentésének lehetőségeit
- vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák
- legyenek képesek balesetek bekövetkezésekor a legsürgősebb intézkedéseket megtenni (pl. mentőt hívni)
- ismerjék a vérzéscsillapítás, sebellátás alapvető módját
- ismerjék csonttöréskor az alapvető ellátási feladatokat

- ismerjék az újraélesztés technikáját
- legyenek tisztában ismereteik korlátaival, a megfelelő ismeret-és gyakorlathiány előállható következményeivel

Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása

A fenti ismereteket tanulóink nem önálló tantárgyként, hanem a természetismeret, a biológia, testnevelés, osztályfőnöki órák és főként az egészségtan tanóra keretében szerzik meg, a tantárgyi tanterveknek megfelelően.

Ezen túlmenően minden tanévben lehetőség van az iskolában elsősegély-nyújtási tanfolyamon részt venni, melyet az iskolai védőnő tart.

Az iskola minden év novemberében megszervezi az egészség-hetet, melynek keretében előadások, bemutatók segítik a tanulók információhoz és gyakorlati ismeretekhez jutását.

A tanulók balesetvédelmi és elsősegély-nyújtási oktatásban részesülnek a tanév elején és az osztálykirándulásokat megelőzően.

Baleset megelőzési és balesetvédelmi oktatásban részesülnek a tanulók a tanév első testnevelés, technika, kémia, fizika, informatika óráján.

Alsós tanulóink közlekedésbiztonsági ismeretekkel ismerkednek a környezet tantárgy keretében. Az ismeretek gyakorlati kipróbálására a város közlekedési tanpályája nyújt lehetőséget. A lehetséges közlekedési balesetek kapcsán megismerkednek az elsősegély-nyújtás elemi ismereteivel.

Az iskolai védőnő az osztályfőnöki órákon elsősegély-nyújtási ismeretekből külön foglalkozást tart elkérésre.

1.2. Az iskola környezeti nevelési programja

Bevezetés

Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet is. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, amely során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek összefüggéseit, helyét és szerepét ebben a környezeti rendszerben.

Iskolánk ezért egyaránt fontosnak tartja az örökölt természeti környezet megismertetését, a megóvására nevelést és az ember által alkotott környezet és hagyományok megőrzését.

1.2.1. Alapelvek, célok

Alapelvek

A környezeti nevelés nem képzelhető el személyes élmények, tapasztalatok gyűjtése, a valóságos környezet megismerése nélkül, ezért munkánk legfontosabb alapelve az élményközpontúság.

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg, ez lehetőség és szükség is több tudományterület összekapcsolására.

A környezeti problémák megoldása társadalmi összefogást igényel, ezért a környezeti nevelésnek fontos szerep jut az együttműködésre, az egymás iránti odafigyelésre és szeretetre nevelésben.

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, amely nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más területein is végig kíséri bennünket.

Kiemelt célok

- Természettel, természet- és környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természet szeretetére nevelés.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása.
- Helyi értékeink megóvása-, és másokkal való megismertetése igényének kialakítása
- A környezet megóvásával és gondozásával kapcsolatos tevékenységekben való aktív részvételre nevelés.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- A környezeti folyamatok, összefüggések és a környezetre káros folyamatok ok-okozati kapcsolatainak megértésének elősegítése.

Tevékenységeinkhez közvetlenül kapcsolódó célok

- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A gyerekek természettel való közvetlen élményhez juttatása.
- A kertészkedés, a kerti munkák megismertetése, ennek örömeinek bemutatása.
- Szelektív hulladékgyűjtésre szoktatás.
- Városunk helytörténeti, építészeti és természeti értékeinek megismertetése.
- Hagyományok, népszokások megismertetése.
- Törekvés arra, hogy iskolai rendezvényeink a lehető legkisebb mértékben terheljék a környezetet.
- A gyerekekkel közösen végzendő el iskolánk környezetének alakítása, az udvarok parkosítása.

I.2.2. Helyzetelemzés

A helyzetelemzés az egészségnevelési programban megfogalmazottaknak kiegészítése.

KÖRNYEZET

Az iskola belső környezete

Épület és berendezése

- Energiatakarékossági szempontból az iskolaépületek fűtése nem megfelelő.
- A világítás egyik épületben sem energiatakarékos. A Sándor-Metternich kastély épületében a fényviszonyok változóak, a jelenleg is működő neonvilágítás rontja a gyermekek szemét. Kevés a megfelelő természetes fény, a konténerekben létrehozott szükség tantermek szűkek és rosszul világítottak.
- A kerti szerszámok és a kézműves eszközök hiányosak.

Az iskola udvara

- A Sándor-Metternich kastély udvara 3 részre tagolt, ami sokoldalú felhasználást tenne lehetővé. A lehetőségekkel való élésnek azonban az ideiglenesen elhelyezett konténerek, gépjármű parkolók részben határt szabnak. A tágas hátsó udvar a jelenleginél sokoldalúbb hasznosítási lehetőségeket rejt magában.

Az iskola tisztasága

- Az iskolában nincs lehetőség szelektív hulladékgyűjtésre.
- Az iskolai munka során képződött nagy tömegű papírhulladék gyűjtésére, újrahasznosítás céljából való elszállítására az iskola figyelmet fordít.

Az iskola külső környezete: a település fekvése, természeti és művi értékei

Biatorbágy Pest megye nyugati részén, Budapesttől 16 km-re helyezkedik el. A város belterülete a Zsámbéki-medencében terül el, ezt ÉNY-DK irányban a Budai-hegység övezi, a keleti rész a Budaörsi-medencébe nyúlik át.

A település domborzata változatos, nagy szintkülönbségek jellemzik, dombvonulatok és völgyek tagolják. A Bolha-hegy árvalányhajas löszpuszta gyepe térségi jelentőségű természeti érték, a Duna-Ipoly Nemzeti Park része.

Az Öreghegy tájképi és természeti értéke a Nyakaskő és az Öreghegyet végigkísérő sziklaperem, a Százlépcső. Ezek a ritka földtani alakzatok, és a rajtuk kialakult gazdag növénytakasúak ún. „sziklagyepek” egyaránt értékesek, bemutatásukra folyamatban van egy tanösvény kialakítása.

A Biai-halastó szintén meghatározó eleme a település látképének. A terület kedvelt táplálkozóhelye a ragadozó madaraknak, és kétéltűekben is gazdag. A tó partján 2005-ben szabadtéri tanteremként használható pihenőhely, „Madárles” létesült.

Élő természeti értékeink közül kiemelendő az egykori agyagbányában megtelepedett gyurgyalag-kolónia. Helyi védettséget élvező természeti értékeink közül megemlítené még a Pecató és környéke.

Településünk országos védelem alatt álló építészeti értékei: a Szily-Fáy kastély, a Sándor-Metternich kastély, melyek jelenleg az iskola épületei, a XI. századi eredetű Szent Kereszt-kápolna romja, a Szent Vendel- (Szily-) sírkápolna, a biai katolikus Szent Anna-templom és a közelében álló Szentháromság szobor és oszlop, a torbágyi római katolikus templom a Szentháromság oszloppal és az Ilona-malom. Helyi védettségű építészeti értékeink közül kiemelendők az országosan is ismertté vált Viaduktok, melyek közül az egyik a helyreállítás óta kilátóként átjárható.

I.2.3. A környezeti nevelés személyi feltételei

Az iskola környezeti nevelési tevékenységében a teljes tantestület részt vesz a technikai dolgozókkal is együttműködve.

Pedagógusok:

- Tantárgyaikba beépítve tanítják az egészségnevelési tartalmakat.
- Részt vesznek a környezetvédelmi programokon, segítenek azok szervezésében.
- Környezettudatos viselkedésükkel példát mutatnak tanulóinknak.

Technikai dolgozók:

- Tevékenységeik közé tartoznak az iskola környezettudatos működtetéséhez és a környezeti nevelési programhoz kapcsolódó feladatok is.

Egészség- és környezeti nevelési arculati munkacsoport vonatkozó feladatai:

- Feladata a pedagógiai programnak megfelelően az éves munkaterv elkészítése, és megvalósulásának koordinálása.
- A munkacsoport összehangolja az iskolánkban folyó környezeti nevelési tevékenységeket, ellátja a folyamatos minőségfejlesztéssel járó feladatokat (mérések értékelés stb.).
- További feladata a helyi tanterv környezeti nevelési szempontú felülvizsgálata.

Iskolavezetés:

- Lehetőséget teremt a testületi értekezleteken a környezeti neveléssel, iskolai környezettel összefüggő aktuális kérdések előterjesztésére, megvitatására, amelyre a tantestület tagjai mellett meghívja a technikai dolgozókat és a gazdasági vezetést is.
- Lehetőséget teremt a testület számára környezeti nevelési témájú továbbképzéseken való részvételre.
- Összehangolja a pedagógusok és a technikai dolgozók munkáját.
- Gondoskodik a technikai dolgozók rendszeres munkaköri tevékenységei közé tartozó, iskolánk környezeti nevelési tevékenységéhez kapcsolódó feladatok ellátásáról és ellenőrzéséről.

Továbbképzések

- A környezeti nevelés komplex gondolkodást igénylő feladat, csak összehangolt munkával lehet hatékonyá tenni, ezért a téma iránt elkötelezett, egységes tantestületre van szükség. A környezeti nevelés emellett újszerű gondolkodást, szemléletváltást is igényel. Fontos, hogy a kollégák nyitottak legyenek olyan új oktatási formákra, amelyek a személyes tapasztalatok szerzésével segítik a pozitív környezeti attitűdök erősítését. Az iskola pedagógusainak rendelkezniük kell a színvonalas környezeti neveléshez szükséges ismeretekkel és módszertani kompetenciákkal. Iskolánk testületének nagy hangsúlyt kell helyeznie az ilyen témájú képzéseken való közös (testületi) részvételre. Munkájukkal segítik az egészségnevelési programok megvalósulását.

I.2.4. Kapcsolatok

Iskolán belüli kapcsolatok

Iskolánk a környezeti nevelési céljait külső és belső társadalmi kapcsolatainak aktív bevonásával valósítja meg. Ezeknek a kapcsolatoknak a szélesítése, fejlesztése folyamatos feladatunk.

Iskola – szülő - tanuló viszony a környezeti nevelés terén

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, ezért az iskolai környezeti nevelés legfontosabb célcsoportjai a tanulók mellett a szülők, a családok, a helyi közösség tagjai. Az iskolai környezeti nevelés fogékonyabbá teszi a szülőket, illetve a helyi lakosságot a helyes környezet- és természetvédő magatartás iránt.

Fontos hogy a szülőket rendszeresen tájékoztassuk környezeti nevelői munkánkról, valamint az ezzel kapcsolatos feladataikról, és törekedjünk a szülők környezeti akciókba való bevonására.

Iskolán kívüli kapcsolatok

A városi önkormányzattal való együttműködésünk fejlesztendő. Erre lehetőség a településszintű környezetvédelmi problémákra való figyelemfelhívás és problémamegoldás kapcsán adódik.

Kapcsolatunk aktívabb a helyi közművelődési intézményekkel: a Juhász Ferenc Művelődési Központtal és a Karikó János Könyvtárral.

Tágabb környezetünk, a Zsámbéki-medence megismerése érdekében célszerű lenne kapcsolatokat kezdeményezni a térség más iskoláival.

Szerteágazóak a civil szervezetekkel való kapcsolataink. Közülük regionális és helyi környezetvédelmi egyesületek: a Budai Agglomerációs Környezetvédelmi Egyesület és a Biatorbágyi Tájvédő Kör. Más, a környezeti nevelés területén együttműködő civil szervezetek: a Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány, az Aranyalma Magyar Műveltség Egyesület, a Peca-tó Sporthorgász Egyesület, a Zsámbéki-medence Életminőség Egyesület, a Biatorbágyi Lovas Baráti Kör, a Biatorbágy és Vidéke Állatvédő Egyesület.

A helyi civil szervezetekkel való kapcsolatok épülése szempontjából fontos a helyi rendezvényeken való még aktívabb részvétel.

Diákjainkkal rendszeresen látogatjuk a Budakeszi Vadasparkot, a Fővárosi Állat- és Növénykertet és a Magyar Természettudományi Múzeumot.

– A külső kapcsolatok elérhetőségeit a mellékletben szereplő táblázat tartalmazza.

I.2.5. Módszerek és tanulásszervezési formák

A környezeti nevelés követelményeinek megvalósítását szolgáló módszerek:

- a tanítási órák klasszikus módszerei
- kooperatív tanulási technikák
- mindennapi tevékenységek (növénygondozás, szelektív hulladékgyűjtés, madáretetés)
- megjelenítés, művészeti kifejezés
- adat- és információgyűjtés
- megfigyelés

Az egészségnevelési követelmények megvalósítását szolgáló tanulószervezési formák:

- projektek
- erdei iskola
- osztálykirándulások
- csoportfoglalkozás napközis szabadidős időszakban
- kihelyezett órák (múzeumok, Állatkert)
- szakköri foglalkozások
- versenyek
- témanapok, akciók
- terepgyakorlat

I.2.6. A környezeti nevelés színterei

Hagyományos és nem hagyományos tanórai keretek

Az iskolai oktató-nevelő munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok jelentős részét mégis ebben a keretben valósítjuk meg. Tanórákon történik az ismeretek megalapozása, a szemlélet formálása, ennek során lehetőség van a természethez fűződő helyes viszony kialakítására. Ez minden szaktanár feladata.

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni, ezért fontos a tantárgyak közötti integráció. Diákjainkban egységes képet kell kialakítanunk az őket körülvevő világról.

A tantárgyi keretek közt zajló tevékenységek minden tanuló számára kötelezőek.

Tantárgyak környezeti nevelési feladatai az 1-4. évfolyamon

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos tárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon történik. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás formálása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások kialakítása a fő cél. Ezekből fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

Ha szinte minden tantárgyat egyetlen pedagógus tanít, akkor ez lehetőséget teremt arra, hogy egy-egy környezeti nevelési témát több tantárgy oldaláról lehessen körül járni. Alsó tagozatban nyílik leginkább lehetőség arra, hogy a szokásos napi tevékenységen belül helyet találjanak a környezeti nevelésnek.

Környezetismeret

A tantárgy az elemi környezeti nevelésnek a középpontja azáltal, hogy óráin tervszerűen és intenzíven történik a tanulók környezeti attitűdjének és ismereteinek fejlesztése. Személyes tapasztalatokra, élménygyűjtésre épül. Integrálja a természeti és társadalmi jelenségeket. A tantárgy koncentrációs lehetőségeket kínál: lehetővé teszi az anyanyelvi, matematikai, esztétikai és a környezeti nevelés összehangolását.

Matematika

Szöveges feladatokban valódi adatok felhasználása a tanítás során, például egyes vadon élő fajok egyedszámának vagy az emberi népesség számának alakulása. Mérés terepen, a mért adatokkal valós élethez igazodó feladatmegoldások végzése. Például: Hány csomag fűmagot kell venni a biai udvarrész befűtéséhez, ha egy csomag fűmag 6-8 négyzetméter nagyságú területre elég? Jelentős szemléletformáló hatása lehet a saját gyűjtött adatok alapján összeállított feladatoknak is, pl. mennyi szemetet termel az iskola adott idő alatt?

Technika-életvitel

A tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezzék a tanulók a környezetbarát létformát, követendő helyes példákat keressenek és mutassanak be.

Lehetséges témák:

- ismerkedés az anyagokkal, érzékszervi tapasztalások
- a közlekedés környezetszennyezése: lég és zaj
- ember és környezete
- természeti és ember alkotta környezet
- kézműves technikák: természetes alapanyagok felhasználásával
- Környezetbarát fogyasztói szokások, hulladékkezelés, takarékoság.

Rajz és vizuális kultúra

A művészeti tárgyak alkalmasak a téma érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálásra, mint negatív jelenségekre; kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

Módszer lehet például:

- hulladékok felhasználása „művészeti alkotások” létrehozásához
- virágok, csigaházak, termések gyűjtése, lenyomatok készítése

Testnevelés

A testnevelés eszköze lehet pl. a mozgás örömeinek átélése, a szabad levegőn tartózkodás fontossága. Az időjárás elemeinek közvetlen megtapasztalása.

Lehetséges témák, tevékenységek:

- a természeti környezet sajátosságai,
- helyes viselkedés a természetben,
- tájékozódás terepen.

Magyar nyelv és irodalom

A magyar nyelv és irodalom órákon környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység lehet pl. a mindennapi életből, természeti környezetből vett témán alapuló szépirodalmi művek, versek, prózai alkotások, ismeretterjesztő szövegek tanulmányozása, elemzése.

Néhány példa az alkalmazható módszerekből:

- kapcsolat keresése az olvasott szöveg és a tanuló saját élményei, tapasztalatai között
- szereplők cselekedeteinek értékelése
- érzelmek és tulajdonságok megfigyelése, kérdések és válaszok megfogalmazása
- emberi kapcsolatok felismerése több szempont figyelembevételével

Tantárgyak környezeti nevelési feladatai az 5-8. évfolyamon

Természettudományi tantárgyak

A környezeti nevelés alappillérei a természettudományi tantárgyak: biológia, földrajz, fizika, kémia. E tantárgyak tanulása során szerzi a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. Védni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

Matematika

Jelentős szemléletformáló hatása lehet valós, vagy saját, gyűjtött adatsorok felhasználásának számítási feladatokban. Keressék meg más adatok hozzáférési forrásait, és az adatokat használják fel különböző típusú feladatok (algebrai műveletek, grafikonok készítése, stb.) megfogalmazásánál.

Társadalomtudományi tantárgyak

E tantárgyak feladat, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítsék meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi viszonyok meghaladása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tárgyak feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

Technika és életvitel

A tantárgy lehetőséget ad környezetbarát tevékenységek megismerésére, elsajátítására és a gyakorlatban történő alkalmazására

Magyar és idegen nyelvek

Az anyanyelv és az idegen nyelvek oktatása során a környezeti nevelés lehetősége lehet például: környezeti problémákkal, azok sikeres megoldásával foglalkozó újságcikkek elemzése, fordítása, szituációs játékok játszása, a megszerzett ismeretek környezetvédelmi szakterületen való alkalmazásának bemutatása, illetve ilyen témájú gyakorlati példák alkalmazása.

Művészeti tárgyak

E tantárgyak alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet szeretetének, csodálatának alkotásokban is megjelenő kifejezésére. Ugyanakkor figyelemfelkeltő szerepet játszhatnak a környezet pusztulásának bemutatásában (például plakátok készítése), megőrzés vágyának szükségességében.

Testnevelés, egészségtan

A test- és egészségnevelési tárgyak a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértésével és az igények kialakításával tehetik a legtöbbet.

A környezeti nevelés tanórán kívüli lehetőségei

Erdei iskola

Az alsó tagozat harmadik és negyedik évfolyama évi rendszerességgel erdei iskolai programon vehet részt. Ezek lehetnek szolgáltatótól megrendelt programok vagy saját szervezésűek. Az állami támogatások feltételeihez igazodva az erdei iskolai programok bentlakásosak, többnaposak és egész osztályközösségekben valósulnak meg. Az iharosi és a fonyódi önkormányzati táborok kedvezményesen vehetők igénybe erdei iskolai célokra.

Osztálykirándulás

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere az osztálykirándulás. A helyi tanterv megvalósulását szolgálja. A valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására támaszkodik. A kirándulásokon élményközpontú oktatás valósul meg. A tanulás érzékelés és megismerés útján történik, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ez ösztönzi az érdeklődés kialakulását.

Az ismeretszerzés mellett az együttesen megélt élmények, a csoportos tevékenységek pozitívan hatnak a közösség fejlődésére; az önkiszolgálás, az önálló szabadidő eltöltés személyiségformáló hatásúak.

A kirándulások javasolt helyszínei: Budakeszi Vadaspark, nemzeti parkok, a főváros nevezetességei, Magyarország műemlékei.

A kirándulások időpontját munkatervünkben előre meghatározzuk. Megszervezéséért az osztályfőnök felelős.

Túraszakkör

Felső tagozatos tanulók részvételével működik. Havonta vesznek részt a tanulók szervezett keretek között természetjáráson, illetve a környék épített műemlékeinek megismerését célzó kirándulásokon.

Jeles napok

A környezeti nevelés része a környezeti kultúra átadása is. Gazdag ünnepi hagyományokat ápolunk, ezeket a legváltozatosabb formában tesszük emlékezetessé. A tanév során megemlékezünk a környezetvédelem jeles napjairól, valamint évszakhoz kapcsolódó rendezvényünk is van. Vannak olyan napok, amelyek programja hagyományos és vannak olyanok, amelyek tartalma évről-évre megújul.

Városismereti terepgyakorlat

Célja gazdag természeti kincsünk megismertetése. Iskolánk tanulói az alsó tagozat folyamán meghatározott terv szerint, délutáni kirándulás keretében megismerik városunk természeti értékeit (Biai-halastó, Pecató, Bolha-hegy, Nyakaskő, Gyurgyalagos).

Tanulmányi kirándulások

A környezeti nevelés részeként szabadidős kirándulásokat szervezünk a következő helyszínekre: Állatkert, vadaspark, múzeumok, kiállítások, üzemek. A látogatások között vannak évente ismétlődők és újak is.

I.2.7. Iskolánk környezeti nevelési rendezvényei, programjai

Városismereti program

A több évre szóló program során diákjaink megismerkednek városunk történetével, természeti és ember alkotta értékeivel, kulturális hagyományaival.

Évszakokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó rendezvényeink

Ősz ünnepe

Szeptember második felében kerül megrendezésre. Kiállításon mutatjuk be az alsósok által termésekből, zöldségekből, gyümölcsökből készült alkotásokat, kompozíciókat. A pedagógusok lekvár-, befőtt-, zöldség- és gyümölcskóstolóval lepik meg a diákokat. A kiállításra meghívjuk az óvodásokat is. Délután töklámpást készítenek a tanulók, melyekkel sötétedés után felvonulunk a Viaduktra.

Takarítási világnap

Néhány éve még élő hagyományt szeretnénk feléleszteni azzal, hogy ezen a napon iskolánk környékén takarítási akciót szervezünk. Minden osztály előre kijelölt területen gyűjti zsákokba a szemetet.

Állatok világnapja

Hagyományosan évente rendezünk az iskolában kisállat-kiállítást, és részt veszünk a Budai Agglomerációs Környezetvédelmi Egyesület állatkerti vetélkedőjén. A programot minden évben kiegészítjük egy-egy új elemmel (fotókiállítás, filmvetítés, stb.).

Tudatos vásárlók napja

Figyelemfelkeltő akciót szervezünk nemcsak tanulóink, hanem az iskolába bejövő szülők számára is.

Víz világnapja

Változatos programokat, akciókat szervezünk (üzemlátogatás, fotópályázat, vízvizsgálat, stb.).

Föld napja

Legnagyobb rendezvényünk Zöldnap néven. Projekt jelleggel, minden évben más témakör köré szervezzük Pl.: szelektív hulladékgyűjtés, hulladék újrahasznosítás, védett növényeink, nemzeti parkjaink.

Madarak és fák napja

Az alsó tagozatos osztályok környékbeli kirándulást tesznek. Diákjainkkal részt veszünk a Biatorbágyi Tájvédelmi Kör által szervezett madártani vetélkedőn.

Hagyományörző foglalkozások

A tanév során az időszakos jeles napokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó népi hagyományok megismerését célzó előadásokat rendezünk. A program során áttekintjük az ünnep történetét, tánccal, jelenettel, játékkal felelevenítjük a hozzákapcsolódó népszokásokat, kézműves foglalkozásokat szervezünk.

Szelektív hulladékgyűjtési program

A hulladékkezelés témájához kapcsolódó tevékenységeink sokrétűsége miatt célszerű ezeket programként megvalósítani. A program nemcsak a hulladékgyűjtési tevékenységeket tartalmazza, megjelenik a szabadidős tevékenységekben és a tanórákon is.

Válogatott gyűjtés az osztálytermekben

A tanulók a tantermekben termelődött hulladékot válogatva gyűjtik, a papírt és műanyagot elkülönítve a hulladék többi részétől. (Továbbiakban megoldandó a komposztálható hulladék elkülönítése.) Így a diákok számára a szelektív hulladékgyűjtés a mindennapi élet részévé válik, közvetítik azt a családok felé.

Iskolai papírgyűjtés

Évente legalább egyszer szervezünk papírgyűjtést. Igyekszünk tudatosítani diákjainkban azt, hogy minden tonna papírral egy fa életét mentik meg. Az osztályok között verseny folyik, és a papír ellenértékeként kapott pénzt az osztályok kapják meg.

Veszélyes-hulladék gyűjtés

Szárazelemgyűjtők kerültek elhelyezésre az iskola épületében.

Komposztálás

A szerves hulladékok újrahasznosítása egy túlnyomórészt kertvárosi jellegű településen könnyen megvalósítható lenne a háztartásokban. Célunk, hogy a gyakorlatban is megismertessük tanítványainkat ezzel a módszerrel, így a megszerzett tudást közvetíthetik családjaik felé.

I.2.8. Az iskolai környezet alakítása, mint a környezeti nevelés lehetséges színtere

A környezetnek is nevelő hatása van, ezért iskolánk külső-belső megjelenésének is tükröznie kell a környezeti nevelés iránti elkötelezettségünket. A szavakban átadott tudás mellé az iskola dolgozóinak személyes példamutatása is szükséges. Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak és technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén.

Az iskola külső környezetének "zöldítése"

A virágládák gondozása

Technika és életvitel tantárgy tanítási óráinak keretében minden évben egy évfolyam gondoskodik az iskola előtti virágládák beültetéséről és gondozásáról.

Kertgondozás

Diákjaink ültették a Sándor-Metternich kastély nagy udvarán található virágskertet. Ezek folyamatos gondozását egy-egy önkéntes osztály végzi.

Udvarok füvesítése

A főépület folyosóinak poros levegője úgy tehető egészségesebbé, ha csökkentjük a behordott por mennyiségét. Ezért a közeljövőben újból füvesíteni érdemes az udvarokat. A munkát diákok, szülők, pedagógusok és szakember bevonásával kell végezni. A gyerekek azt az értéket, amelynek létrehozásában ők is közreműködtek, jobban megbecsülik, jobban védik.

Madáretetők kihelyezése

Mindkét iskolaépület udvarán sok fa található, amelyek alkalmasak madáretetők elhelyezésére. A téli folyamatos madárgondozás szemléletformáló hatása mellett rendszerességre szoktat, ismeretekhez juttat, és élményt nyújt. Ezt a tevékenységet az alsósok számára tervezzük.

Komposztálólóhely kialakítása az udvaron, és annak folyamatos fenntartása

A komposztálás gyakorlatban történő megismertetéséhez szükséges lenne komposztálólóhelyre az iskolában. A komposztláda és az aprítóberendezés nem túl költséges, de pályázati forrásból is beszerezhető. Elhelyezése nem jelent problémát az udvar nagy területe miatt. Megfelelően kezelt komposztáló nem okoz gondot, és a következő évben már visszaforgatható szerves anyagot kapunk.

Az iskola belső környezete

A mindennapi tevékenységeken keresztül formálható leginkább a környezethez való viszony, alakítható ki a természet iránti szeretet és érdeklődés. Erre lehetőség az osztálytermeket és a folyosókat díszítő növények rendszeres gondozása, akvárium és terrárium berendezése. A tanterem természet közelivé alakításának előnye az is, hogy az élőlények természetes közegükben való megfigyelése hasznos tapasztalatokat nyújt, és igényességre nevel.

A folyosókat az alsósok által készített évszakhoz kapcsolódó dekorációk díszítik. A folyosói és tantermi dekoráláshoz lehetőleg természetes anyagokat használjunk: papír, fa, textil, parafa. Mellőzzük az egészségkárosító anyagokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). A dekoráció legyen tartós, többször is felhasználható.

Az iskolában törekednünk kell a környezetbarát termékek használatára a papír és írószerektől a tisztítószerig a tanórákon, az irodákban és a takarításnál egyaránt.

Zöldfaliújság

Tanulóink, a szülők és a pedagógusok figyelmének felkeltését és tájékoztatását biztosítja ez a környezetvédelmi témákkal foglalkozó faliújság. A városunkban, a régióban történő jelenségekről, folyamatokról, eseményekről ad hírt, érdekességeket mutat be, tájékoztat programjainkról és a jeles napokról.

Zöld könyvtár, zöld videofilm és DVD tár létesítése

Az iskolai könyvtárban külön polcokat jelölhetünk ki a környezeti témakörökkel foglalkozó könyveknek, videofilmeknek, DVD-knek. Ezzel felhívjuk a diákok figyelmét a téma fontosságára, elősegítjük ezek használatát.

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.

Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, és a fejlődéssel lépést tartva új eszközöket kell beszerezni. Szükség lenne a biológiai és kémiai vízvizsgálatokhoz, illetve a levegő- és talajvizsgálatokhoz alkalmas eszköz és vegyszercsomagokra. A kerti szerszámkészletek bővítésre szükséges. Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési

szakkönyv- és filmtárat. A tanórák és a programok számára megfelelő audiovizuális és multimédiás eszközök állnak a tanárok és a tanulók rendelkezésére.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök, és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

Eszközeink:

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozódási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai kísérletekhez eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok.
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok a technika és életvitel környezeti nevelési célkitűzéseire (pl. megfelelő szerszámok)

1.2.9. A környezeti nevelés minőségbiztosítása

Kezdeti állapotfelmérés

Kezdeti lépésként a 3-8. osztályos tanulókkal kitöltöttünk egy kérdőívet, amely a környezeti attitűdöket, a globális környezeti problémák ismeretét, a környezetvédelem területén a cselekvési hajlandóságot és a környezettudatos viselkedési formákat vizsgálta. Ezek a kérdések kiemelt céljainkkal kapcsolatosak.

A felmérés eredményeit összegezve az alábbi következtetések vonhatók le:

Tanulóink környezeti attitűdje pozitív, bár ez a felsőbb évfolyamokon egyre kisebb mértékű. Egyes évfolyamokon belül kirívó különbségek tapasztalhatók. Ez csak a környezeti nevelési tevékenységeink fokozott tervezésével és összehangolásával csökkenthető.

Arra a kérdésre, hogy a gyerekeknek milyen lehetőségei vannak a környezetszennyezés csökkentésére, többnyire passzivitást tükröző válaszokat kaptunk. Tehát nagy hiányosságok mutatkoznak az aktív hozzáállásra nevelés terén. Több olyan programra van szükség, amelyek cselekvési lehetőséget teremtenek tanulóink számára. Azzal, hogy tevőlegesen vesznek részt környezetünk szépítése és a környezetvédelem érdekében, pozitív viselkedési mintákat kapnak és sajátítanak el.

A felmérés komoly hiányosságokat tárt fel a környezettudatos vásárlóvá nevelés terén is. Ennek hatékonyabbá tétele az összefüggések alaposabb megismertetésével lehetséges.

A környezetszennyezés okainak felsorolásánál azt tapasztaltuk, hogy a tanulók nem megfelelően kezelik a logikailag összefüggő dolgokat. A felsőbb évfolyamokban is összemosódnak a környezetszennyezés okai és azok következményei.

Tanulóink részéről megfogalmazódott, hogy a leghatékonyabb környezettudatosságot befolyásoló tényező az oktatási színtér. Ezért törekednünk kell a tantermen kívüli órák számának növelésére.

A felmérés eredményeinek figyelembevételével fogalmaztuk meg környezeti nevelési programunkat és egészítettük ki tevékenységeink körét.

További mérések

A méréseknek két szintjét vezetjük be:

1) Mérnünk kell a kiemelt környezeti nevelési célok megvalósulását meghatározott időközönként, kétévente. Ehhez a most alkalmazott kérdőív célszerűen egyszerűsített változatát fogjuk használni.

2) Mérnünk kell az egyes tevékenységek eredményességét, illetve több elemből álló programok esetében a program eredményességét. Idejét és gyakoriságát a tevékenység jellege határozza meg.

A méréseket a környezeti nevelési munkacsoport végzi a programfelelősök és a szaktanárok közreműködésével.

Értékelés

Az értékelés érdekében minden tevékenységhez hozzá kell rendelnünk olyan feltételeket, amelyek teljesülése esetén a tevékenység eredményesnek ítéhető. Ezek kidolgozása folyamatosan történik.

A mérési eredményeket feldolgozzuk és összevetjük a korábbi mérések eredményeivel. Elemezzük és értelmezzük a tendenciákat, és a tevékenységekhez rendelt sikerkritériumok alapján értékeljük a tevékenység hatékonyságát.

Előkészítése a környezeti nevelési munkacsoport feladata, a döntéseket a programfelelősök és az érintett szaktanárok vagy a stratégiailag kiemelt célokkal kapcsolatosan a teljes tantestület hozza.

Szükség esetén a mért eredmények és elemzések alapján szükséges környezet nevelési intézkedési tervek összeállítása és megvalósítása, visszamérése.

Programfejlesztés

Az értékelés alapján a programfelelős – kiemelt célok esetében tantestületi értekezlet – keres módosítási, fejlesztési lehetőségeket, esetleg elveti a tevékenység gyakorlatát.

Ehhez a munkához a környezeti nevelési munkacsoport szakmai segítséget nyújt.

I.2.10. MELLÉKLETEK

Külső kapcsolatok elérhetőségei

Szervezet neve	Képviselője, ügyintézője	Cím, telefonszám
Biatorbágy Város Önkormányzata		Biatorbágy, Baross G. u. 2/a. Tel.: 23/310-174, 310-194, 312-452 Fax.: 23/310-135 hivatal@biatorbagy.hu
Német Nemzetiségi Önkormányzat		Biatorbágy, Baross G. u. 2/a.
Faluház		Biatorbágy, Baross G. u. 1. Tel.: 23/310-636
Karikó János Könyvtár		Biatorbágy, Szabadság u. 3. Tel.: 23/310-028 30/2115-805 konyvtar@biatorbagy.hu
Budai Agglomerációs Környezetvédelmi Egyesület	Véghelyi Péter	2053 Herceghalom, Gesztenyés u. 13 Tel.: 06-1-251-9676, 280-2723, 30/95-61-063 Fax: 06-1-280-2723
Biatorbágyi Tájvédő Kör	Nánási István	Biatorbágy, Széchenyi. u. 24.
Biatorbágy Kultúrájáért Alapítvány	Hodosi Erika	2051 Biatorbágy, Jókai u. 12. Tel./fax: 06 (23) 311-239 E-mail: alapitvany@biatorbagyka.hu
Aranyalma Magyar Műveltség Egyesület		2051 Biatorbágy, Rosenbach J. u. 50. aranyalma@aranyalma.com Tel:30 9891442 Web: www.aranyalma.com
Peca-tó Sporthorgász Egyesület	Hegyi Pál	2051 Biatorbágy, Szabadság u.69.
Zsámbéki-medence Életminőség Egyesület	Szeles Dóra	Biatorbágy, Baross G. u. 1. eletminoseg@freemail.hu www.eletminoseg.hu
Biatorbágyi Lovas Baráti Kör	Baróti András	2051 Biatorbágy, Baross G. u. 1. 23/769-116; 70/511-3062
Biatorbágy és Vidéke Állatvédő Egyesület		Biatorbágy, Ferenc u. 46. 23/312-436
Biatorbágyi Vízművek Kft.		Biatorbágy, Baross Gábor u. 17. Tel:06 23 312 348
Saubermacher-Bicske Kft.	Ferenczi Zsolt	2060 Bicske, Csákvári út 45. 22/565-277

Tanulóink környezettudatosságának mérése: Kérdőív

Készült a dunakeszi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola Környezeti nevelési programjának és Kiss Gábor a Biatorbágyi Krónikában 2000-2002-ben megjelent cikkeinek felhasználásával.

KÉRDŐÍV

Osztály: .....

Idő: Kezdés:

Befejezés:

A következőkben állításokat olvashatsz. Azt kell eldöntened, hogy mennyire igazak az állítások. Döntésed eredményét úgy jelölheted, hogy bekarikázol egy számot az állítás mellett.

		Teljes mértékben hamis	Többnyire hamis	Nem tudom	Többnyire igaz	Teljes mértékben igaz
1	A környezeti problémák miatt nem szoktam idegeskedni.	1	2	3	4	5
2	Szerintem gyönyörű a településünk központja, amikor tele van virággal.	1	2	3	4	5
3	A növények és állatok elsősorban arra vannak, hogy az emberek használhassák őket.	1	2	3	4	5
4	Megkérdeztem már másokat, hogy tudom segíteni a környezetszennyezés csökkentését.	1	2	3	4	5
5	Idegesít az, hogy a szennyvíz belefolyik a patakokba.	1	2	3	4	5
6	Jónak tartom, hogy a boltokban ingyen adják a nejlon zacskót.	1	2	3	4	5
7	Örülnék, ha a növényeket, állatokat a saját élőhelyükön ismerhetném meg.	1	2	3	4	5
8	Szívesen részt vennék önkéntesen takarítási, szeméthyűjtési akciókban.	1	2	3	4	5
9	Támogatom a gyógyszerek, kozmetikai cikkek állatokon való kikísérletezését.	1	2	3	4	5
10	Az iskolában nem kell takarékoskodni a villanyárammal és a vízzel.	1	2	3	4	5
11	Örvendek, hogy egyre több környezetbarát termék jelenik meg.	1	2	3	4	5
12	Szoktam üveget dobni a szelektív gyűjtőbe.	1	2	3	4	5
13	Bosszant, ha az iskolában indokolatlanul égő lámpákat, csepegő vagy nyitva hagyott vízcsapokat látok.	1	2	3	4	5
14	Ellenzem a madarak, állatok természetes élőhelyeinek megsemmisítését.	1	2	3	4	5
15	Az iskolában gyakran beszélünk környezetvédelmi témáról.	1	2	3	4	5
16	Nem aggódom amiatt, hogy elfogy a tiszta víz.	1	2	3	4	5
17	Hajlandó lennék többet fizetni a tartósabb, kevesebb energiát fogyasztó termékért.	1	2	3	4	5

18	Az embert arra teremtették, hogy uralkodjon a természet többi része felett.	1	2	3	4	5
		Teljes mértékben hamis	Többnyire hamis	Nem tudom	Többnyire igaz	Teljes mértékben igaz
19	Sok természeti témájú filmet nézek, és olvasok is erről a témáról.	1	2	3	4	5
20	A kerti hulladéktól való megszabadulás legjobb módja az, ha elégetjük.	1	2	3	4	5
21	Fogmosás közben általában elzárom a csapot, hogy a vízzel takarékoskodjam.	1	2	3	4	5
22	Otthon szelektíven gyűjtjük a hulladékot.	1	2	3	4	5
23	Elszomorít, hogy a kíméletlen erdőirtás az állatokat megfosztja a természetes élőhelyüktől.	1	2	3	4	5
24	Az embereknek joga van olyanná változtatni a természetes környezetet, ahogy az az igényeiknek megfelel.	1	2	3	4	5
25	Figyelemmel követem a környezetvédelemmel kapcsolatos híreket.	1	2	3	4	5
26	Már előfordult, hogy a boltban visszautasítottuk az ingyen nejlون zacskót.	1	2	3	4	5
27	Örvendek, amikor azt látom, hogy az emberek energiát próbálnak megtakarítani.	1	2	3	4	5
28	Félek, hogy a környezetszennyezés hatással van az élővilágra.	1	2	3	4	5
29	Támogatom a műanyagok (műanyag palack, egyszeri használatú eszközök, reklámszatyrok) használatát.	1	2	3	4	5
30	Elszomorít, ha gondozatlan szobanövényeket látok az iskolában.	1	2	3	4	5
31	Örülök, hogy a településünkön beindult a szelektív hulladékgyűjtés.	1	2	3	4	5
32	Nem szoktam másokat megszólítani, ha a szemetet a patakba dobják.	1	2	3	4	5
33	Otthon leoltom a lámpákat, ha kevesebb fény is elég.	1	2	3	4	5
34	Textil szatyorban vagy ládában visszük haza a megvásárolt terméket.	1	2	3	4	5
35	Amikor az erdőben járok, megfigyelem az ott élő növényeket.	1	2	3	4	5
36	Örülök, hogy van az állatok védelmével foglalkozó törvény.	1	2	3	4	5
37	Fontos számomra a környezet tisztasága.	1	2	3	4	5
38	A mi családjunk a papírt és a műanyagüveget nem dobja a szemétkbe.	1	2	3	4	5
39	Előfordul, hogy szüleimmel környezeti problémáról beszélgetünk.	1	2	3	4	5
40	Az embereknek nem kell alkalmazkodniuk a környezethez, mert azt saját igényeik szerint alakíthatják át.	1	2	3	4	5

		Teljes mértékben hamis	Többnyire hamis	Nem tudom	Többnyire igaz	Teljes mértékben igaz
41	Két termék közül a díszesebb csomagolásút választom.	1	2	3	4	5
42	A zöldség hulladékot és a levágott fűvet komposztáljuk.	1	2	3	4	5
43	Dühít, ha valaki felelőtlenül szennyezi a környezetet.	1	2	3	4	5
44	Bárhon kirándulok, gyakran viszek haza virágot.	1	2	3	4	5
45	Dühít a kirándulóhelyeken szétszórta szemét látványa.	1	2	3	4	5

1. Szerinted neked vannak-e lehetőségeid a környezetszennyezés csökkentésére?

a) **Nincsenek, mert** .....

b) **Vannak.**
Sorold fel, milyen lehetőségekre gondoltál!

.....

.....

2. Sorold fel környezetet veszélyeztető tényezőket! (Írhatsz 5-nél többet is.)

a) .....

b) .....

c) .....

d) .....

e).....

II. számú melléklet

SZAKTÁRGYI VERSENYEK, RENDEZVÉNYEK

Az iskola arculatához tartozik, a tehetséggondozás kiemelt területeként, hogy tanítványainkat felkészítjük a következő eseményeken való részvételre:

- **Magyar nyelv és irodalom**
  - Kazinczy szép kiejtési verseny
  - Kistérségi kulturális napok (Sóskút)
  - Dunakanyar népművészeti verseny
  - „Csendes csodák” kistérségi szavalóverseny
  - Dunakanyar népművészeti verseny
  - „Regősök húrjain szóljatok”
  - Bolyai anyanyelvi csapatverseny
  - Simonyi Zsigmond helyesírási verseny
  - Kistérségi szavalóverseny (Páty)
  - Költészet napja
  - Nyelvünkben élünk
  - Iskola közös ünnepi műsorai
  - Városi ünnepélyek ünnepi műsorai
- **Történelem**
  - Iskolai versenyek
  - Kálti Márk történelem verseny
- **Idegen nyelv**
  - országos egyéni és csapatversenyek
  - szép kiejtési és térségi szavalóverseny
  - nyelvvizsga
- **Matematika**
  - Zrínyi Ilona országos verseny
  - Bolyai matematika verseny
  - Kenguru nemzetközi verseny
  - Kalmár László országos verseny
  - Zsámbéki-medence Kis Matematikusa
  - Varga Tamás verseny
  - Medve vetélkedő
  - Iskolai feladatmegoldó verseny
- **Természettudományi tantárgyak**
  - Kaán Károly természetismeret
  - Hermann Ottó biológia verseny
  - Hermann Ottó természetismeret verseny
  - Teleki Pál földrajz verseny
  - Apáczai komplex természettudományi verseny
  - Öveges József fizika verseny
  - Zöld napok rendezvényeinek lebonyolítása

- **Ének-zene**
  - énekkar szereplései (ünnepélyek, kulturális rendezvények, jeles évfordulók)
  - Dunakanyar népdaléneklési verseny
  - Országos népdaléneklési verseny
- **Rajz**
  - Épületdekorálás
  - Rajzpályázatok (Víz világnapja; A hely, ahol élünk)
  - Aradi Jenő megyei rajzverseny
  - Időszakos kiállítások
- **Testnevelés, sport**
  - Iskolai sportversenyek (kosárlabda, floorball, röplabda, teremlabdarúgás, atlétika, duatlon)
  - Diákolimpiai versenyek

III. számú melléklet

A helyi tantervbe tervezett, tantervi szervezési formáktól eltérő módon tervezett kötelező és választható tanórai foglalkozások

Múzeumlátogatások, kiállítás látogatások

évfolyam	múzeum
1-2. évfolyam	Mezőgazdasági Múzeum
	Vasúttörténeti Park
	Állatkert
	Budakeszi Vadaspark
3-4. évfolyam	Természettudományi Múzeum
	Parlament/Nemzeti Múzeum
	Közeledési Múzeum
	Planetárium
	Csodák Palotája
	Láthatatlan kiállítás
	Nagytétényi kastély
	Vajdahunyad vára
5. évfolyam HUMÁN MK.	Hagyományok Háza
	Egyiptom kiállítás
5-8. évfolyam REÁL MK.	Természettudományi Múzeum
	Állatkert
	Csodák palotája
	Planetárium /Láthatatlan kiállítás
5-6. évfolyam REÁL MK.	Időszaki term. tud. kiállítás (2 alk.)
6. évfolyam HUMÁN MK.	Néprajzi Múzeum
6. évfolyam HUMÁN MK.	Néprajzi Múzeum
	Szent István Bazilika
7. évfolyam HUMÁN MK.	Parlament/Nemzeti Múzeum
	Szépművészeti Múzeum /Hősök tere /Műcsarnok (Operaház)
	Magyarság Háza
	Magyar Nemzeti Galéria (Munkácsy M. és Paál L. művészete)
8. évfolyam HUMÁN MK.	Terror Háza
	Hadtörténeti Múzeum
	Vasarely Múzeum

Színházlátogatások, koncertek

évfolyam	előadás
1. évfolyam	Bábszínház: Diótörő
2. évfolyam	Varázslatos Opera
3. évfolyam	Lázár Ervin: Négyszögletű kerek erdő
4. évfolyam	Túl a Maszathegyen
1-4. évfolyam	Faluházi színházi bérlet
5. évfolyam	Pál utcai fiúk/ János vitéz
	Biatorbágyi Faluház zenei programja
6. évfolyam	István, a király
	Interaktív-kreatív zenei foglalkozáson részvétel
7. évfolyam	A néma levente/egyéb klasszikus vígjáték
	Operaház előadása
8. évfolyam	Rómeó és Júlia / egyéb klasszikus darab
	Művészetek palotája (nagyzenei koncert vagy zenés-táncos performance)
5-8. évfolyam	Angol nyelvű előadás

Kirándulások, erdei iskolák

évfolyam	Úti cél
1. évfolyam	2 x 1 nap (Alcsútdoboz, Tata, Tatabánya, Tabajd...)
2. évfolyam	2 x 1 nap (Szentendre, Esztergom, Visegrád, Székesfehérvár....)
3. évfolyam	Erdei iskola (3 nap)
4. évfolyam	Erdei iskola (3 nap)
6. évfolyam	Ópusztaszer
6. évfolyam	Zsámbéki romtemplom /Nagyboldogasszony templom
5-8. évfolyam	Állatkert/Alcsútdoboz Arborétum szakkörösök
5-8. évfolyam	1 napos kirándulás német nyelvterületre (Ausztria), német nyelvet tanulók részvételével
5-8. évfolyam	2 napos tanulmányi kirándulás
7-8. évfolyam	Emelt angol nyelvgyakorló tábor

Versenyek

Részvevők becsült száma	Verseny megnevezése
32 fő	Zrínyi matematika verseny
90 fő	Népdaléneklési verseny iskolai forduló
80 fő	Dunakanyar népművészeti verseny Sződliget
50 fő	Tiszán innen-Dunán túl Cegléd
80 fő	Iskolai vers és prózamondó verseny
16 fő	Körzeti vers és prózamondó verseny Páty
10 fő	Csendes csodák szavalóverseny (Biatorbágy v. Törökbálint v. Budakeszi)
32 fő	Kenguru matematika verseny
9 fő	Zsámbéki-medence kis matematikusa
16-20 tanuló	Bolyai anyanyelvi verseny
10-15 tanuló	Lotz K. megyei
1-3 tanuló	országos
2 tanuló	Kazinczy megyei
100-120 tanuló	Simonyi helyesírási verseny megyei fordulója, Iskolánk rendezi!
35 fő	Idegen nyelvi levelezős versenyek
25 fő	Idegen nyelvi teszt –megoldó versenyek (Regenbogen, London Bridge)
továbbjutók (4-5 fő)	OPSZI idegen nyelvi versenyek
5 – 10 fő	Körzeti idegen nyelvi versenyek
10 fő	Idegen nyelvi vers és prózamondó verseny
5-10 fő	Sóskúti tematikus verseny (idegen nyelvi)
10 fő	Kálti Márk történelem verseny
10 fő	Aradi Jenő megyei rajzverseny
50	Iskolai-, városi matematika verseny
3 fő	Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny
6 fő	Rácz Zsolt Fizika Megyei Emlékverseny
6 fő	Hevesy György országos Kémia verseny (7-8.)
10 fő	Hermann Ottó országos tesztverseny
2 fő	Kaán Károly Orsz. Természetismereti verseny
2 fő	Hermann Ottó országos biológia verseny
2 fő	Teleki Pál országos földrajz verseny

Sportversenyek

Résztevők becsült száma	Verseny megnevezése
20 fő	Játékos ügyességi verseny - Diákolimpia
32 fő	Futóverseny
100 fő	Házi versenyek floorball
100 fő	kosárlabda
100 fő	teremlabdarúgás
40 fő	Megyei atlétika versenyek

Terepgyakorlatok, kirándulások, szakmai foglalkozások

évfolyam	úti cél, foglalkozás
1. évfolyam	Úszásoktatás
1-4. R osztályok	Sakkoktatás
5-8. évfolyam	Humusz Ház
5-8. évfolyam	Természeti környezet domborzatának, vízrajzának, .. megfigyelése; élővilág tanulmányozása; természeti és épített környezet, ...
	(minden tanuló felsős tanulmányai során legalább 2 alkalommal)
5-6. évfolyam választott tantárgyat tanulók	terepgyakorlat (2 alkalom)

DÖK rendezvényei

Diáknap – „Nemzeti összetartozás – Határtalanul!” témanap
Tanévkezdő SULI- BULI
Szemétszüret – kapcsolódunk a városi mozgalomhoz
Iskola-újság – két havi rendszerességgel
Suli- mozi – filmek vetítése igény szerint
Gyereknapi meghívott vendégekkel
Nyári tábor – 4 db

Egészségnevelési program, környezeti nevelési program megvalósítása

Osztályfőnöki órákra előadók hívása (drogmegelőzési és alkoholelles előadások), költségtérítésük. 5-8 évfolyamon osztályonként legalább 1 alkalom
Egészségtan és biológia órákra előadók hívása (egészséges táplálkozás témakörben), továbbá EGÉSZSÉG hét programjainak költsége
Elsősegély oktatás – eszköz- és anyagigény
Túraszakkör támogatása-költségekhez hozzájárulás
Iskolakert kialakítása – eszközigény (komposztálók, szerszámok..), folyamatos fenntartás költségei
Madárvédelem - eszközigény, folyamatos fenntartás költségei
Zöld faliújság – anyagszükséglet
Családórák 5-8. évfolyam (osztályfőnöki óra keretében) Előadók költségei

Iskolai ünnepélyek, műsorok

Az iskolai ünnepélyekre szerkesztett műsorok egyben a városi ünnepélyek műsorai is. Eszköz-, technika- , dekorációigényes programok.

Iskolai hagyományok

Mikulásnap ajándékozás (alsós tanulók csomagjai)
Iskolai karácsony (Dekoráció, ajándékok)
Idegen nyelvi munkaközösség rendezvényei:(Halloween, Christmas Party, Easter, Weinachtwoche) költségei (vendéglátás, jutalmazás, anyagköltség)
Ballagás (Jutalomkönyvek, dekoráció)
Tanévzáró ünnepély - Jutalomkönyvek (osztályonként 3-4 fő)
Költészet napja, Magyar kultúra napja, Házi versenyek, rendezvények költsége
Zöld napok megrendezése (Állatok világnapja, Föld napja, Víz világnapja, Madarak és fák napja) Versenyek díjazása, projektek megvalósítása
Őszi fesztivál
Márton napi felvonulás
Adventi ünnepek
Luca napi vásár
Farsang
Sportnap (Versenybírók, segítők, jutalmak)
Gála műsor
Helytörténeti projektnap
Tavaszzáró projektnap (alsó)
Iskolanyitogató (leendő elsősök fogadása)
Első nap (elsősök megajándékozása)
Benedek Elek mesedélután
Iskolai projektnap (Anyagigény, jutalmazás, külső résztvevők költségei)

Nemzetközi kapcsolatok

Szavalóverseny Erdélyben 5-6 fő részvételi költsége
Testvériskolai látogatások (Lehetőség szerint a „Határtalanul” program segítségével), Az Erdélyből érkező diákok fogadása, közös programok.

IV. számú melléklet

A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSE

Az iskolában a magatartás értékelésének és minősítésének a követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
- aktívan részt vesz az órai munkában
- kötelességtudó, feladatait teljesíti
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- tisztelettudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- az órai munkát nem zavarja
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- feladatait nem teljesíti minden esetben
- az órai munkát súlyosan és rendszeresen nem zavarja
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- órai viselkedése visszaveti társait a tanulásban
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokú büntetése van

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének a követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi, - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

Változó (3) az a tanuló, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

V. számú melléklet

A vizsgatárgyak részei, az egyes tantárgyi vizsgák részletes leírása

Rajz és vizuális kultúra (5.,6.,7.,8.évfolyam)

Osztályozó vizsga:

Az adott évfolyam szintjének megfelelő látvány utáni tanulmányrajz készítése 45 perc alatt.

A feladathoz szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha grafit ceruza, radír.

A vizsga részét képezi még egy öt darabból álló portfólió benyújtása, melynek az adott évfolyam tananyagát kell tükröznie, valamint egy írásbeli házi dolgozat, mely az adott évfolyam művészettörténeti ismeretének egy korszakát mutatja be.

A tanuló összesen 100 pontot kaphat a vizsgán. A tanulmányrajzra maximálisan 30 pontot, a beadott portfólióra 50 pontot, a dolgozatra 20 pontot kaphat.

Javító vizsga:

Az adott évfolyam szintjének megfelelő látvány utáni tanulmányrajz készítése 45 perc alatt.

A feladathoz szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha grafit, radír.

A vizsga részét képezi még egy három darabból álló portfólió benyújtása, melynek az adott évfolyam tananyagát kell tükröznie, valamint egy írásbeli házi dolgozat, mely az adott évfolyam művészettörténeti ismeretének egy korszakát mutatja be.

A tanuló összesen 80 pontot kaphat a vizsgán. A tanulmányrajzra maximálisan 30 pontot, a beadott portfólióra 30 pontot, a dolgozatra 20 pontot kaphat.

Kémia

Osztályozó vizsga

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli 5-8 feladatból álló szummatív jellegű teszt, melyen a tanuló maximum 35 percig dolgozhat. Az tesztnek elméleti feladatokon kívül tartalmaznia kell 2 számítási feladatot. A tanuló a dolgozat írása során használhat periódusos rendszert és számológépet. A teszt maximum 50 pontos lehet.

A szóbeli vizsgán a tanuló gyakorlati ismereteiről ad számot maximum 15 percen belül. Az elérhető szóbeli pontszámot a vizsgáztató tanár a teszt maximális pontszáma alapján határozza meg a jegyzőkönyvben rögzítve.

A vizsga alapja a tantervben meghatározott tananyag és a magasabb évfolyamba lépés feltételei. A konkrét számon kért anyagot a mindenkori tanító tanár határozza meg, a tanulót az általános szabályok szerint írásban és szóban tájékoztatja. Az értékelés során az írásbeli-szóbeli vizsga pontszámainak aránya 70:30. Az osztályzatot az általános értékelési szabályok alapján kell meghatározni.

Javítóvizsga

A pótvizsga szabályzata megegyezik az osztályozó vizsga szabályzatával a tartalmi követelményeket a továbbhaladás feltételei alapján kell meghatározni, biztosítva a tanuló számára a minimum követelményeknél magasabb teljesítmény lehetőségét.

Ének-zene

Osztályozó vizsga

5. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 3 dal éneklése fejből, további 3 dal éneklése kottából.

3x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Írásbeli házi dolgozat hangszerismeret témakörben, megadott téma alapján.

Pontozás:

éneklés	ritmusgyakorlat	házi dolgozat	összesen
40	10	30	80

6. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 4 dal éneklése fejből, további 3 dal éneklése kottából.

3x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Az adott évfolyam zenetörténeti anyagából összeállított feleletválasztós teszt kitöltése.

Írásbeli házi dolgozat az adott évfolyam zenetörténeti korszakának bemutatása megadott téma alapján.

Pontozás:

éneklés	ritmusgyakorlat	teszt	házi dolgozat	összesen
40	10	20	30	100

7-8. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 5 dal éneklése fejből, további 3 dal éneklése kottából.

3x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Az adott évfolyam zenetörténeti anyagából összeállított feleletválasztós teszt kitöltése.

Írásbeli házi dolgozat az adott évfolyam zenetörténeti korszakának bemutatása megadott téma alapján.

Pontozás:

éneklés	ritmusgyakorlat	teszt	házi dolgozat	összesen
40	10	20	30	100

Javító vizsga

5. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 2 dal éneklése fejből, további 2 dal éneklése kottából.

2x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Írásbeli házi dolgozat az adott évfolyam zenetörténeti korszakának bemutatása megadott téma alapján.

éneklés	ritmusgyakorlat	házi dolgozat	összesen
30	10	20	60

6. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 3 dal éneklése fejből, további 3 dal éneklése kottából.

2x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Írásbeli házi dolgozat az adott évfolyam zenetörténeti korszakának bemutatása megadott téma alapján.

éneklés	ritmusgyakorlat	házi dolgozat	összesen
30	10	20	60

7-8. évfolyam

Az adott évfolyam tananyagához tartozó 4 dal éneklése fejből, további 2 dal éneklése kottából.

2x4 ütemes ritmusgyakorlat reprodukálása hallás után.

Az adott évfolyam zenetörténeti anyagából összeállított feleletválasztós teszt kitöltése.

éneklés	ritmusgyakorlat	teszt	összesen
40	10	30	80

Angol nyelv

Osztályozóvizsga, javítóvizsga

Az angol nyelvi vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll.

Az írásbeli vizsga a következő részeket tartalmazza: nyelvhelyesség és fogalmazás-szövegalkotás. A tanuló nem használhat segédeszközt. Az írásbeli vizsga alsó tagozaton 30 perces, felső tagozaton 45 perces, az elérhető pontszám 60 pont.

A szóbeli vizsga egy- a tananyagban szereplő – szöveg meghallgatása vagy elolvasása, annak lefordítása és a szöveg alapján feltett kérdések megválaszolása. A szóbeli vizsga időtartama alsó tagozaton 10 perc, felső tagozaton 15 perc, az elérhető pontszám 40 pont.

Német nyelv

Osztályozó vizsga:

A vizsga 4. évfolyamon 30 perces írásbeli és 10 perces szóbeli,
5.-8. évfolyamokon 45 perces írásbeli és 20 perces részből áll.
Segédeszköz egyik vizsgán sem használható.

Írásbeli vizsga:

A vizsga anyaga az adott félév, ill. egész tanév során az iskola helyi tantervében meghatározott témakörök szókincsének, nyelvtani ismereteinek elsajátítását, a kapcsolódó készségek, képességek meglétét vizsgáló feladatsorból áll. Részt képezi továbbá egy olvasott szöveg megértését mérő feladat és egy rövid önálló szövegalkotás (pl. levél, meghívó).

Az írásbeli vizsgára adható pontszám: 60 pont (40-10-10)

Szóbeli vizsga:

A vizsga a vizsgázó német nyelvi kommunikációs készségét és hallott szöveg megértésének készségét méri a félév, ill. tanév során a tárgyalt témakörök keretein belül.

A vizsga három részből áll:

- Rövid bevezető, bemutatkozó beszélgetés.
- A félév, ill. tanévre meghatározott témakörök egyikének önálló kifejtése, a témakörben a vizsgáztató kérdéseire válaszadás.
- Hallott szöveg értését mérő feladat.

A szóbeli vizsgára adható pontszám: 40 pont (10-20-10)

Javítóvizsga:

A vizsga minden évfolyamon 45 perces írásbeli és 15 perces szóbeli részből áll.
Segédeszköz egyik vizsgán sem használható.

Írásbeli vizsga:

A vizsga anyagát az adott tanévre az iskola helyi tanterve által meghatározott témakörök, a kapcsolódó nyelvtani jelenségek, egyszerűbb német nyelvű írott szövegek lényegének megértése, szövegalkotás képezik.

Az írásbeli vizsgára adható pontszám: 50 pont (30-10-10)

Szóbeli vizsga:

- Rövid bevezető, bemutatkozó beszélgetés.
- A tanév témaköreihez kapcsolódóan, részben önállóan, részben a vizsgáztató kérdéseire adott válaszokkal folytatott társalgás

- A vizsgázó által hangosan felolvasott német nyelvű szöveg lényeges információinak visszaadása magyarul.

A szóbeli vizsgára adható pontszám: 50 pont (5- 25-15)

Erkölcstan

Osztályozóvizsga, javítóvizsga:

A továbbhaladás feltételei az adott tanév anyagának alapvető fogalmait jelenti, valamint az egyes témákból való számonkérések esetén a legalább 35%-os teljesítményt.

Számonkérés módja:

szóbeli, illetve írásbeli felelet formájában.

Írásbeli felelet: a tananyag kulcsfogalmaira épülő feladatsorral;

Szóbeli felelet: szövegértési feladat (adott szöveg értelmezése, a kulcsfogalom kiemelésével)

Biológia

Osztályozóvizsga

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

ábra részeinek megnevezése

rövid válaszos feladatok

szöveg kiegészítés

egyszerű választás

A szóbeli vizsgán a tananyag követelményéből összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt.

A szóbeli tétellapon szerepel egy kérdés továbbá öt biológiai fogalom is.

Javítóvizsga

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

ábra részeinek megnevezése

rövid válaszos feladatok

szöveg-kiegészítés

egyszerű választás

A szóbeli vizsgán a továbblépés feltételeiből összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A

szóbeli tétellapon szerepel egy kérdés továbbá öt biológiai fogalom is.

Természetismeret

Osztályozóvizsga

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

ábra részeinek megnevezése
rövid válaszpos feladatok
szöveg kiegészítés
egyszerű választás
térképvázlathoz kapcsolódó feladat

A szóbeli vizsgán a tananyag követelményéből összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tételapon szerepel egy kérdés továbbá öt fogalom is. Hatodik évfolyamon topográfiai feladatot is tartalmaz a szóbeli vizsga.

Javítóvizsga

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll. A feladatok között szerepelnie kell az alábbi feladattípusoknak:

ábra részeinek megnevezése
rövid válaszpos feladatok
szöveg-kiegészítés
egyszerű választás
térképvázlathoz kapcsolódó feladat

A szóbeli vizsgán a továbblépés feltételeiből összeállított tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A szóbeli tételapon szerepel egy kérdés továbbá öt fogalom is. Hatodik évfolyamon topográfiai feladatot is tartalmaz a szóbeli vizsga.

Testnevelés

Osztályozó és javítóvizsga leírása

Vizsga típusa: gyakorlati vizsga

A vizsga részei:

- Atlétika: tartós futás, kislabda hajítás, választható ugrásfajta
- Torna: talajtorna, legalább 5 elemből álló összefüggő gyakorlat
- Labdajáték: 2 szabadon választott labdajáték alapvető szabályainak ismerete. A labdajátékra jellemző sajátos érintésforma gyakorlatban történő bemutatása.

Értékelés: a vizsga részei egyenlő súllyal szerepelnek. Az egyes vizsga részeknél a tanuló teljesítménye az életkorhoz viszonyított elvárásoknak megfelelően kerül értékelésre.

Földrajz

Osztályozó vizsga:

A földrajz vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli vizsgarészből áll.

Írásbeli vizsga: egy feladatsor, mely topográfiai ismereteket, képességeket ellenőrző, illetve földrajzi ismereteket és képességek meglétét vizsgáló feladatsorból áll, az adott félévre előírt témazáró dolgozatok ismeretanyagát. Segédeszköz nem használható. Elérhető pontszám: 50 pont

Szóbeli: A vizsga tételhúzással kezdődik, melynek témáit az adott (fél)évre előírt tananyagból összeállított 10-15 tétel tartalmazza.

A felkészülési idő 15 perc, utána 15 perc felelet. A vizsgázónak önállóan, a szaknyelv használatával kell felelnie.

Használható segédeszközök: földrajzi atlasz, falitérkép

Értékelés: 25 pont (tartalmi összetevők: 20 pont; logikus felépítés, szaknyelv: 2 pont; térkép- és eszközhasználat 3 pont).

Javítóvizsga:

A földrajz javítóvizsga egy 45 perces írásbeli és egy 10 perces szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40%-át lehet adni.

Írásbeli: 45 perces feladatsor, az adott év anyagát felölelő, az adott tanévre előírt témazáró dolgozatok ismeretanyagából.

Segédeszköz nem használható.

Szóbeli: 10 perc

A feladatsorhoz, illetve a tanév anyagához kapcsolódó kérdések.

Használható segédeszközök: földrajzi atlasz, falitérkép

Informatika

Osztályozó vizsga:

Gyakorlati vizsga: a megoldáshoz rendelkezésre álló idő 45 perc

A gyakorlati vizsgán az adott tanév anyagából összeállított, gyakorlati feladatsort kell megoldani számítógéppel.

A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint osztja be!

Használható segédeszközök: számítógép a megfelelő szoftverekkel (az intézmény biztosítja), vonalzó (a vizsgázónak kell hoznia)

Értékelés: Az értékelés szempontjai az általános részben leírtaknál, a %-os táblázat szerint.

Javítóvizsga:

Gyakorlati vizsga: 5-6. évfolyam 45 perces, 7-8. évfolyamon 60 perces gyakorlati feladatsor, az adott tanév anyagából.

Használható segédeszközök: számítógép a megfelelő szoftverekkel (az intézmény biztosítja), vonalzó (a vizsgázónak kell hoznia)

Értékelés: Az értékelés szempontjai az általános részben leírtaknál, a %-os táblázat szerint.

Matematika

Osztályozó vizsga:

A matematika vizsga egy 45 perces feladatlap írásbeli megoldásából áll.

Írásbeli vizsga: Az egész éves anyagot átfogó feladatsor könnyebb és nehezebb feladatokat egyaránt tartalmaz. Legalább öt, legfeljebb hét feladatból állhat.

Használható segédeszközök: körző, vonalzó, szögmérő

Értékelés: a %-os táblázat szerint

Javítóvizsga:

A matematika javítóvizsga egy 45 perces írásbeli és egy eseti 10 perces szóbeli vizsgarészből áll.

Írásbeli vizsga: 45 perces, alapszintű feladatokat tartalmazó feladatsor.

Használható segédeszközök: körző, vonalzó, szögmérő

Értékelés: a %-os táblázat szerint

Szóbeli vizsga: eseti 10 perces

A feladatsorhoz, illetve a tanév anyagához kapcsolódó kérdések.

Ha az írásbeli eredmény nem éri el az 50 %-ot, elégtelen

Ha az írásbeli eredmény 50% és 64 % közötti, szóbeli feleletet kell tenni az elégségesért!

Ha az írásbeli eredmény jobb, mint 75%, szóbeli feleletet lehet tenni az elégségesnél jobb osztályzatért!

Fizika

A vizsga egy 45 perces feladatlap írásbeli megoldásából áll.

A feladatlap legfeljebb 10 feladatból áll, amelynek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 80 %-át érinti. A feladatok első része az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további része pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok között könnyebb (rutinfeladatok) és néhány összetettebb feladat követi egymást.

Magyar nyelv és irodalom

Magyar nyelv

Magyar nyelvtanból írásban vizsgáztatjuk a tanulót.

Az írásbeli vizsga anyaga:

- 8-10 perces tollbamondás
- Az adott tanév követelményei alapján összeállított nyelvtani teszt megoldása, melynek feladattípusai a következők:
  - a. 6-8 mondatos szövegalkotás, mely a tanuló írásbeli fogalmazási és helyesírási készségét méri;
  - b. szövegértési gyakorlat;
  - c. a nyelvtani ismeretekre vonatkozó feladatok (pl. hangtani, szófajtani, mondattani elemzések)

Értékelés:

Az írásbeli vizsgán a tanuló 100 pontot szerezhethet:

Tollbamondás: 20 pont

Teszt: 60 pont

A teszt pontszámának részletezése:

Szövegalkotás: 20 pont

Szövegértés: 20 pont

Nyelvtani ismeretekre vonatkozó feladatok: 40 pont

Magyar irodalom

Irodalomból a tanuló írásbeli és szóbeli vizsgát tesz.

Írásbeli vizsga:

- Rövid válaszokat igénylő tesztkérdések megoldása, melyek az adott tanév tananyagának ismereteit kéri számon.(Pl. műismeret: szereplők, cselekmény, helyszín, idő; műfajismeret, szóképek, alakzatok)
- Szövegértési feladat: a tanév során tanult irodalmi mű megértésére vonatkozó kérdések
- 6-8 mondatos szövegalkotás (egy-egy tanult irodalmi mű rövid ismertetése vagy egy szereplő jellemzése)

Szóbeli vizsga

Két részből áll:

A vizsgázó A és B tételt húz. Az A tételek a tanév során kötelező memoriterek, a B tételek az irodalmi ismereteket tartalmazzák.

A szaktanárok az adott tanév tananyagából 10 A, illetve B tételsort állítanak össze.

Értékelés:

Az írásbeli vizsgán 60, a szóbelin 40 pont szerezhető.

A pontszámok részletezése:

Írásbeli: tesztkérdések: 30 pont

szövegértés: 20 pont

szövegalkotás: 10 pont

Szóbeli: memoriter: 15 pont

B-tétel: 25 pont

Történelem

A történelem vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli vizsga témakörei

- a tanuló térbeli és időbeli tájékozottságának mérése
- a tanuló fogalomértésének mérése
- egy-egy fontos történelmi esemény (pl. csata) néhány mondatos bemutatása
- egy-egy kiemelkedő történelmi személy intézkedései, jellemzése

Szóbeli vizsga

A szaktanár 10 tételt állít össze az adott tanév legfontosabb ismereteiből. A vizsga során a tanuló egy tételt húz, melyről 10 perc felkészülési idő után beszámol.

Értékelés:

Az írásbeli vizsgán 60, a szóbelin 40 pont szerezhető.

Az osztályozó vizsga feladatait az adott tanév követelményeiből állítják össze a szaktanárok.

Hon-és népismeret, illetve **egészségstan** tantárgyi modulokból az osztályozóvizsga a tanuló tantárgyi modul ismeretanyagában való tájékozottságát méri fel. A tanuló minősítése megfelelt, nem felet meg szöveges értékeléssel zárul.

Alsó tagozat

Matematika

(1-4. évfolyam)

Osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 80%-át, a szóbeli vizsgára 20 %-át lehet adni.

A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 45 perc.

Az írásbeli feladatlap legalább öt, de legfeljebb hét feladatot tartalmaz. A feladatok fedjék le a féléves, vagy éves anyag 80 %-át. A feladatok közül három feladat az alapfogalmak, egyszerűbb összefüggések ismeretét ellenőrzi, legalább kettő összetettebb feladat.

Javító vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30 %-át lehet adni.

A továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 45 perc.

Az írásbeli feladatlap legalább öt, de legfeljebb hét feladatot tartalmaz. A feladatok fedjék le az éves anyag 80 %-át, amelynek 70 %-a minimum követelményt tartalmazzon.

Magyar nyelv és irodalom

(1-4. évfolyam)

Osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30 %-át lehet adni.

A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 45 perc. Szövegértési, fogalmazási, nyelvtani és helyesírási feladatokból áll. Az értékelés része a tanuló íráskészsége.

A szóbeli vizsgán beszédértés, olvasási készség, nyelvtani alapfogalmak számonkérése történik.

Javító vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30 %-át lehet adni.

A továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 30 perc. Szövegértési, fogalmazási, nyelvtani és helyesírási feladatokból áll. Az értékelés része a tanuló íráskészsége.

A szóbeli vizsgán beszédértés, olvasási készség, nyelvtani alapfogalmak számonkérése történik.

Környezetismeret

(1-4. évfolyam)

Osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 50%-át, a szóbeli vizsgára 50 %-át lehet adni.

A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli feladatlap legalább öt, de legfeljebb hét feladatot tartalmaz. A feladatok fedjék le a féléves, vagy éves anyag 80 %-át.

A szóbeli vizsgán legalább öt, legfeljebb tíz tételből kell húznia a vizsgázónak.

Javító vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40 %-át lehet adni.

A továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv tartalmazza.

Az írásbeli vizsga feladatlap megoldásából áll, időtartama 30 perc.

A szóbeli vizsga az adott tananyag legfontosabb fogalmaira, jelenségeire, összefüggéseire kérdez rá.

Ének-zene

(1-4. évfolyam)

Osztályozó vizsga írásbeli és gyakorlati részből áll.

A részletes követelményeket a helyi tanterv tartalmazza. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 20%-át, a gyakorlati vizsgára 80 %-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga időtartama maximum 20 perc. A gyakorlati részben a tanuló az adott évfolyam tananyagából maga által összeállított 10 népdalból vagy műdalból álló listából a vizsgabizottság által választott három dalt énekel el.

Javító vizsga csak gyakorlati vizsgából áll.

A gyakorlati részben a tanuló az adott évfolyam tananyagából maga által összeállított 10 népdalból vagy műdalból álló listából a vizsgabizottság által választott három dalt énekel el, egyszerű ritmizálási feladatokat végez.

Technika és életvitel

(1-4.évfolyam)

Osztályozó és javító vizsga 1-2. évfolyamon gyakorlati részből áll. A vizsga részét képezi egy otthon és egy helyben elkészített munkadarab.

3-4. évfolyamon szóbeli vizsgával kiegészül. A szóbeli vizsgán a pontok 30 %-a érhető el.

Rajz és vizuális kultúra

(1-4. évfolyam)

Osztályozó és javító vizsga gyakorlati részből áll. A vizsga részét képezi három otthon és egy helyben elkészített munkadarab (tanuló választása alapján, előre megadott 10 témából), melyek az adott évfolyam anyagát tükrözik.

Testnevelés és sport

(1-4. évfolyam)

Az osztályozó és javító vizsga típusa gyakorlati vizsga. A vizsga az adott évfolyam tananyagában szereplő követelményekre épül. Témakörök: rend- és alaki gyakorlatok, gimnasztika, labdakezelési gyakorlatok, torna alapelemek.

VI. számú melléklet

Biatorbágyi Általános Iskola Komplex intézményi mozgásprogramja

„A sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is az egyik legerőteljesebb nevelőeszköze”
(Szent Györgyi Albert)

Törvényi háttér:

Intézményi mozgásprogramunkat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet alapján és annak megfelelően készítettük el.

Napjainkban felértékelődött a sportolás szerepe, az egészséges életmód, a jobb életminőség kialakításában. Intézményünk mindennapos testnevelési programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzéseket fogalmazott meg, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A gyerekek iskolai leterheltsége, a felnőttek mindennapos munkája egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömeinek élvezetére.

Ezért programunknak célja, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően - a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, amelyeket később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a tantervben is szereplő mozgásformák elsődlegességét. A játéknál jobb nevelő nem létezik, mert része a vereség és a győzelem, feltétele a szabályok betartása, és ami a legfontosabb, része a siker is.

A gyermekek testi, lelki és szellemi egészségében a rendszeres, mennyiségileg és minőségileg is megfelelő testmozgás kulcsfontosságú szerepet játszik.

Komplex intézményi mozgásprogramunk a kötelező testnevelésben, illetve a délutáni sportolás egészében megjelenik, de hatást gyakorol a délutáni szabadidőre, a szabad játékidőre, valamint más tantárgyak, tevékenységformák mozgáson keresztüli feldolgozásának lehetőségeire is. Oktató-nevelő munkánk során minden lehetőséget megragadunk, hogy tanórán kívül is ismeretekhez, élményhez jussanak tanulóink.

Alapelveink:

- A tanulókőzpontú fejlesztés, melynek kiemelt alapelve a differenciálás és motiváció.
- A tanulók életkorából, alkatából és személyiségéből adódó különbségek szükségessé teszik a rendszeres differenciálást, valamint a tanórai teljesítmények megítélésében az önmagukhoz mért fejlődés szerinti értékelést.
- Esélyegyenlőség alapelve
- A tanulási nehézségek kezelése a testnevelés és sport által.

Stratégiai céljaink:

- A tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre nevelése, szoktatása, mely igényt teremt az öntevékeny testedzésre, önálló sportolásra és motoros önkifejezésre.
- A motoros műveltség eszközeivel történő személyiségfejlesztés.

A motoros tanulás fejlesztése folyamatában fejlődnek a tanulók személyes készségei, képességei, kompetenciái.

Az egyéni és közös célok eléréséért a közösségi sikerek egyéni megélése során a testnevelés és sport a küzdeni tudásra, a kudarc és a monotónia túrására is nevel.

- Tehetséggondozás, a sportban a tehetségesek felkarolása.
- Egészségmegőrzésre épülő életvezetés igényének kialakítása.
- Stressz és feszültségoldás elméleti megismertetése, gyakorlati megvalósítása.

Operatív célok:

- Mozgáskészség fejlesztése, a fittség megalapozása
- Motoros képességek, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése.
- Testnevelési és sportági tevékenységhez kötődő ismeretek fejlesztése.
- Részvétel a szabadidős, diák- és versenysportban.
- Személyiségfejlesztés, szociális és érzelmi képességek fejlesztése, erősítése.
- Preventív és egészségtudatos szokások fejlesztése.

Feladataink:

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése.
- Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- Mozgásműveltség- mozgáskultúra terén motoros készség és képességfejlesztés
- Motoros tesztek, állapotfelmérés
- Alkotó kreatív és kooperatív játékok
- Sportjáték- előkészítő játékok
- Népi gyermekjátékok
- Sor-és váltóversenyek
- Egyszerűsített sportági versenyek
- Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés
- Lelki egészség erősítése és fejlesztése
- Egészségmegőrzés
- A magyar és egyetemes sport hagyományai és értékei, illetve élsportolóink példaértékű teljesítményének megismertetése, mely segíti a nemzeti azonosságtudat fejlesztését, az emberi teljesítmény elismerését.

Komplex intézményi mozgásprogramunk a tanév során, az alábbi tevékenységeken, programokon keresztül valósul meg:

1.Egészséges életmód-tréningek szerezése:

Sportnap, egészségnap, túrák, városi sportrendezvényeken való részvétel.

2.A mozgásos tevékenységek beépülése a tantárgyi jellegnek és életkori sajátosságoknak megfelelően az óratermi órákba (néptánc, egészségmegőrzés, egészségvédelem)

3.Az egész napos iskolai benttartózkodás során úgy szervezzük meg a diákok napi elfoglaltságát, hogy mozgásos szabadidős tevékenységeket kínálunk számukra a hét minden napján – tanulószobai tartózkodás során játékos sportfoglalkozások, udvari szabadidős játék szervezése.

4.Különféle sportfoglalkozások szervezése:

- tömegsport
- floorball
- labdajátékok
- kézilabda stb.

Számtalan sportág megismerésének lehetőségét biztosítjuk az alsó tagozatos gyermekeknek, ezek: labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, floorball, úszás, kick-bokszt, ritmikus gimnasztika, sakk, a jövő évtől aerobics és tenisz, melyeket a későbbiekben, szakosztályi keretekben folytathatnak. A tanóra keretében folyó úszásoktatást 5. évfolyamon az Érdi Tankerületi Központ térítésmentesen biztosítja.

5. Az éves munkatervben az évszakok sajátosságainak megfelelően biztosítjuk az iskolai szabadidős tevékenységeket

Ősz: túrázás, kirándulás

Tél: szánkózás, havas játékok a szabadban

Tavaszi: futóversenyek

Nyár: játékos váltóversenyek

6. Iskolai kapcsolattartás és stratégiai együttműködés városi sportegyesületekkel, iskolai működést támogató alapítvánnyal

7. Egészségtudatos életmódra nevelés tanulmányi kirándulások és erdei iskolai programok által

8. Testmozgás propagálása, életvezetési tanácsok beépülése a felső tagozatos osztályfőnöki foglalkozások tematikájába

9. Sportprogramok megszervezése pályázati források igénylésével

10. A tanulók fizikai állapotának felmérése, kiértékelése és ennek alapján szabadidős sporttevékenységek megszervezése.

Fejlesztési feladataink szerkezete:

- bemutatja a fejlődés, fejlesztés lehetőségét;
- rugalmasan kezeli a meghatározott iskolafokból való kilépés tudásbeli alapját;
- kritériumnormákon alapuló-rendszerrel elrendezést mutatnak;
- tükrözik az évfolyamonként bővülő tananyag egymásra épülő változásait;
  - figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; figyelembe veszi a helyi sajátosságokat, valamint az intézményi feltételrendszereket;
- dokumentációs háttérrel rendelkezik;
- figyelembe veszik az országos és helyi iskolai méréseken alapuló standardok rögzített értékeit az egyén fejlődése mentén;

Gyógytestnevelés **(pedagógiai szakszolgáltatás)**

A gyógytestnevelés egyéni és csoportos mozgásterápiával nagyon sok mozgásszervi, belgyógyászati, idegrendszeri betegség kifejlődését tudja megakadályozni, a tüneteket enyhíteni, az állapotot korrigálni, javítani.

Iskolán belüli megszervezése megkönnyíti a gyerekek részvételét a foglalkozásokon.

A komplett intézményi mozgásprogram adott tanévre szóló részletes terve az éves munkaterv melléklete.